

ENVIRONMENTAL
INVESTIGATION
AGENCY

အဂတိလိုက်စား၊

အကျင့်ပျက်ခြစားမှုအခြေအနေ

မြန်မာ့မှောင်ခိုကျွန်းသစ်များ၏ နိုင်ငံတကာ
ကုန်သွယ်မှုနောက်ကွယ်ရှိ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်
ပူးပေါင်းကြံစည်မှုများ

၂၀၁၉ ဖေဖော်ဝါရီ

အသိအမှတ်ပြုလွှာ

ယခုအစီရင်ခံစာသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအေဂျင်စီအဖွဲ့ဖြစ်သည့် (EIA) မှရေးသားတည်းဖြတ်သည်။ အစီရင်ခံစာအား ယူကေအိတ်(UKaid)၊ ဇွဲ၊ ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအတွက် နော်ဝေးအေဂျင်စီ (NORAD) နှင့် ဂျေအမ်ဂျီ(JMG) ဖောင်ဒေးရှင်း တို့၏ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု အကူအညီဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ဝေထားသော အစီရင်ခံစာပါ အချက်အလက်များအားလုံးကို EIA အဖွဲ့ကြီးမှ လုံးဝတာဝန်ယူပါသည်။

EIA အဖွဲ့ကြီးမှ ယခုအစီရင်ခံစာဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီပံ့ပိုးပေးကြသောသူတစ်ဦး တစ်ယောက်ခြင်းကို အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အမည်နာမအားဖြင့် မဖော်ပြနိုင်သော်လည်း အလွန်အမင်းကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

EIA အကြောင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများနှင့် မတရားပြုကျင့်မှုများကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်း၊ ကမ်းပိန်းများပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေဖော်ထုတ်သော စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုများသည် နိုင်ငံခြားကျော် သားရဲတိရစ္ဆာန်များ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု၊ အထူးသဖြင့် ဆင်၊ ပန်ဂိုလီးယားနှင့် ကျားတို့ဖြစ်ပြီး၊ တရားမဝင်သစ်ခိုးထုတ်မှုများ နှင့် ဆီအုန်းကဲ့သို့သော ငွေကြေးဖြစ်လွယ်သည့်သီးနှံ များကြောင့် သစ်တောများပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း စသည့် သစ်တောဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများကို အထူးအာရုံစိုက် စူးစမ်းထောက်လှမ်းလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ခြောက်လှန့်နေသော အန္တရာယ်များကို ဦးတည်ချက်ထားပြီး ကုစားနိုင်ရန် အတွက် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပင်လယ်၊ ရေလမ်းကြောင်းများ၊ ဇီဝများကို ကာကွယ်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်သည်သာမက ပေါ်ပီး၊ ဝေလငါးများနှင့် လင်းပိုင်များကို စီးပွားဖြစ် ဖမ်းဆီးပြီး ပျက်သုဉ်းလာခြင်း နှင့် ဖမ်းဆီးခြင်းများကို လည်း ဦးတည်လုပ်ဆောင်သည်။ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုများကို လျော့ကျစေရန်အတွက် အင်အားကြီးမားလှသော အစီရင်ခံစာ ဂက်စ်များထုတ်လွှန်မှုများပပျောက်စေရန် နှင့် ယင်းနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိသော တရားမဝင်

ကုန်သွယ်မှုများ ပပျောက်စေရန်နှင့် စွမ်းအင်အသုံးပြုမှုများ အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုမှု တိုးတက်လာစေရန် အတွက် ကမ်းပိန်းများပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

EIA ယူကေနိုင်ငံ
 ၆၂-၆၃ အထက်လမ်း၊
 လန်ဒန်၊ N1 0NY ယူကေနိုင်ငံ၊
 ဖုန်းနံပါတ် : +၄၄(၀) ၂၀ ၇၃၅၄ ၇၉ ၆၀
 အီးမေးလ်လိပ်စာ : ukinfo@eia-international.org
eia-international.org

ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစုံစမ်းလေ့လာရေးအေဂျင်စီ၊ ယူကေနိုင်ငံ၊
 ကုမ္ပဏီနံပါတ် : ၇၇၅၂၃၅၀ VAT နံပါတ် : ၄၄၀၅၆၉ ၈၄၂၊
 အင်္ဂလန်နှင့် ဝေးလ်တွင် မှတ်ပုံတင်သည်။

အပေါ်ပုံ
 မြန်မာနိုင်ငံရှိသစ်တောများ

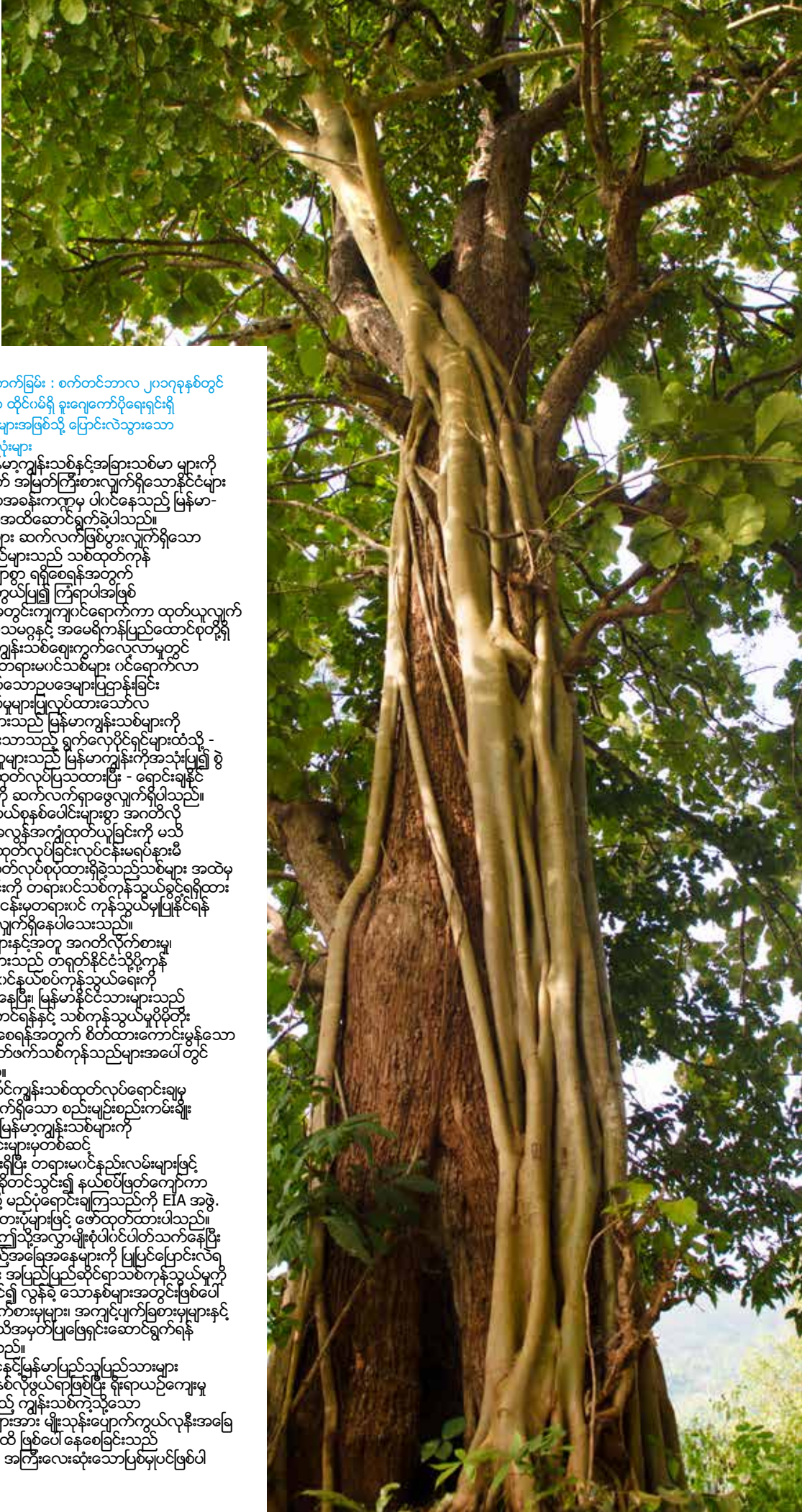
ရှေ့မျက်နှာဖုံး : မတ်လ ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် တွေ့ရသော ရန်ကုန်မြို့၊ အရှေ့အုံ မြို့၊ နယ်အတွင်းရှိသော မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း သစ်များသိုလှောင်ထားသော မြို့အတွင်းရှိ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသော သစ်ပုံများ။

မာတိကာ

နိဒါန်း	၄
မြန်မာ့သစ်တောများ	၅
မအောင်မြင်သော မြန်မာ့သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှု	၈
ဖြစ်ရပ်မှန်များ	
နောက်ကွယ်မှကြိုးကိုင်သူ - မြန်မာ့သစ်တောဘုရင်	၁၄
တရုတ်နိုင်ငံသို့ စဉ်ဆက်မပြတ်မှောင်ခိုတင်သွင်းမှုများ	၃၀
တရားမဝင်ထုတ်ယူခြင်းနှင့်အဂတိလိုက်စားမှုလျော့နည်းစေခြင်း	၃၇
အကြံပြုချက်များ	၄၂

©EIAimage

 ထိပ်ဘယ်ဘက်ခြမ်း : စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၇ခုနှစ်တွင် တွေ့ရသော ထိုင်ဝမ်ရှိ ခူးကျောက်ပိုရေးရှင်းရှိ သစ်ခွံသားများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသော ကျွန်းသစ်လုံးများ

နိဒါန်း

မြန်မာ့သစ်တောများကို ငွေကြေးတန်ဖိုးအားဖြင့်အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ကာ စစ်တပ်အာဏာပိုင်များနှင့် စီးပွားရေးအခွင်ထူးခံလုပ်ငန်းရှင်များ၏ အကျိုးစီးပွားအစိတ်အပိုင်းဖြစ်လာခဲ့ပြီး အချို့သောကိစ္စရပ်များတွင် အသက်ရှင်ရပ်တည်မှုအဖြစ် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာမြင့်သည်အထိ တည်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားအဆင့် သစ်တောကဏ္ဍနှင့် သစ်ကုန်သွယ်ရေးကဏ္ဍတို့တွင်လည်း လိမ်လည်မှုများ၊ လာဘ်ပေးလက်ယူမှုများ၊ အဂတိလိုက်စားမှုများနှင့် အခြားသော တရားမဝင်နည်းလမ်းများဖြင့် စနစ်တကျဖျက်ဆီးထားသည်မှာ အနည်း ဆုံးဆယ်စုနှစ် နှစ်ခုတိုင်အောင်ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ပြီး စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို အားနည်းစေခဲ့ ပါသည်။ လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဒေသခံပြည်သူများကို အပြစ်သားများဖြစ်စေခဲ့ပြီး အစိုးရသည် မလျော်ညီသော သစ်တောသစ်ပင်များအပါအဝင် သယံဇာတထုတ်ယူခြင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို ချမှတ်ခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံများ၏သယံဇာတအပေါ်မှီခိုအားထားနိုင်မှုကို ယုတ်လျှော့ကျဆင်းစေခဲ့ကာ တစ်ဖက်တွင်လည်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် ခက်ခဲသော ဗဟိုအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်သည့်စနစ်များကို ကျင့်သုံးဖော်ဆောင်ခဲ့သောကြောင့် ဗဟိုပုဂ္ဂွများကို ပိုမိုဖြစ်ပွားစေခဲ့သည်။ သစ်အပါအဝင် သယံဇာတထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများအရ လက်ရှိဥပဒေများသည် ဒေသခံပြည်သူများအား ပြစ်မှုထင်ရှားတရားစွဲဆိုသောတရားရေးအဖြစ်တည်ရှိနေပြီး၊ အစိုးရသည် ဒေသခံပြည်သူများ၏ သယံဇာတများ အပေါ်မှီခိုမှုကိုအလေးထားခြင်းမရှိဘဲ၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် နိုင်ခြင်းမရှိသော ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်သည့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းစနစ်ကို စတင်အသက်သွင်းကျင့်သုံးလာသောကြောင့် အငြင်းပွားမှုများကိုသာ ပိုမိုဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ဖန်တီးပေးလျက်ရှိနေပါသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ယနေ့ချိန်ကာလအထိ၊ အတိတ်ကာလ မြန်မာစစ်အစိုးရနှင့် ယခုအစိုးရလက်ထက်အထိ အစိုးရအဆက်ဆက်သည် ကျွန်းသစ်ကုန်သွယ်မှုကို သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားချက်များအတိုင်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် အညီဆောင်ရွက်ပြီး၊ တရားဝင်ဖြစ်သော၊ ရေရှည်တည်တံ့စေခြင်းနှင့် ဥပဒေအား လေးစားလိုက်နာထုတ်ယူသည့် နိုင်ငံပိုင်မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ရိုးရှင်းသောကိစ္စရပ်တစ်ခုတော့ မဟုတ်ပါချေ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည့် Environmental Investigation Agency (EIA) ၏ (၂) နှစ်တာ စုံစမ်းထောက်လှမ်း ဖော်ထုတ်မှုအရ ခေတ်အဆက်ဆက် မြန်မာကျွန်းသစ်ဘုရင်များမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စစ်တပ်ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများ၊ အစိုးရအရာရှိကြီးများနှင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လျှို့ဝှက်စွာပတ်သက် ဆက်နွယ်မှုရှိကြပြီး၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူပြုလုပ်သူများ၊ ယင်းတို့အား လာဘ်ထိုးထားသူများဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံအကောင်းဆုံးကျွန်းသစ်လုံးများကို မမှန်မကန်ကုန်သွယ်မှုအား စာရင်းဇယားမှတ်တမ်းစနစ်တွင် လျှို့ဝှက်စာရင်းဖျောက်လိမ်လည်မှုကို မည်သို့ဆောင်ရွက်သည်ကိုပါ ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤဖြစ်စဉ်သည် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ စီမံအုပ်ချုပ်သည့် အစိုးရတရားဝင်ကုန်သွယ်မှုအတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ တရားဝင် ကုန်သွယ်မှုနှင့် အပြိုင်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်လည်ပတ်ခဲ့ပါသည်။ စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုများကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသာမက

တရုတ်နိုင်ငံသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်နှင့်အခြားသစ်မာ များကို တရားမဝင်ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစားလျက်ရှိသောနိုင်ငံများထက် ကြီးကျယ်သောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသည့် မြန်မာ-တရုတ် နယ်စပ်ဒေသအထိဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသောကြောင့် သစ်ကုန်သည်များသည် သစ်ထုတ်ကုန်ထောက်ပံ့မှုများသေချာစွာ ရရှိစေရန်အတွက် တရားဥပဒေကိုမျက်ကွယ်ပြု၍ ကြံရာပါအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အတွင်းကျကျင်ရောက်ကာ ထုတ်ယူလျက်ရှိနေပါသည်။ ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျွန်းသစ်ဈေးကွက်လေ့လာမှုတွင် ဈေးကွက် အတွင်းသို့တရားမဝင်သစ်များ ဝင်ရောက်လာမှုမရှိစေရန် တင်းကျပ်သောဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြင့် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများပြုလုပ်ထားသော်လည်း သစ်ကုန် သည်များသည် မြန်မာကျွန်းသစ်များကို သန်းပေါင်းများစွာချမ်းသာသည့် ရွက်လှေပိုင်ရှင်များထံသို့ - ရွက်လှေ ထုတ်လုပ်သူများသည် မြန်မာကျွန်းကိုအသုံးပြု၍ စွဲလမ်းမက်မောစေရန်ထုတ်လုပ်ပြသထားပြီး - ရောင်းချနိုင်ရန်နည်းလမ်းများစွာကို ဆက်လက်ရှာဖွေလျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာအစိုးရသည် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ အဂတိလိုက်စားမှုများနှင့်သစ်အလွန်အကျွံထုတ်ယူခြင်းကို မသိကျိုးကျွန်ပြုကာ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းမရပ်နားမီ အချိန်ကာတည်းက ထုတ်လုပ်စုပုံထားရှိခဲ့သည့်သစ်များ အထဲမှ သစ်များကုန်သွယ်ခြင်းကို တရားဝင်သစ်ကုန်သွယ်ခွင့်ရရှိထားသည့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှတရားဝင် ကုန်သွယ်မှုပြုနိုင်ရန် အားပေးမြှင့်တင်ပေးလျက်ရှိနေပါသေးသည်။ ဤအကြောင်းအရာများနှင့်အတူ အဂတိလိုက်စားမှု၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများသည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ပို့ကုန်တင်ပို့ သည့် တရားမဝင်နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးကို တွန်းအားပေးလျက်ရှိနေပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံသားများသည် သစ်တော ကဏ္ဍမြှင့်တင်ရန်နှင့် သစ်ကုန်သွယ်မှုပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် စိတ်ထားကောင်းမွန်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမိတ်ဖက်သစ်ကုန်သည်များအပေါ်တွင် မှီခိုနေရဆဲဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားဝင်ကျွန်းသစ်ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု ကဏ္ဍတွင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းမျိုးဖောက်မှုများအနက်၊ မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များကို တရားဝင်လိမ်းကြောင်းများမှတစ်ဆင့် အဂတိလိုက်စားမှုများရှိပြီး တရားမဝင်နည်းလမ်းများဖြင့် ဝရုန်းသန်းကူးမှောင်ခိုတင်သွင်း၍ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကာ တရုတ်နိုင်ငံသို့မည်သို့ မည်ပုံရောင်းချကြသည်ကို EIA အဖွဲ့ကြီးမှ အထောက်အထားပုံများဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဤသို့အလွှာမျိုးစုံပါဝင်ပါတ်သက်နေပြီး ခက်ခဲရုပ်ထွေးလှသည့်အခြေအနေများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်မဖြစ်နိုင်သော်လည်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသစ်ကုန်သွယ်မှုကို စနစ်တကျလုပ်ဆောင်၍ လွန်ခဲ့သောနဂါးများအတွင်းဖြစ်ပေါ်နေခဲ့သည့် အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများနှင့် မရိုးသားမှုများကို အသိအမှတ်ပြုဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်မြန်မာပြည်သူပြည်သားများအတွက် တန်ဖိုးထားနှစ်လူဖွယ်ရာဖြစ်ပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအရ အရေးကြီးလှသည့် ကျွန်းသစ်ကဲ့သို့သော သဘာဝသယံဇာတများအား မျိုးသုန်းဖျောက်ကွယ်လုနီးအခြေအနေရောက်သည်အထိ ဖြစ်ပေါ်နေစေခြင်းသည် ပြစ်မှုအားလုံးတို့တွင် အကြီးလေးဆုံးသောပြစ်မှုပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

မြန်မာ့သစ်တောများ

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာထူးခြားထင်ရှားအရေးပါမှု

မျိုးစိတ်များစုံလင်ကွဲပြားပြီးကျယ်ပြန့်စွာတည်ရှိ သော မြန်မာ့သစ်တောများသည် ထူးခြားထင်ရှားသည့် ရှားပါး အပင်နှင့်သားငှက်တိရစ္ဆာန်များ ပေါများစွာပေါက်ရောက်ကျက်စားနေထိုင်သည့် ကမ္ဘာ့ အရေးအကြီးဆုံးဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲများတည်ရှိရာ အင်ဒို-မြန်မာဒေသ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။¹ မြန်မာ့သစ်တောများအတွင်းတွင် ဆင်များ၊ ကျားများ၊ ဗသျှူးစက်ဝံ (နေပက်ဝံ) နှင့် မြန်မာနာခေါင်းတိုမျောက်များ³ အပါအဝင် ကမ္ဘာပေါ်၌မျိုးသုန်း မည်အွန်ရာယ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခံနေရသော မျိုးစိတ်ပေါင်း (၂၀၀) ကျော်ရှင်သန်ကျက်စားလျက်ရှိပါသည်။ သစ်တောများသည် နိုင်ငံခြောက်ပိုင်းရှိတိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များဖြစ်ကြသော စစ်ကိုင်း၊ ကချင်၊ ရှမ်းပြည်နယ် တို့မှအစပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအထိ ကျယ်ပြန့်စွာပေါက်ရောက် နေကြပါသည်။ အဆိုပါသစ်တောများတွင် ဘက်လားပင်လယ်အော်အနီးရှိ ကမ်းရိုးတန်းဒီရေတောများမှ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ များနှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်လျက်ရှိသော တောင်တန်းများရှိ အပူလျှော့ပိုင်းသစ်မာသစ်တောများအထိ သစ်တော အမျိုးအစား စုံလင်စွာပေါက်ရောက်နေကြသည်။ အဆိုပါသစ်တောများသည် မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းသူပြည်သားများအတွက်အရေးကြီးသောအစားအစာနှင့်လောင်စာအရင်းအမြစ်များဖြစ်ကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေစုစုပေါင်း၏ (၇၀%) ခန့်သည် ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြပြီး သစ်တောများသည် ၎င်းတို့၏အခြေခံစားပတ်နေရေးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိနေပါသည်။⁴ သစ်တောများသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှီတင်းနေထိုင်လျက်ရှိကြသည့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုများ၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ထင်ရှားသောကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများတည်တံ့စေရေးအတွက် အရေးပါဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတိုင်းရင်းသားများ၏ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်အလိုက် တည်ရှိနေသည့် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုများသည် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာမြင့်သည်တိုင် ပျံ့နှံ့တည်ရှိနေကြသော မိရိုးဖလာစနစ်များကိုရေရှည်တည်တံ့စေ ပါသည်။

- International Union for the Conservation of Nature, On the verge of extinction: A look at endangered species in the Indo-Burma Hotspot, 2015.
- BBC, Viewpoint: Why Burma's forests must be preserved, 2013.
- <https://www.fauna-flora.org/species/myanmar-snub-nosed-monkey>
- Khin Htun, Myanmar Forestry Outlook Study, UNFAO Working Paper No. APFSOS II/WP/2009/07, 2009.
- United Nations Office on Drugs and Crime, Criminal justice response to wildlife and forest crime in Myanmar: A Rapid Assessment, 2015.
- Bhagwat et al, Losing a Jewel – Rapid Declines in Myanmar’s intact forests from 2002-2014, 2017.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations, Global Forest Resources Assessment 2015, 2016.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations, Global Forest Resources Assessment 2010: Country Report Myanmar, 2010 and Food and Agriculture Organization of the United Nations, Global Forest Resources Assessment 2015: Country Report Myanmar, 2015.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations, Global Forest Resources Assessment 2015: Country Report Myanmar, 2015.
- Bhagwat et al, Losing a Jewel – Rapid Declines in Myanmar’s intact forests from 2002-2014, 2017.
- Thorsten Treue, Oliver Springate-Baginski and Kyaw Htun, Legally and Illegally Logged Out: Extent and Drivers of Deforestation & Forest Degradation in Myanmar, 2016.
- EIA, Organised Chaos, 2015.

ခြိမ်းခြောက်မှုခံနေရသည့်အခြေအနေ

သိပ်မကြာသေးသော ဆယ်စုနှစ်ကာလများအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသည် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း အခက်အခဲပြဿနာများနှင့် တွေ့ကြုံခံစားရလျက်ရှိပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များတွင် နိုင်ငံ၏ သစ်တောဧရိယာ ဟက်တာ ၄,၃⁵ သန်းခန့်ပြုန်းတီးခဲ့ရပြီး ၂၀၀၂ မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း သစ်တောဧရိယာဟက်တာ ၂ သန်းခန့် ထပ်မံပြုန်းတီးခဲ့ပါသည်။⁶ နိုင်ငံသည် ၂၀၁၀ မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း သစ်တောဧရိယာ ၅၄၆,၀၀၀ ဟက်တာခန့်ပြုန်းတီးခဲ့ကြောင်းသတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး၊ ကမ္ဘာပေါ်၌ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှုန်း တတိယအမြင့်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။⁷ ၁၉၉၀ ခုနှစ်မှစတင်၍ နိုင်ငံစုစုပေါင်းသစ်တောဧရိယာ၏ ၂၀% ခန့်ပြုန်းတီးခဲ့ရပြီး သစ်တောဖူးလွင်းမျှာ ၂၉၀,၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာခန့် (သို့) ကုန်းမြေဧရိယာ၏ ၄၅ % ခန့်အထိသာ ကျန်ရှိနေပါတော့သည်။⁹ မြန်မာနိုင်ငံခြောက်ပိုင်းရှိ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောကြီးများရှင်သန် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိနေကြသော်လည်း အဆိုပါဒေသများသည် အလွန်ဆိုးရွားလှစွာသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် တွေ့ကြုံခံစားရလျက်ရှိနေပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် ၂၀၀၂ - ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း သစ်တောဧရိယာ ၆၀၀,၀၀၀ ဟက်တာခန့်ပြုန်းတီးခဲ့မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။¹⁰ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့်အတူ သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းမှု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်ပွားလာခဲ့ပြီး မြန်မာ့ သစ်တောများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံခန့်သာလျှင် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမရှိသေးသည့် သဘာဝတောများအဖြစ် ဆက်လက် တည်ရှိနေပါသည်။ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် နိုင်ငံ၏သစ်တောကြီးပိုင်းများအတွင်း သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းရဲခြင်း၏ အဓိကတွန်းအားတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားပါသည်။ သစ်တောများပြုန်းတီးသွားသည်အထိ အလွန်အကျွံ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို နှစ်ပေါင်းများစွာကြာမြင့်သည်အထိ စနစ်တကျဖြင့်ဆက်တိုက်ထုတ်ယူ ခဲ့ကြပါသည်။ ဝင်ငွေလည်ပတ်ရေးကိုသာဦးစားပေးသည့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းနှင့် တစ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသူများသည် သစ်ထုတ်လုပ်သည့်ခုတ်ပတ်ကာလအတွင်း သစ်တောများပြန့်လည်ကြီးထွားလာစေရန် အချိန်မပေးတော့ဘဲ အမည်ခံမျှသာဖြစ်သော တရားဝင်သစ်တောလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။¹¹ တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းအရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၁၄-၁၅ ခုနှစ်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ (EIA)၏ စုံစမ်းဖော်ထုတ်ချက်များတွင် မြန်မာစစ်တပ်အာဏာပိုင်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ထုထည်များပြားလှစွာသော တရားမဝင်သစ်များကုန်သွယ်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ်များစွာရရှိခဲ့သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုထားပါသည်။¹²

ဘယ်ဘက်စွန်ခြမ်း - ကျွန်းသစ်ပင်

ဘယ်ဘက်ခြမ်း - မြန်မာ့နာခေါင်းတိုမျောက်မျိုးများ

မြန်မာကျွန်း- သစ်တို့၏ဘုရင်

“ကျွန်းအစစ်” (သို့မဟုတ်) “စစ်မှန်သောကျွန်း”ဆိုသည်မှာ အိန္ဒိယ၊ သီရိလင်္ကာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မြန်မာ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းနှင့် လာအိုနိုင်ငံအနောက်မြောက်ပိုင်းဒေသများအထိ ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်သော သစ်မာရောနှော သစ်တောများတွင် သဘာဝအလျှောက်ပေါက်ရောက်နေသည့် Lamiaceae မျိုးရင်းဝင် သစ်မာအပင်ကြီးမျိုး ဖြစ်သည့် Tectona grandis¹³ မျိုးစိတ်မှထုတ်လုပ်ရရှိသော သစ်သားကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။¹⁴

ကျွန်းသည် ၎င်း၏ ဂုဏ်သတ္တိများဖြစ်သော အလွန်လှပ၍ ရွှေဝါရောင်မှအနီရောင်သန်းသည့် အရောင်အဆင်း ရှိပြီးကျစ်လစ်သိပ်သည်းလျှက်ပြောင်တန်းသောသစ်သား ဖြစ်ခြင်း၊ ပထမတန်းစား တာရှည်ခံနိုင်သည့် အမျိုးအစားဖြစ်ခြင်း၊ ခြေစားနိုင်ခြင်း၊ ရေနင့်ထိတွေ့ သော်လည်းဆွေးမြေ့မှု မရှိခြင်း၊ အင်းဆက်ပိုးမွှားများအန္တရာယ် ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊ စက်ပစ္စည်းများဖြင့် ခွဲစိတ်ရလွယ်ကူခြင်းနှင့် ရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့် “သစ်တို့၏ဘုရင်” အဖြစ်အမည်သညာပေးခံကြပါသည်။

ဤသို့ လူကြိုက်များထင်ရှားကျော်ကြားခြင်း၏အကျိုးဆက်အနေဖြင့် - သဘာဝကျွန်းတောများကိုအလွန်အကျွံ ထုတ်ယူသုံးစွဲလာခြင်းကြောင့် - မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး၌ ကျွန်းစိုက်ခင်းများအားပပတ္တိနည်းဖြင့်စိုက်ပျိုးလာကြပါသည်။

မြန်မာကျွန်း (သို့မဟုတ်) မမာကျွန်းဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိသဘာဝတောများအတွင်း ရှင်သန်ပေါက်ရောက် သည့် Tectona grandis မျိုးစိတ်အပင်မှ ထုတ်လုပ်ရရှိသော သစ်သားကို ဆိုလိုပါသည်။ မြန်မာကျွန်းအား ကမ္ဘာပေါ်တွင်ထုတ်လုပ်ရရှိသည့် ကျွန်းများအနက် အကောင်းဆုံးသော “ကျွန်းအစစ်” အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး အထူးအလေးထားကာ ထုတ်ယူကြသဖြင့် မကြာသေးမီကာလအတွင်းက ကမ္ဘာ့ ကျွန်းသစ်လုံးထုတ်လုပ်မှု၏ လေးပုံတစ်ပုံခန့်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမှ ထုတ်ယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။¹⁵

ကျွန်းတောများသည် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် မူရင်းဒေသအဖြစ် ရှင်သန်ပေါက်ရောက်ကြပြီး သိသာထင်ရှားစွာမပြန့်တီးသေးဘဲကျန်ရှိနေသည့် သဘာဝကျွန်းတောများကို စစ်ကိုင်းတိုင်းမြောက်ပိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တားမြစ်ထားသော အပင်မျိုးစိတ် အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး (ကျွန်းပင်အားလုံးကိုနိုင်ငံတော်မှ ပိုင် ဆိုင်သည်) မြန်မာကျွန်းတောများအတွင်း အချို့သောဇီရိယာများတွင် အပြစ်အနာအဆာအနည်းဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံးအရည်အသွေးရှိသည့် သဘာဝကျွန်းများပေါက်ရောက်သည့်အတွက် အကောင်းဆုံးသဘာဝ မြန်မာကျွန်းအစစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထိန်းသိမ်းရန် ကြံရွယ်ထားပါသည်။

ကျွန်းသစ်များကို ခုတ်လှဲထုတ်ယူခြင်းသည် သစ်တောပြန့်တီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းကို သိသာထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပြီး သစ်တောသယံဇာတစာရင်းကောက်ယူမှုများအရ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှစတင်၍ အပူပိုင်းဒေသသစ်မာသစ်မျိုးများ လျော့နည်းကျဆင်းလာကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကျွန်းသည် အဆိုးရွားဆုံးထိခိုက်ခံရသည့် မျိုးစိတ်များထဲမှ မျိုးစိတ်တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။¹⁶

အဓိကအသုံးပြုမှုများ

ကျွန်းသစ်ကို အလှဆင်သစ်ပါးလွှာ၊ ပရိဘောဂ၊ ကြမ်းခင်း၊ နေအိမ်ပြင်ပအလှဆင်ခြင်း၊ ဗိသုကာအနုပညာလက်ရာ စက်ရုံထုတ်ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊ အဏ္ဏဝါတွင်အထူးအသုံးပြုပြီး ဆားငန်ရေခံနိုင်မှု၊ အဆင့်သတ်မှတ်ထားသည့် အထပ်သားများ၊ လှေကိုယ်ထည်ပြု

လုပ်ရန်သစ်သားများ၊ ရွက်လှေများနှင့် အထူးကောင်းမွန်စွာပြုလုပ်ထားသော ရွက်လှေကုန်းပတ်ပြုလုပ်ရန်သစ်များကဲ့သို့သော လှေထည်တည်ဆောက်ရာ၌ အသုံးပြုသည့်သစ်များအဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသုံးပြုကြပါသည်။ အနောက်နိုင်ငံများတွင် မြန်မာကျွန်းပင်လိုအားသည် ပရိဘောဂပြုလုပ်သူများနှင့်လှေတည်ဆောက်သူများ -အထူးအားဖြင့် အရည်အသွေး အကောင်းဆုံး မြန်မာကျွန်းကိုပယ်ယူလိုသည့် ရွက်လှေနှင့်အထူးကောင်းမွန်စွာ ပြုလုပ်ထားသောရွက်လှေကုန်းပတ်စျေးကွက် - ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ရွက်လှေတည်ဆောက်သူများ သည် မေးခွန်ထုတ်ဖွယ်ရာဖြစ်သော မြန်မာကျွန်းသည်သာရွက်လှေပြုလုပ်ရန်အတွက် အကောင်းဆုံးသင့်လျော် သည်ဟုသည့် စွဲလမ်းမှုသဘောတရားများဖြင့် ထုတ်လုပ်ပြသလျက်ရှိပါသည်။

အဓိကဈေးကွက်များ

မြန်မာကျွန်းသစ်၏ အကြီးမားဆုံးသောတိုက်ရိုက်ဈေးကွက်များမှာ တရုတ်၊ အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြပြီး ၂၀၀၇-၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ၂.၇၉ ဘီလီယံ ခန့်တန်ဖိုးရှိသည့် ကျွန်းသစ်လုံးနှင့်သစ်ခွဲသားများ ၄.၀၄ မီလီယံ ကုဗမီတာခန့်ကို တင်ပို့ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် မလေးရှား၊ စင်ကာပူနှင့် ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံတို့သည်လည်း မြန်မာကျွန်း တန်ပေါင်းများစွာကို သမိုင်းကြောင်းနှင့်ချီ၍ ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့ပါသည်။

အခြားသောကမ္ဘာ့ ဈေးကွက်သို့တင်ပို့ရောင်းချသည့် မြန်မာကျွန်းကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်းစုဆောင်းရရှိရန် ခက်ခဲသောကြောင့် တစ်ချို့တစ်ဝက်ကိုသာ တင်ပြထားပါသည်။¹⁷

အနောက်နိုင်ငံဈေးကွက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံမှကျွန်းကို တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူတင်သွင်းခြင်း အနည်းငယ်သာရှိပြီး၊ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းသည်ထက်ပင် နည်းပါးပါသည်။ ဥရောပနိုင်ငံများနှင့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ကျွန်းသစ်တင်သွင်းသူများသည် မြန်မာဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ အာဆီယံဈေးကွက်မှရရှိသည့် -အထူးအားဖြင့် အိန္ဒိယ၊ မလေးရှားနှင့် ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံများ - ကျွန်းသစ်တင်သွင်းမှု အပေါ် တင်ပို့ခွဲနေရ ပါသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်ဇွန်လမှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇွန်လအထိ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ဒေါ်လာ ၂၅.၈ သန်းခန့်တန်ဖိုးရှိသော

ကျွန်းသစ်ခွဲသား ၅.၅၂၀ ကုဗမီတာကိုမြန်မာနိုင်ငံမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုကာလများတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် မြန်မာသစ်လုပ်ငန်းမှ တိုက်ရိုက်သဘောဖြင့် တင်ပို့ရောင်းချမှုများကို တားမြစ်ထားသောကြောင့် မြန်မာကျွန်းသစ်တန်ပေါင်းများစွာကို မြန်မာနိုင်ငံမှဝယ်ယူတင်သွင်းခြင်းထက် အခြားနိုင်ငံများမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့ပါသည်။

ဥပမာအားဖြင့်၊ ၂၀၀၇ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှ ၂၀၁၇ခုနှစ် ဇူလိုင်လအထိ အရှေ့တိုင်းကျွန်းနှင့်သစ်မာ ကုမ္ပဏီများ အမည်ရှိ အမေရိကန်နိုင်ငံမှသစ်ကုန်သည်သည် မြန်မာကျွန်း ၉၀၀၀ တန်နီးပါးခန့် (၁၃၅၀၀ ကုဗမီတာ) အား မလေးရှားနိုင်ငံနှင့်ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံရှိ အနည်းငယ်သောကုမ္ပဏီများထံ မှတစ်ဆင့် သဘောအစီးစေ့များစွာ တင်သွင်း ခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကုမ္ပဏီအားလုံးသည် မြန်မာကျွန်းကိုမြန်မာနိုင်ငံပြင်ပ အခြားနိုင်ငံများရှိကုမ္ပဏီများအားလုံးထံမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းမှုစုစုပေါင်းသည် ဝယ်ယူတင် သွင်းခဲ့သည့် ၂၀၀၀၀ ကုဗမီတာထက်ပင် ပိုမိုခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများ၏ မြန်မာကျွန်းသစ်ဝယ်ယူတင်သွင်းမှုကိုတွက်ချက်ရန်မှာ မလွယ်ကူပေ။ ကုန် သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းများအရ ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများသည် ယူရို ၈၀.၃၉ သန်းခန့်တန်ဖိုး နှင့်ညီမျှသောကုဗမီတာပေါင်း ၂၁၂၇၀ ခန့်ရှိသော ထင်းရှူးမဟုတ်သည့် သစ်မာသစ်လုံးနှင့်သစ်ခွဲသားများကို မြန်မာနိုင်ငံ မှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူတင်သွင်းခဲ့သည်ဟု သိရှိရသော်လည်း အဆိုပါသစ်များအားလုံးမှာ ကျွန်းသစ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၍မရပေ။¹⁸ အခြားသောအစီရင်ခံစာတစ်ခုမှလည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ယူရိုပေါင်း ၂၂.၅ သန်းခန့်ရှိသည့် သစ်များကို မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခဲ့ပြီး သစ်သား၊ ပရိဘောဂနှင့် စက္ကူလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုခဲ့ သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ တန်ဖိုးအရ အဓိကတင်သွင်းသူနိုင်ငံများမှာ အီတလီနိုင်ငံ (ယူရို ၈၀.၃၉ သန်းခန့်)၊ ဂျာမနီနိုင်ငံ (ယူရိုပေါင်း ၅.၉၂ သန်းခန့်)၊ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ (ယူရိုပေါင်း ၂.၀၂ သန်းခန့်)၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ (ယူရို ၁.၉၁ သန်းခန့်) နှင့် ဘယ်ဂျီးယံနိုင်ငံ (ယူရိုပေါင်း ၁.၅၆ သန်းခန့်) စသည်တို့ဖြစ်ကြသော်လည်း တင်သွင်းသော သစ်အမျိုးအစားကိုမူ သိရှိခြင်းမရှိပေ။¹⁹ အခြားသောအစီရင်ခံများတွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်ပထမ ၅ လအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများက

သစ်မာခွဲသား တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူတင်သွင်းမှုများမှာ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မြင့်တက်လာခဲ့သည်ဟုဖော်ပြထားကာ ပမာဏ၊ တန်ဖိုးနှင့် သစ်မျိုးတို့ကိုမူ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။²⁰ အမေရိကန်နိုင်ငံကဲ့သို့ပင် ဥရောပသမဂ္ဂ အဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများသည် မြန်မာကျွန်းသစ်ကို အိန္ဒိယ၊ မလေးရှား၊ ထိုင်ဝမ်နှင့် အခြားသောနိုင်ငံများမှ တိုက်ရိုက် ဝယ်ယူခဲ့ကာ မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူသည့်ပမာဏမှာ နည်းပါးပါသည်။

ထိပ်ဘယ်ဘက်ခြမ်း - ၂၀၁၈ခုနှစ်

ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာကျွန်းသစ်များကို

လန်ဒန်မြို့ရှိ လှေပြွဲရှိ ရွက်လှေများတွင်အ

သုံးပြုထားသည်ကို တွေ့ရပုံ။

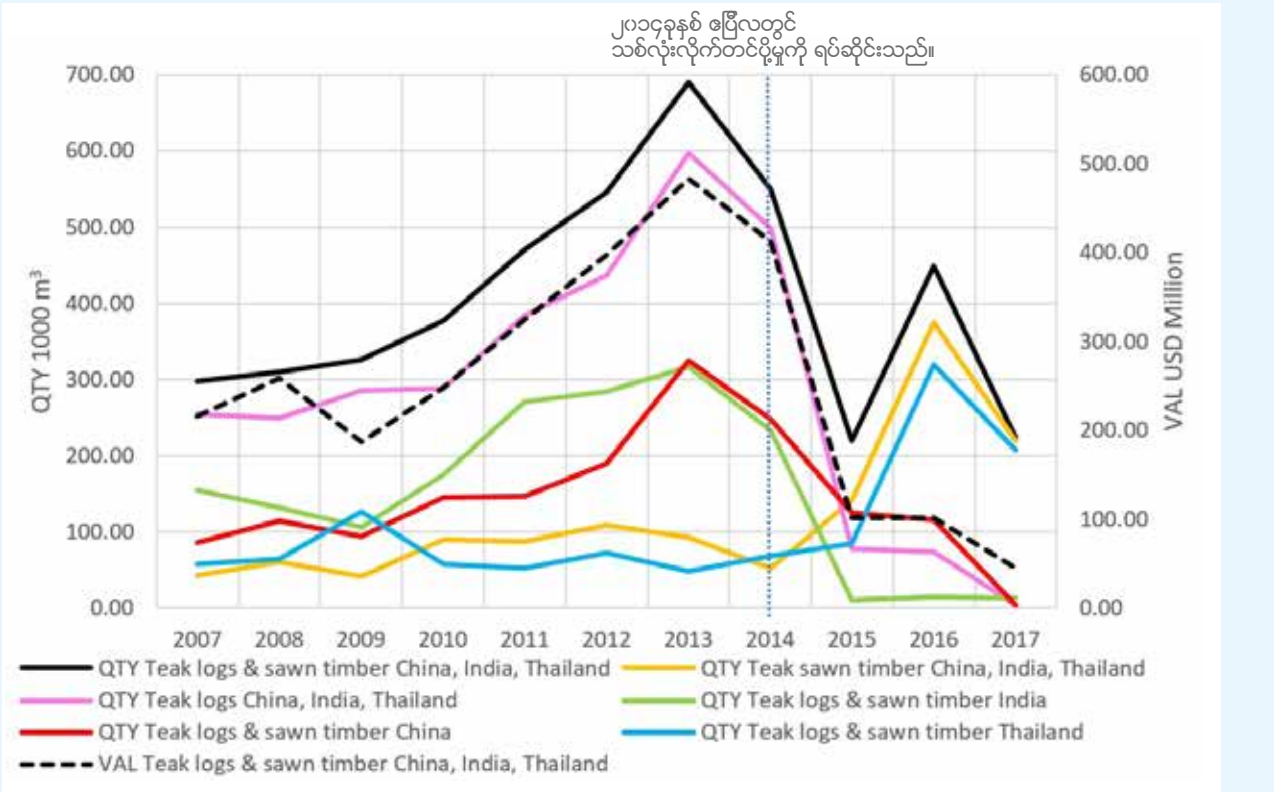
ဘယ်ဘက်ခြမ်း -

အာရှမီမံချက်တွင်တွေ့ရှိရသော

ကျွန်းသစ်ကြမ်းခင်းများနှင့်

လှေကားထစ်များ။

ကျွန်းသစ်လုံးများနှင့် သစ်ခွဲသားများကို မြန်မာနိုင်ငံမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့သည်။ - ၂၀၀၇ - ၂၀၁၇ (အရင်းအမြစ် ၊ ကမာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှု အက်တ်လစ်)

18. <http://www.flegtactionplan.eu/monthlyeuimports.htm>.

19. <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=31830&no=13>.

20. https://lemn.fordaq.com/news/EU_imports_Myanmar_teak_59061.html.

13. <http://www.wflooring.com/TechnicalInfo/SpeciesDetail.aspx?SpecieID=1008>.

14. Tangmitcharoen, S. and J. N. Owens. 1996. [Floral biology, pollination, pistil receptivity, and pollen tube growth of teak \(Tectona grandis Linn f.\)](https://doi.org/10.1006/anbo.1996.0317), Annals of Botany, 79(3): 227-241. [doi:10.1006/anbo.1996.0317](https://doi.org/10.1006/anbo.1996.0317), & Minn et al, Genetic Resources and Crop Evolution, Genetic diversity and structure of teak (Tectona grandis L. f.) and dahat (Tectona hamiltoniana Wall.) based on chloroplast microsatellites and Amplified Fragment Length Polymorphism markers, 2015. [10.1007/s10722-015-0293-8](https://doi.org/10.1007/s10722-015-0293-8).

15. Food and Agriculture Organization of the United Nation, Global Teak Trade in the Aftermath of Myanmar’s Log Export Ban, Working Paper FP/49/E.

16. Thorsten Treue, Oliver Springate-Baginski and Kyaw Htun, Legally and Illegally Logged Out: Extent and Drivers of Deforestation & Forest Degradation in Myanmar, 2016.

17. Most countries do not use teak-specific customs codes for most product types traded, and teak is generally aggregated with other species, making estimates of teak trade difficult or impossible. Shipments of Myanmar teak via third countries – one consequence of EU and US sanctions – are also difficult to confirm in trade statistics.

မအောင်မြင်သော မြန်မာ့သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှု

၁၈၀၀ အလယ်ပိုင်းခုနစ်များမှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှုများ နှင့် ပဋိပက္ခများကြောင့် သစ်အလွန်အကျွံထုတ်ယူမှုများ၊ တရားမဝင်သစ်ခိုးထုတ်မှုများနှင့် သစ်မှောင်ခို

ရောင်းချမှု များ ကာလကြာရှည်စွာဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့သော ရာဇဝတ်မှုဝင်ယက်ကြီးလည်ပတ်နေခြင်းသည် အိမ်နီးချင်းတရုတ်နိုင်ငံနှင့် (ရဲဖန်ရဲခါတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့နှင့်) သစ်မှောင်ခိုကုန်ကူးမှုများကိုဖြစ်စေခဲ့ရုံမျှမက အစိုးရမှ စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိသော သစ်တောလုပ်ငန်းနှင့် သစ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည့်လုပ်ငန်းများကို နာမည်ဆိုးများထွက်စေပါသည်။

ညံ့ဖျင်းသော စီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်းပါးခြင်းနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုများစသည့်တို့သည် သစ်ခိုးယူမှုများနှင့် မှောင်ခိုရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုတို့ကို ဖြစ်စေပါသည်။ မြန်မာစစ်တပ်အာဏာပိုင်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်ခေါင်းဆောင်များ နှင့် အစိုးရဌာနများ၏ ချယ်လှယ်ကြီးစိုးမှုကြောင့် ညံ့ဖျင်းသော စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်များ ဖြစ်ပေါ်လာကာ စနစ်တကျကျူးလွန်သောပြစ်မှုများ နှင့် မှောင်ခိုဂိုဏ်းများစုဖွဲ့ဆောင်ရွက်သော သစ်ခိုးထုတ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုများကိုဖြစ်ပွားစေပါသည်။

အဂတိလိုက်စားမှုသည် ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပသို့ သစ်များ မှောင်ခိုရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြစ်မှုများကို ဖြစ်ပွားစေသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

©EIAImage

မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

မြန်မာ့ရွှေးချယ်ခတ်လုံခြင်းစနစ် (MSS)

ဗြိတိသျှကိုလိုနီအုပ်စိုးစဉ်ကာလ သစ်တောကဏ္ဍတွင် ကျွန်းသစ်ကို အလွန်အကျွံထုတ်ယူခဲ့ကြကာ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုကျဆင်းခဲ့ရသည်။

၁၈၅၀ ခုနှစ်များမှစတင်၍ ဗြိတိသျှများသည် သစ်တောသယံဇာတများကိုထိန်းသိမ်းပြီး အခွန်ငွေရရှိမှု မြှင့်တင်နိုင်ရန် သိပ္ပံနည်းကျသစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ အဆိုပါစနစ်မှာ သစ်တောကြီးတိုင်းတောများအတွင်း နှစ် ၃၀ ခုတ်ကွက်များခွဲကာ နှစ်စဉ်လုပ်ကွက်အတွင်းရှိ သစ်တောသယံဇာတစာရင်းကို အသေးစိတ်ကောက်ယူမှတ်တမ်းတင်ပြီး ကန့်သတ်လုံးပတ်ပြည့်မီသောသစ်ပင်များကိုသာ ရွေးချယ်၍ ခုတ်လှဲခွင့်ပြုသောစနစ်ဖြစ်သည်။ ဘရမ်းအန်နည်းလမ်း (သို့) ဘရမ်းအန်ရွှေးချယ်ခတ်လုံခြင်း နည်းစနစ်ဟုလည်းခေါ်ပါသည်။²¹ နှစ်စဉ်လုပ်ကွက်တစ်ခုချင်းစီကို နှစ်စဉ်ခတ်လှဲထုတ်လုပ်နိုင်သော တောထွက် ပမာဏ (AAC) ဖြင့်သတ်မှတ်ထားပြီး ထိုပမာဏတို့ကိုပေါင်းစည်းလိုက်ပါက အမျိုးသားအဆင့် (AAC) ကိုရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထိုစနစ်ကို ဗမာ့ရွှေးချယ်ခတ်လုံခြင်းနည်းစနစ်ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

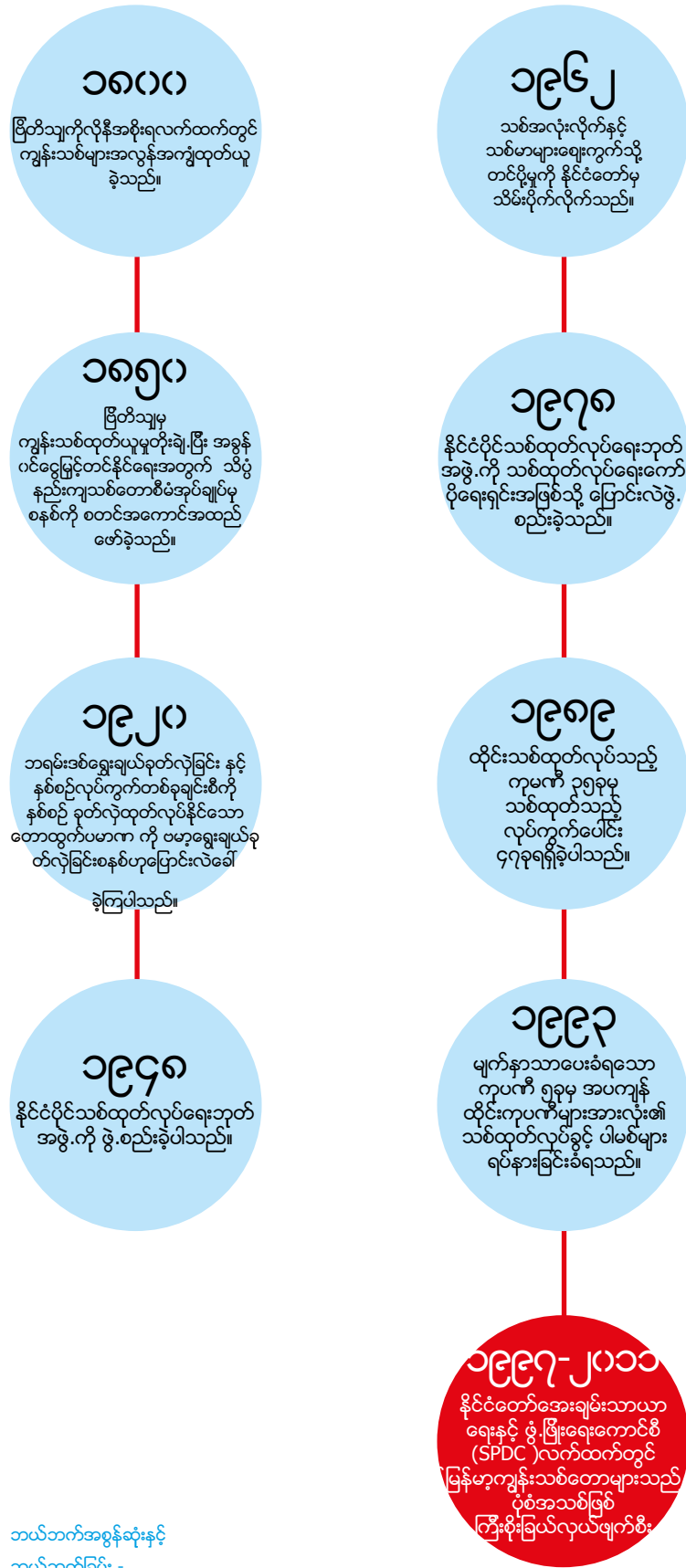
၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် နိုင်ငံပိုင်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး (၁၉၇၈ ခုနှစ် တွင် သစ်ထုတ်လုပ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအဖြစ်ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့ပြီး) ထိုနည်းစနစ်ကို မြန်မာ့ရွှေးချယ် ခတ်လုံခြင်းနည်းစနစ်ဟု တရားဝင်သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော်လည်း ထိုစနစ်ကို အပြည့်အဝလိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

©EIAImage

ဘယ်ဘက်အခွန်ဆုံးနှင့်
ဘယ်ဘက်ခြမ်း -
၂၀၁၃ခုနှစ်မတ်လတွင်
တွေ့ရသောဂုန်ကုန်မြို့၊
အရှေ့ဒဂုန်၏ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း
သစ်ခြံအတွင်းရှိသော သစ်လုံးများ။

အုပ်ချုပ်သူများအတွက် အမြတ်ငွေများ

စစ်တပ်အာဏာရှင် ဦးနေဝင်းမှစ၍ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့သော စစ်တပ်ထွက် အရပ်သား အစိုးရအထိ လွှဲပြောင်းသောစီမံခန့်ခွဲမှုများကြောင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင် တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှုကိုပျက်ပြားစေခဲ့သည့် အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် လျို့ဝှက်ကြံစည်လုပ်ကိုင်မှုများပြားသော စီမံအုပ်ချုပ်သည့်စနစ်ထွန်းကား အမြစ်တွယ် ခဲ့သည်။

စစ်တပ်ဆက်လက်ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် သစ်တောကဏ္ဍတွင်ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော မြန်မာ့ရွှေးချယ်ခတ်လုံသည့် စနစ်နှင့် နှစ်စဉ်ခွင့်ပြုတောထွက်တို့ကို စွန့်လွှတ်ရန်ခိုင်းစေမှုများသည် အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် အကျင့်ပျက် ချစားသည့် စနစ်ကြီးစိုးခဲ့သောကြောင့် နိုင်ငံတွင်းဘက်စုံပျက်ဆီးခဲ့မှုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်လေသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဦးနေဝင်း၏အာဏာသိမ်းမှုနှင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ဖယ်ကျဉ်ခံရမှုတို့ကြောင့် သစ်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သစ်မာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းကို စစ်တပ်အာဏာဆက်လက်တည်မြဲနိုင်စေရန် အဓိကဝင်ငွေထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည့်အရင်းအမြစ်သတ်မှတ်ကာ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာ့သစ်တောများကို စစ်တပ်ကိုထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည့် ပင်မငွေတွင်းအဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့ရာမှ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ၈ လေးလုံးအရေးအခင်းပြီးကာလနှင့် ဗမာနိုင်ငံကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအဖြစ်ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး စောမောင်ဦးဆောင်သည့် State Law and Order Restoration Council (SLORC) အာဏာသိမ်းပြီးကာလတို့ နောက်ပိုင်းတွင်ပိုမိုသိသာထင်ရှားလာခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတစ်လတွင် ထိုင်းစစ်ဗိုလ်ချုပ် Chavalit Yongchaiyudh ၏ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သံတမံ ခရီးစဉ်ပြီးနောက် ၁၉၈၉ ခုနှစ် တွင် ထိုင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ၃၅ ဦးသည် ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် (မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးသော သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်စာချုပ်) သစ်ထုတ်လုပ်ပိုင်ခွင့်စာချုပ် ၄၇ ခုကိုချုပ်ဆို နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်ထဲတွင်ပင်

သစ်ထုတ်လုပ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ယနေ့အချိန်ထိ ပြည်တွင်းသစ်ထုတ်လုပ်ရောင်းချရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စီမံခန့်ခွဲသည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော မြန်မာ့ သစ်လုပ်ငန်း ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့သည်။²²

သစ်ထုတ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်တပ်နှင့် ပဋိပက္ခ/တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များထိန်းချုပ်ထားသည့် ရှမ်းပြည်နယ် နှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့၌ ချပေးခဲ့သည်။ သစ်ထုတ်လုပ်ပိုင်ခွင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုပေးခြင်းဖြင့် ကောင်စီမူဝင်ငွေများစွာ ရရှိရုံမျှမက စစ်တပ်မှထိန်းချုပ်နိုင်သော မြေယာများကို လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ပေသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း အင်အားကြီးအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် သံတမန်ဆက်ဆံရေးကို တည်ဆောက်ထားခဲ့သည်။ မြန်မာ့ရွှေးချယ်ခတ်လုံခြင်း နည်းစနစ်ကို အဆိုပါဒေသများတွင် လုံးဝကျင့်သုံးခြင်း မပြုဘဲ လက်ကားသစ်ထုတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ကောင်စီ SLORC နှင့် နိုင်ငံကိုထိန်းချုပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၇

ခုနှစ်တွင် အဆိုပါကောင်စီကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ကာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကို ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်း ခဲ့သည်။ ဦးသန်းရွှေသည် ၂၀၁၁ မတိုင်မှီအထိ အာဏာရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်တောများကို ကြီးစိုး ခြယ်လှယ်ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ဦးသန်းရွှေဦးဆောင်သော ကောင်စီသည် ထိုင်းစတင်သစ်အပါအဝင် ကုမ္ပဏီ ၅ ခုမှအပ ကျန်ရှိသော သစ်ထုတ်လုပ်ရေးထိုင်းကုမ္ပဏီများကို ပြည်တွင်းမှမောင်းထုတ်ပစ်ခဲ့ပြီး မြန်မာ့ကျွန်းသစ်ကဏ္ဍတွင် ယနေ့မတိုင်မီအထိလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ (နောက်အခန်းတွင်ကြည့်ရန်)

စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်ချပေးသည့်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး သစ်တောဦးစီးနှင့် ဝန်ကြီးဌာနတူညီသော မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းသည် မြန်မာ့ရွှေးချယ်ခတ်လုံသည့်စနစ်နှင့် စာရွက်ပေါ်တွင်သာကွက်ကွက်ညီသည့် (လက်တွေ့တွင် ကိုက်ညီမှုမရှိဘဲ) သစ်ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

သို့သော်လည်း ဦးသန်းရွှေအာဏာဆက်လက်တည်မြဲနိုင်စေရန် လိုအပ်သောနိုင်ငံခြားဝင်ငွေ ထောက်ပံ့ ပေးနိုင်သည့် သစ်တောများအပေါ်အလွန်အကျွံခိုမှုများကြောင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းတွင် ခွန်ငွေလျာထားချက်များ ချမှတ်ခဲ့ရပြီး မြန်မာ့ရွှေးချယ်ခတ်လုံသည့်နည်းစနစ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။

အောက်ပုံ -
မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ သစ်ထုတ်လုပ်မှု
အကွက်များအား သစ်တောဦးစီးဌာနမှ
တူရိက အမှတ်အသားပြုလုပ်ထားသည့်
နေရာများပြ ဖြေပုံ

©EIAImage

21. Named after Dietrich Brandis, the Forest Superintendent from 1855.

22. <http://www.myanmar-timber.com.mm/index.php/en/extraction-department/operation/157-log-extraction-in-myanmar>

ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်းနှင့် သစ်ခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်

သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းတို့တွင် လုပ်ငန်းတာဝန်မှာများပြားပြီး အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် စက်ကိရိယာဝယ်ယူရန် ငွေကြေးရင်းနှီးများစွာ မရှိသည့်အပြင် တပ်မတော်မှထိန်းချုပ်မှုမရှိသည့်ဒေသများတွင် အစိုးရမှလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို လျာထားချက်ပြည့်မီစွာ အကောင် ထည်ဖော်နိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

ထိုကြောင့်မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းသည် သစ်ထုတ်ရေးထပ်ဆင့်စာ ချုပ်ချုပ်ဆိုသူများကို ထုတ်လုပ်ခွင့်တိုးမြှင့် ပေးခဲ့သောကြောင့် သစ်တောကဏ္ဍမှ အခွန်ငွေများပြားလာခဲ့သည်။ ထပ်ဆင့် စာချုပ်ချုပ်သည့်ကုမ္ပဏီများသည် ငွေကြေးရင်းနှီးများစွာရှိ၍ စက်ကိရိယာနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိကြ သဖြင့် ဈေးကွက် တင်ပို့ ရောင်းချသည့် သစ်လုံးတန်ပမာဏမြင့် တက်လာခဲ့သည်။

ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများကို ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် စစ်တပ်အာဏာပိုင်များ နှင့် အကြီးတန်းအရာရှိများသည် ငွေကြေး အကျိုးအမြတ်များ၊ နိုင်ငံရေးအရလွှမ်းမိုးမှုများနှင့် လုံခြုံစိတ်ချမှုများကို ဖော်ဆောင်ရယူနိုင်ခဲ့ကြသည်။ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့် ထပ်ဆင့်စာ ချုပ်ချုပ်ဆိုမှုများသည် အရာရှိများအကြား လာဘ်ပေး လာဘ်ယူမှုများနှင့် အခြားသောအကျင့်ပျက်ချစားမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းမြန်မာကုမ္ပဏီ အုပ်စုများသည် သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်စာချုပ်များစွာကို ရရှိခဲ့လေသည်။ နိုင်ငံသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိဘဲ အလှမ်းသင့်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးသည့်စီး ပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိသောကြောင့် ထိုကုမ္ပဏီများကို ခရိုနီများအဖြစ် သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းနှင့် အခြားနိုင်ငံများမှလည်း လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရရှိခဲ့ကြသည်။

သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ထပ်ဆင့်လုပ်ကိုင်ခွင့် ကို သစ်မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်တွင် တရားဝင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပြီး ထုတ်လုပ်သည့်ပမာဏနှင့်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့်ဧရိယာအလိုက် နှစ်စဉ်သစ်လုံး ခွဲဝေရမည့် အမျိုးကိုလည်းထည့်သွင်းထုတ်ပြန်ထားပါသည်။

ကုမ္ပဏီများသည် မိမိတို့သစ်ထုတ်လုပ်သည့် အတွက် stumpage fee ပေးချေရမည့်အစား အဆိုပါ သဘောတူညီချက်တွင် (အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ တည်ဆောက်စရိတ်အပါအဝင်) သစ်ထုတ်လုပ်ငန်း၏ ကုန်ကျမှုများကို ကျခံရသော်လည်း မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ ခုတ်လှဲပြီးသစ်လုံးများထဲမှ တန်အချို့ကို ပိုင်ဆိုင် လေသည်။ ကုမ္ပဏီများသည် ထုတ်လုပ်သည့်သစ်လုံးများအနက် တန်အချိုးတစ်ခုကို မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းသို့ ပြန်ပေးရပြီး ကျန်ရှိသောသစ်လုံးများကို ဖြတ်တောက်မှုများကိုပေးဆောင် ပြီးနောက် ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိလေသည်။ ထိုစာချုပ်များထဲတွင် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းကို အဆင့် ၁ နှင့် အဆင့် ၁ မှ ၄ (SG1-4) အထိသော ကျွန်းသစ်လုံး များကို အလကားပေးရမည်ဟုဖော်ပြပါဝင်ပြီး များသောအားဖြင့် ထိုပမာဏမှာ ခုတ်လှဲထားသောသစ်များ၏ ၄၀ မှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း ခန့်ရှိလေသည်။ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများသည် ကျန်ရှိသော ကျွန်းသစ်လုံးများနှင့် အခြားသောသစ်မာများကို မိမိတို့ကိုယ်တို င်ရောင်းချနိုင်ရန် အောက်ဈေးဖြင့်သာ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းကို ပေးလေသည်။

ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပဋိပက္ခဖြစ်နေသော ဧရိယာများ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်း သားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများရှိရာ နယ်မြေ များဖြစ်သော ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်တို့တွင် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ထပ်ဆင့် စာချုပ်များကို သစ်ထုတ်ရန်အခွင့်အာဏာရရှိသော ထပ်ဆင့်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသူများမှ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ကြပြီး ယင်းနေရာများတွင် အစိုးရဌာနနှင့် စစ်တပ်အာဏာပိုင်များမှ ထိန်းချုပ်၍ မရနိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့သော ကိစ္စရပ်မျိုးတွင် ကုမ္ပဏီများသည် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းနှင့် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ စီရင်သတ်မှတ်ခဲ့သော မြန်မာ့ရွေးချယ်ခုတ်လှဲခြင်းစနစ် (MSS) နည်းလမ်းအားပယ်ဖျက်၍ ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သော နည်းစဉ်များအတိုင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ထပ်ဆင့်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသူများသည် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ နှင့်အတူ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မှုများအရ အထက်ပါ သတ်မှတ်ထားသော မည်သည့်လုံး ပတ်မျိုးကိုမဆို ခုတ်လှဲခဲ့ကြသည်။²³

ခုခံတိုက်ခိုက်နေသောနယ်မြေများတွင် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အစိုးရ၏ အာဏာသက်ရောက်မှု အောက်တွင် အမှန်တကယ်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ သောနည်းစဉ်များတွင် ထပ်ဆင့်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသူများသည် အစိုးရနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်နေသော "သောင်းကျန်းသူအဖွဲ့များ"အား တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ထိ ရောက်စွာ ညှိနှိုင်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။²⁴

လက်တွေ့တွင်မူ ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သော နည်းစဉ်များကိုအသုံးပြု၍ ဘက်ပေါင်းစုံမှ ညှိနှိုင်းပေးမှုများသည် မြန်မာ့ ရွေး ချယ်ခုတ်လှဲခြင်းနည်းစနစ်(MSS) (သို့မဟုတ်) ကြိုတင်ခုတ်လှဲရန်ရွေးချယ်ထားသော စနစ်တို့အား သတ်မှတ်ခြင်းမပြုထားသော ဧရိယာများတွင် နှစ်စဉ်ခုတ်လှဲထုတ်လုပ်နိုင်သော တောထွက်ပမာဏ (AAC) ထက်ပိုမိုခုတ်လှဲမှု သွင်ပြင်လက္ခဏာကို ဖော်ဆောင်နေပြီး၊ ကျွန်းသစ်အဆင့်အတန်းအား တရားဝင် ကြေညာခြင်း (Box တွင်ကြည့်ရန်) နှင့် ထိုစနစ်ကိုမလိုက်နာဘဲခုတ်ယူထားသော တရားမဝင် ကျွန်းသစ်လုံး များအား ငွေကြေးခဝါးချမှုများကို ဖြစ်စေခဲ့သည်။²⁵

သစ်အခွန်ဘဏ္ဍာလျာထားချက်ပြည့်မီစေရန် အတွက် ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုမှုများနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံ ခဲ့သော နည်းစဉ်များကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် အသီးသီးတို့တွင် ပြင်းထန်စွာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့၏ နောက်ဆက်တွဲ အမွေအနှစ်များသည်လည်း အလွန်ပင် ပြင်ထန်ဆိုးဝါးခဲ့ပေသည်။ သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာနှင့် သစ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုဆိုင်ရာ ဌာနများမှ ကြိုကြပ်ရသော တရားဝင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသော နယ်မြေမှာ အမည်ခံလုံးလုံးသာ ဖြစ်ပြီး ထိုနယ်မြေများတွင် အနည်းဆုံး ဆယ်စုနှစ် နှစ်စုခန့် လိမ်လည်မှု၊ လာဘ်ပေးမှု၊ လာဘ်စားမှု၊ အခြားနည်းမျိုးစုံသော တရားမဝင် ဆောင်ရွက်မှုများစသည့် မှားယွင်းမှုပေါင်းများစွာနှင့် ပြည့်နှက်နေပေသည်။

ထိုစနစ်အောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော သစ်အလွန်အကျွံခုတ်လှဲမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျွန်းသစ် အရင်းအမြစ်များမှာ လျော့နည်းခဲ့ရပြီး

အရေးယူဆောင်ရွက်မှု အနေဖြင့် ၂၀၁၆- ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် သစ်ထုတ်လုပ်မှုအားလုံးကို တစ်နှစ်တိတိ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ပြီး ပဲခူးရိုးမတွင် ကျွန်းသစ်ထုတ်လုပ်မှုအား (၁၀) နှစ်တိတိ ရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ရှေ့ဆက်လက်၍ ၂၀၁၇- ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွက် ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ပင်ထောင် အရေအတွက် မှာလည်း နည်း ပါးခြင်းကြောင့်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား သိသိသာသာ လျော့ချ ထုတ်လုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ ဆက်စပ်မှုများရှိနေသေးသော်လည်း ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှစ၍ ယနေ့အချိန်ထိ မြန်မာ့စစ်အာဏာ ပိုင်များ၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လက်ရှိ အရပ်သားအစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုတို့သည် ကျွန်းသစ်ကုန်သွယ်မှု အား သစ်တောဦးစီးဌာန၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဖြင့် ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်လည်းကော င်း၊ မြန်မာ့သစ်လုပ် ငန်း၏ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုအောက်တွင်လည်းကောင်း မြန်မာ့ရွေးချယ်ခုတ်လှဲ ခြင်းစနစ် (MSS)၏ နည်းစနစ်အတိုင်း တရားဝင်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။²⁶

တရားဝင်သစ်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသောသစ်များ တွင် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ လစဉ် လေလံတင်ပွဲတွင် ရောင်းချသော ကျွန်းသစ်အားလုံးနှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းနှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသော ကုမ္ပဏီများနှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းနှင့် သစ်မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုရယူထားသော အဖွဲ့များမှ ရောင်းချသော ကျွန်းသစ်များ အားလုံးပါဝင်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ နိုင်ငံတကာသို့ပို့ဆောင်ရမည့် တရားဝင် နည်းလမ်းမှာ လည်း အလားတူစွာပင် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းကိုယ်တိုင် ရန်ကုန်သဘောဆီပုံမှတဆင့် တင်ပို့သော သစ်အားလုံးနှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာရရှိထားသော ကုမ္ပဏီများ (ထပ်ဆင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများ၊ ပုဂ္ဂလိကကုန်သည်များ၊ ပရိဘောဂထုတ်လုပ်သူများစသည်) မှ တင်ပို့သော သစ်အား လုံး ပါဝင်ကြောင်း သတ်မှတ်ထားသည်။

အမှန်တကယ်တမ်းတွင် ဆယ်စုနှစ်တစ်စုများတိုင်အောင် တရားဝင်သစ်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲ သော သစ်များရရှိအောင် ဖော်ဆောင်မှုများမှာလည်း လိမ်ညာမှုများပင်ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျွန်းသစ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ကဏ္ဍတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော တရားမဝင်လုပ် ဆောင်မှုများ အားလုံးကြောင့် EIAအဖွဲ့၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုသည် "နောက်ကွယ်မှအစိုးရ"ထံသို့ ဦးတည်နေပြီး ဤတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျွန်းသစ်များကိုတ ရားဝင်ရောင်းချမှုများမှာလည်း တရုတ်နိုင်ငံနယ်စပ်များသို့ မှောင်ခိုရောင်းဝယ် ဖောက်ကားမှုများကသို့ပင် အကတိလိုက်စားမှု နှင့် ဥပဒေမညီညွတ်မှုများ ပါဝင်လျက်ရှိသည်ကို တင်ပြဆွေးနွေး ထားပါသည်။

၂၀၁၄-၁၆

သစ်လုပ်ငန်းတွင် အခွန်ဝင် ငွေများသတ်မှတ်လျာထားချက်များ၊ ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း များနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အားလုံးဆိတ်သုဉ်းခဲ့ရသည်။

၂၀၁၆/၁၇

သစ်အလုံးလိုက်ထုတ်လုပ်မှုကို တစ်နှစ်ခန့် ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့သည်။

၂၀၁၆/၁၇

ပဲခူးရိုးမအတွင်းတွင် ကျွန်း သစ်များအလုံးလိုက် ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ဆယ်နှစ် အထိရပ်ဆိုင်းထားခဲ့သည်။

၂၀၁၇/၁၈

လက်ဝယ်ရှိထားသော သစ်ပုံများပျောက်ကွယ်လာ ခြင်းကြောင့် ပေစုကိုတာများ သိသာထင်ရှားစွာ လျော့နည်းလာခဲ့ပါသည်။

©EIAimage

23. WWF, Framework for Assessing Legality of Forestry Operations; Timber Processing and Trade Annex, Myanmar. November 2013, accessed at: http://awsassets.panda.org/downloads/national_legality_framework_myanmar.pdf & Aung Aung Myint, "Analysis of drivers of deforestation and forest degradation in Shan State and strategic options to address those, undated, accessed from: <https://www.forestdepartment.gov.mm/sites/default/files/Documents/Drivers%20of%20deforestation%20and%20forests%20degradation.pdf>

24. Global Witness, A Conflict of Interests, Part 2, Logging in Burma: The Thai-Burma Border, October 2003.

25. Springate-Baginski et al, Legally and illegally logged out, The status of Myanmar's timber sector and options for reform, March 2016.

26. For example: Log Extraction in Myanmar, MTE, (accessed January 2019) <http://www.myanmarintimber.com/mm/index.php/en/extraction-department/operation/157-log-extraction-in-myanmar>.

မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ အတန်းအစားခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျွန်းသစ်အတန်းအစားခွဲခြားခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျွန်းသစ်အရည်အသွေးသတ်မှတ်ချက်များအရ အဆင့်အတန်းမြင့်ကျွန်းသစ်များ သည် အဆင့်အတန်းနိမ့်ကျွန်းသစ်များထက် သိသာထင်ရှားစွာ တန်ဖိုးမြင့်မားလှပေသည်။

မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ အဆင့်ခွဲခြားခြင်းစနစ်အရ အရည်အသွေးအမြင့်မားဆုံး သစ်လုံးများ (အလှဆင်သစ်ပါးလွှာများပြုလုပ်နိုင်ရန်)အား အဆင့် -A အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး အဆင့်ခွဲများအနေဖြင့် အထူးတန်း (ကြယ်ငါးပွင့်)၊ ပထမတန်း (ကြယ်လေးပွင့်)၊ ဒုတိယတန်း (ကြယ်သုံးပွင့်)၊ တတိယတန်း (ကြယ်နှစ်ပွင့်) နှင့် စတုတ္ထတန်း (ကြယ်တစ်ပွင့်) ဟူ၍ ခွဲခြားထားပါသည်။

အလှဆင်သစ်ပါးလွှာအတွက်မဟုတ်သော သစ်လုံးများ (ပရိဘောဂများ၊ ကြမ်းခင်းများ၊ ပြည်ပပို့ သင်္ဘောကုန်းပတ်များ၊ ရွက်လှေကုန်းပတ်များ စသည်တို့အပါအဝင်) အား ခွဲသားထုတ်ရောင်းတန်းပင် သစ်အတန်းအစား (SG) အဖြစ်သတ်မှတ်၍ အကောင်းဆုံးအဆင့်အဖြစ် SG-1 ဟုသတ်မှတ်ကာ အညံ့ဆုံး အဆင့်အဖြစ် SG-9 ဟု သတ်မှတ်သည်။²⁷

မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ သစ်မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ စာချုပ်များအရ ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများအားလုံးသည် SG-1 မှ SG-4 အဆင့်ပင် သစ်အားလုံးအား ခုတ်လှဲခကင်းမဲ့စနစ်ဖြင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းသို့ ပို့ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ လေလံတင်စနစ်မှတဆင့်ရောင်းချရမည်။ SG-5 မှ SG-9 အဆင့်ရှိ သစ်လုံးများ၏ ခုတ်လှဲခကို ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများမှ ပြန်လည်ရရှိမည် ဖြစ်ပြီးထိုသစ်လုံးများအတွက် အနိမ့်ဆုံး ဈေးနှုန်း ကို မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းအား ပေးချေရမည်ဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ်ဈေးကွက်ပေါက် ဈေးအတိုင်း ရောင်းချခြင်းဖြင့် အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။

တရားမဝင်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုများ နှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်း များ၏ သစ်လုံးအဆင့်ခွဲခြားရာတွင် ပူးပေါင်းကြံစည်မှု မရှိခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်စေကာမူ SG-1 မှ SG-4 အဆင့်ပင် သစ်လုံးများအား SG-5 နှင့် ၎င်းအောက်နိမ့်သော အဆင့်များသို့ မှားယွင်းသတ်မှတ်ခြင်းသည် လည်း ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများအတွက် ဆယ်စုနှစ်များတိုင်အောင် အမြတ်အစွန်းတိုးပွားစေသော နည်းလမ်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ထိုမှရရှိသော အကျိုးအမြတ်များမှာ SG-1 အဆင့်ရှိသော သစ်လုံး (၁) တန် လျှင်ဒေါ်လာ ၅,၅၀၀ လေလံတင်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး၊ SG-5 နှင့် ၎င်းအောက်နိမ့်သော အဆင့်ရှိသစ်မှာမူ ဒေါ်လာ ၂,၀၀၀ နှင့် ၎င်းအောက်ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ကြောင်း တွက်ချက်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ သစ်မျှဝေခြင်း ဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုများအောက်ရှိ ထပ်ဆင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုသူများသည်လည်း ဈေးနှုန်း နိမ့်နိမ့်ဖြင့်သာ ပေးချေရမည်ဖြစ်ပါသည်။

27. <http://www.myanmarimport.com.mm/index.php/en/export-marketing-milling-department/export-department-faq>
28. EIA undercover meetings with IGE and Alkemal in Yangon, 2013.

၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့သစ်ကုမ္ပဏီ IGE နှင့် အိန္ဒိယ/ စင်ကာပူ သစ်ကုမ္ပဏီ Alkemal တို့သည် SG-4 အထက်ရှိသော သစ်များအား အကျိုးအမြတ်ပိုမိုရရှိစေရန်အလို့ငှာ SG-5 နှင့် SG-6 အဆင့်ရှိ သစ်များ အဖြစ် မှားယွင်းအဆင့်သတ်မှတ်မှုများကို EIA အဖွဲ့အား ဝန်ခံထွက်ဆိုခဲ့ကြရသည်။²⁸ ထိုကဲ့သို့သော ပြစ်မှုမြောက် သော လိမ်လည်မှုသည် စီးပွားရေးလောကအလယ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပြီး “မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ၏ နောက်ကွယ်မှ ဘုရင် (သို့) ဗမာ့ကျွန်းသစ်မှောင်ခိုရာဇာ ” ဟု အမည်တွင်ခဲ့သည်။

အောက်ပုံ :အဖိုးကြီးမားလှသော ဖိမ့်ခံရွက်လှေပေါ်ရှိ ကျွန်းသစ်ကုန်းပတ်ပုံ

အပေါ်ပုံ :မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း၏ ဒေသအတွင်းရှိ ခုတ်ယူထားသော ကျွန်းသစ်လုံးများအပေါ်တွင် တူရိုက်အမှတ်အသားဖြင့် အဆင့်အမျိုးအစားများ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပုံ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားမဝင်သစ်ကုန်သွယ်မှု

လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ် ၃၀ ကာလကတည်းကပင် သစ်ကုန်သွယ်မှုသည် မြန်မာ့စစ်တပ်အာဏာပိုင်အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကိုသာမက ကွဲပြားလွှာစွာသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကိုပါ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေများ ထောက်ပံ့နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များသည် သစ်ထုတ်လုပ်မှု ဆိုင်ရာလုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် လက်နက်ဝယ်ယူရန်နှင့် အခြားကုန်ကျစရိတ်များအတွက် သစ်တင်ပို့မှုအပေါ် အခွန်ကောက်ခံမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ စစ်အာဏာပိုင်များနှင့် ပဋိပက္ခများလည်း ရှိခဲ့ကြသည်။

ထိုလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေများ ဖြတ်တောက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရ အဖွဲ့သည် တရုတ်/ ထိုင်းနိုင်ငံအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံမှ နယ်နိမိတ် ကျော်လွန်၍ သစ်တင်ပို့ ရောင်းချခြင်း အားလုံးကို တားမြစ်ထားပြီး မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှလည်း ရန်ကုန်သင်္ဘောဆိပ် မှတဆင့် သစ်တင်ပို့ခွင့်အား ပိတ်ပင်ထားသည်။

လွန်ခဲ့သော ၂၅ နှစ်ကျော် ကာလကတည်းကပင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကချင်ပြည်နယ်မှ တဆင့် ဆက်စပ် လျက်ရှိသော တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်၏ နယ်နိမိတ်ထိပ်နေသော Nujiang, Baoshan နှင့် Dehong ပြည်နယ် (၃) ခုသို့ တရားမဝင် သစ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ရှိနေခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင် နောက်ပိုင်းမှစ၍ တရုတ်အစိုးရနှင့် မြန်မာအစိုးရတို့၏ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီမှုအရ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးများလည်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ယခင်က ပိတ်ဆို့နေသော ကုန်းတွင်းပိုင်းနေရာများသည်လည်း တဖြည်းဖြည်းပွင့်လာခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် နှစ်နိုင်ငံအစိုးရသည် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကုန်သွယ်မှုသဘောတူညီချက်စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ပြီး အတူတကွ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် သစ်တောကဏ္ဍ ဆိုင်ရာတွင်ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနှစ်မှာပင် ကချင်ဒီမိုကရေစီတပ်တပ်မတော်အသစ် (NDAK) မှ အပစ်အခတ် တိုက်ခိုက် မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဧရိယာများအား ဝင် ရောက်ခွင့်ရခဲ့ပြီး ပြင်းထန်သော သစ်ထုတ်မှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင် နောက်ပိုင်းမှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်သစ်မှောင်ခို တင်ပို့မှုများမှာ တစ်စထက်တစ်စ ကျယ်ပြန့်လာခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ကချင်လွတ်လပ်သောအဖွဲ့ အစည်း (KIO) နှင့် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုစာချုပ်ချုပ်ဆိုအပြီးတွင် သစ်ထုတ်လုပ်မှုများ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာပြီး အကျိုးဆက်သက်ရောက်မှုများအနေဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ကချင်ပြည်နယ်ထွက် သစ်များအား ဝယ်လိုမှုအားကောင်းလာကာ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် ယူနန်ပြည်နယ်မှ သစ်ထုတ်လုပ်မှုကို ပိတ်ပင်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၈ခုနှစ် တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ သစ်ထုတ်လုပ်မှုကို ပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်တရုတ်နိုင်ငံ၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း ကုန်သွယ်မှုစုစုပေါင်းထုထည်မှာ 300,000 m3 ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် 1.6 million m3 သို့ ရောက်ရှိခဲ့ရာ သစ်ခုတ်လှဲမှု၏ (၁) မီလီယံအထက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

29. Members of the BDYA Dazu in 2015 included: Brang Nu, Dung Hpaung, Lee Maw Yung, and Alie Jie.
30. EIA, Organised Chaos: The Illicit Overland Timber Trade Between Myanmar and China, 2015.

၂၀၀၆ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရမှ ဥပဒေအရတားမြစ်ထားသော သစ်များနှင့် အခွန်ငွေ စီးဆင်းမှုများကို လူသိရှင်ကြားဝန်ခံခဲ့ပြီး ထိုနှစ်တွင်ပင် တရုတ်အာဏာပိုင်များမှ တရားမဝင်သစ်ခိုး ထုတ်မှုများအား အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မတ်လတွင် ယူနန်ပြည်နယ် အစိုးရမှ နယ်စပ် ဖြတ်ကျော်သစ်တင်သွင်းမှုကို ခေတ္တဆိုင်ငံတားရန် ကြေညာခဲ့ပြီး တရုတ်လူမျိုးများကိုလည်း နယ်စပ်ဖြတ် ကျော် သစ်ထုတ်လုပ်မှုများအား ရပ်ဆိုင်းစေခဲ့သည်။ မေလတွင် ယူနန်ပြည်နယ်သည် ကုန်သွယ်မှုကို တရားဝင်ဖြစ်စေရန် သစ်များအတွက် ပိုမိုမြင့်မားသော ထောက်ခံချက်ရရှိစေမည့် “ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သောစီမံကိန်းများ” အား ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် နယ်စပ်ဒေသရှိ နေရာအချို့သည် တရုတ်ကုမ္ပဏီများမှ ရွေးချယ်ထားသော ကုန်သွယ်ပမာဏဖြင့် ထုတ်ယူသည့်စနစ် (quota system) အောက်မှ သစ်ကုန်သွယ်မှု လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ပြန်လည်ပွင့်လာခဲ့သည်။ တရုတ်အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ တိုင်းတာမှု အချက်အလက်များအရ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် သစ်ကုန်သွယ်မှုပမာဏ 27,000m3 သာ ရှိသောကြောင့် နှစ်ပေါင်းအနည်းငယ်ခန့်ကြာ သစ်ကုန်သွယ်မှုတွင် ဖိနှိပ်ခံထားရသည်ကို ညွှန်ပြနေ ပါသည်။

သို့သော် ထိုကဲ့သို့သောကုန်သွယ်မှု လျော့နည်းခြင်းမှာ မကြာမြင့်ခဲ့ပါ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် မှတ်တမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံအကြားသစ်တောထွက်ပစ္စည်း ကုန်သွယ်မှုသည် 1.7 million m3 သို့ရောက်ရှိခဲ့ ရာ ဒေါ်လာ ၆၂၁ သန်းရရှိခဲ့ပြီး ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းအသစ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် EIA အဖွဲ့၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးချက်များသည် အင်အားကြီး တရုတ်ကုန်သည်များ၏ အဓိက လုပ်ကိုင်မှု ဖြစ်သော KIO ၊ အစိုးရဌာနနှင့် စစ်အာဏာပိုင်များမှ ချုပ်ကိုင်ထားသော စစ်ဆေးရေးဂိတ် မြောက်များစွာကို လွတ်လပ်စွာ ဖြတ်ကျော်၍ မြန်မာနိုင်ငံမှ သစ်များအား တရားမဝင် ခုတ်လှဲခြင်း (သို့မဟုတ်) ရောင်းဝယ်ခြင်း ပြုလုပ်နေသည်ကို မလွှမ်းမူနိုင်ခဲ့ပါ။ ဒေသအခေါ် Dazu (သို့မဟုတ်) ကြီးမားသော အဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) “BDYA” ဟုခေါ်သော အင်အားကြီးကုန်သည်ကြီးများ²⁹အဖွဲ့ သည် မြန်မာ့ရာထူးကြီး တပ်မတော် အရာရှိများနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်နွယ်မှုရှိပြီး ထိုအဖွဲ့တွင် အနည်းဆုံး မြန်မာ့မြောက်ပိုင်းတပ်မတော်မှ အရာရှိ ကြီး (၂) ဦးပါဝင်သည်။³⁰

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အခြားသော ဥပဒေချိုးဖောက်မှုများကို ပြင်းထန်စွာ အရေးယူထားဆီးမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ သည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံသား ၁၅၅ဦးသည် တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှဲမှုကြောင့် ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှ အယူခံပင်မှုများလည်း များပြားခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းမှစ၍ တရုတ် နိုင်ငံသို့ တရားမဝင် သစ်တင်ပို့မှုများ သိသိသာသာလျော့ကျလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှု များသည် လုံးဝ ကွယ်ပျောက်သွားမည် မဟုတ်ပေ။

၂၀၁၇ - ၂၀၁၈ ခုနှစ် အတွင်း EIA အဖွဲ့၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအရ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင် တရားမဝင်လတ်စားမှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် နေသောကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ အတွင်းသို့ တရားမဝင်

အပေါ်ပုံ - မြန်မာနိုင်ငံရှိ တရားမဝင်သစ်ပုံများနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်နေပုံများ။

မြန်မာ့ကျွန်း၏ နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်သူ - နောက်ကွယ် အစိုးရ - မြန်မာ့ကျွန်းဘုရင်

ကောလဟာလပြန်လွှင့်နေသော ကျွန်းဘုရင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ သစ်ကုန်သွယ်မှုနောက်ကွယ်တွင် မထိမတိရှိသကဲ့သို့အမည်အတိ အကျမသိရှိနိုင်သော နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်သည့်ကျွန်းကုန်သွယ် မှု၊ နောက်ကွယ်က "တခေမ" ကျွန်းသစ်ဘုရင် ၏ တည်နေရာအတိအကျကိုသိရှိပြီဟု တစ်စွန်းတစ်စသတင်းများ ထွက်ပေါ်လျက်ရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ် သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့တော်ရန်ကုန်မှ အမည်ပေါက်ဖြင့်တရားဝင်တင် သွင်းရောက်ရှိလာသော အတန်းအစား မြင့် သစ်လုံးများကိုဝယ်ယူကာ နိုင်ငံတကာသစ်ဈေးကွက်ကိုထိန်းချုပ် နေသည်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်းခံနေရ သည်။

EIA ၏ သတင်းရင်းမြစ်အရ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်၏ နာမည်ကို PC Cheng၊ PC Chang သို့မဟုတ် PC Chun ဟု ထင်မြင်ယူဆနေသော်လည်း တိတိကျကျ မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။

ကနဦး လေ့လာချက်များတွင် ပတ်သက်ဆက်နွယ်သူများကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်နိုင်သော်လည်း အကန့် အသတ်ရှိဆဲဖြစ်ပြီး Thai Sawat ဟု ခေါ်ဆိုသော ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်နေ သော နာမည်တူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြေမပေါ်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။

Thai Sawat ကို မစ္စတာ Chetta Apipatana မှ တရားဝင် ထိန်းချုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဤအမည်သည် အချိန်ကာလကြာလာသည်နှင့်အမျှ Thai Sawat နှင့် မစ္စတာ Cheng သို့မဟုတ် PC Cheng တို့သည် ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုရှိသည်ဟု ယှဉ်တွဲဖော်ပြလျက်ရှိသည်။³¹

Thai Sawat သည် ၁၉၈၀-၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ဈေးကွက်ဖွင့်ပေးရာ၌ အရေးပါသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည်ကို EIA မှ သိရှိခဲ့ပြီး Thai Sawat သည် ကျွန်းသစ်မောင်းခိုဘုရင်အတွက် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် ပါဝင်နေကြောင်း ယူဆထားကြသည်။³²

သို့သော်လည်း EIA စုံစမ်းသူများသည် ကနဦးတွင် PC Cheng သို့မဟုတ် ၎င်း၏ အမည်ကွဲများ၏ အင်္ဂလိပ် သို့မဟုတ် တရုတ်နာမည်အပြည့်အစုံနှင့် Thai Sawat နှင့် ပတ်ဆက်ဆက်နွယ်နေခြင်းရှိမရှိတို့ကို ခွဲခြား၍ အတည်ပြုနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ အလွယ်တကူ သတိပြုမိနိုင်သော်လည်း ကျွန်းသစ်မောင်းခိုဘုရင်ဟု ခေါ်ဆိုကြသောသူကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ခက်ခဲလျက်ရှိသည်။

ထို့နောက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် EIA ၏ သုလျှိုအဖြစ် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများ သည် ကျွန်းသစ်စက်ပိုင်ရှင်ဟု ထင်ရှားကျော်ကြားလျက်ရှိသော အခြေစိုက်ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက် စုံစမ်းပြီး အမှန်တရားများပေါ်ပေါက်ရန် နီးစပ်လာသည်။

နောက်ကွယ်မှ ကြိုးကိုင်သူ ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် EIA စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများသည် A-Fu အနေဖြင့် အသိအကျွမ်းများ၏ မိတ်ဆက်ပေးမှုဖြင့် Kui Jay ကော်ပိုရေးရှင်း သို့မဟုတ် Kay Yeu ပိုင်ရှင် မစ္စတာ Zheng Kun Fu နှင့် ထိုင်ဝမ်တောင်ဘက်ရှိ Tainan တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။

ပြိုကွဲလှစပြုနေသော သစ်စက်ပိုင်ရှင် A-Fu သည် Taichung ဆိပ်ကမ်းတွင် သိမ်းဆည်းထားသည့် ၎င်း၏နောက်ဆုံးကျန်ရှိနေသည့် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်လုံးများ တန်ချိန် ၁၀၀၀ ကို EIA သို့ ဒေါ်လာ ၄ သန်းကျော်ဖြင့်သာ ရောင်းချရန် စိတ်အားထက်သန်လျက်ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်အလုံးလိုက်တင်ပို့မှု ပိတ်ပင်တားမြစ်မှု မတိုင်မီ ၂၀၁၃ ခုနှစ် တစ်နှစ်အတွင်း ကျန်ရှိနေသော သစ်တန်ချိန် ၁၀,၀၀၀ ကို သင်္ဘောသုံးစင်းဖြင့် တင်သွင်းခဲ့သည်။

၎င်း၏ အနားယူမှုမတိုင်မီ လက်ဦးမှရယူ၍ ၎င်းနှင့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများသည် သုံးရက်ကြာတွေ့ဆုံရာကာလ တစ်လျှောက် A-Fu သည် ၎င်း၏ ကုန်သွယ်မှုနှင့် အောင်မြင် ကျော်ကြားသော တင်ပို့သူတစ်ယောက်အဖြစ် ဖြတ်သန်းခဲ့သော နေ့ရက်များကို ပြန်ပြောင်း သတိရနေခဲ့သည်။

၎င်း၏သစ်လုံးအားလုံးကို Xiangxin (Cheung Hing) ဟောင်ကောင်ကုမ္ပဏီကို ဦးဆောင်နေသော Cheng Pui Chee ဟု ၎င်းကခေါ်ဆိုသော အရာရာကျသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

A-Fu သည် သစ်စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွင် ဤတစ်သီးပုဂ္ဂလ၏ ရပ်တည်နိုင်မှု အခြေအနေတစ်ရပ်ကို "Cheng Pui Chee က ဤလောကမှာ အကြီးဆုံးသော ကုန်သည်ကြီး တစ်ယောက်ပဲ"ဟု ထပ်လောင်း၍ အလေးအနက်ထားပြောကြားခဲ့သည်။

A-Fu သည် Cheng Pui Chee ကို ၎င်း၏ "ဥက္ကဋ္ဌ" ("ကျွန်တော့်ရဲ့မူရင်း အရင်းအမြစ် များက သူ့ဆီက လာတာချည်းပဲ၊ ဒါကြောင့် သူ့ကို ဥက္ကဋ္ဌလို့ ခေါ်ဆိုရခြင်းပဲ၊ သူက ကျွန်တော့်ရဲ့ သူဌေးပါပဲ။" ဟုပြောဆိုရင်း) အဖြစ် ကနဦးတွင် ရည်ညွှန်းပြဆိုခဲ့ပြီးနောက်တွင် Cheng Pui Chee ကို "နောက်ကွယ်မှကြိုးကိုင်သူ" ဟု ရည်ညွှန်းခဲ့ပြီး ထိုသူကိုချမ်းသာကြွယ်ဝစေနိုင်ခဲ့သော ၎င်း၏ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထိပ်တန်းအရာရှိများနှင့် အထူးကောင်းမွန်စွာ စီမံဆောင်ရွက်တတ်မှု သဘော သဘာဝကို ဆက်လက်ရှင်းပြခဲ့သည်။

Cheng Pui Chee သည် ကောလဟာလပြန်လွှင့်နေသော သစ်မောင်းခိုရာ PC Cheng သာ ဖြစ်သည်ဟု အတိအကျယူဆခဲ့ကြသည်။

တရားမဝင်သစ် အတန်းအစားများ

Cheng Pui Chee ၏ အောင်မြင်မှုများသည် ၎င်း၏လုပ်ငန်းစဉ်များကို တရားဝင်ကြေညာထားသော ကျွန်းသစ်အတန်းအစားအလိုက် စနစ်ကျမှတ်လုံးခြင်း သို့မဟုတ် ထိုကဲ့သို့ စနစ်ကျမှတ်လုံးသော အခြားကန့်ထိကိန်းများမှ ဝယ်ယူခြင်းစသည်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့် လိမ်လှည့်မှုပြစ်ဒဏ်မှ အာမခံရရှိနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု A-Fu မှ ရှင်းပြခဲ့သည်။ အဓိကအားဖြင့် MTE မှ လေလံစနစ်ကို အလိုအလျောက်ဆွဲယူခြင်းမှ ရရှိလာသော အကောင်းဆုံးအရည်အသွေးရှိသော ကျွန်းသစ်လုံးများကို အတန်းအစားအတုအပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ထားခဲ့သည်။ Cheng သည် MTE သို့ ငွေကြေးပေးချေရန်မလိုဘဲ (ယင်းကဲ့သို့ပင် အကျိုးအမြတ်ရရှိနေသည်) အရည်အသွေးအတန်းအစားမြင့်မားသော သစ်လုံးများကို ရရှိနေပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာပင် နိုင်ငံတကာသို့ ဈေးနှုန်းမြင့်မားစွာ ရောင်းချလျက်ရှိသည်။ (စာပုံး-မြန်မာနိုင်ငံရှိ သစ်အတန်းအစားများတွင် ကြည့်ပါ) MTE လေလံစနစ်ကို Cheng မည်ကဲ့သို့ ဝယ်ယူပုံနှင့် အကောင်းဆုံးသောကျွန်းသစ်များကို ရရှိနေသည့်တိုင် အဆင့်မြင့်အရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ပုံကို လည်း A-Fu မှ ရှင်းပြခဲ့သည်။ A-Fu: သူတို့က (Cheng) ဒေါ်လာ သန်း ၄၀-၅၀ ယူဆောင်လာပြီးနောက် သစ်များကို ဆက်ထုတ်တော့တာပဲ၊ သူ့ရဲ့ လူတွေကို တောတောင်များဆီသို့ သွားရောက်ရွေးချယ်ခိုင်းတယ်၊ အကောင်းဆုံးသစ်လုံးတွေကို တောတောင်တွေကနေ ထုတ်ယူလာတယ်၊ ပြီးတော့ သစ်ဆိပ်ဆီ အရင်ရွှေ့ပြောင်းရန် မလိုအပ်ဘဲ ကွန်တိန်နာများတွင် ချက်ချင်းထည့်သွင်းတော့တာပဲ" EIA: "အဲဒီသစ်တွေက အတန်းအစားခွဲခြားပြီးသားလား။" A-Fu: "ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီသစ်တွေက အတန်းအစား အဆင့် ၅ သို့မဟုတ် ၆ အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပေမယ့် တကယ်တမ်း အတန်းအစားအဆင့်က ၁ သို့မဟုတ် ၂ ရှိတယ်၊ တောတောင်တွေဆီက ဝယ်ယူတုန်းက အဆင့် ၅ အထိသတ်မှတ်ခဲ့လို့ အဆင့် ၅ ဖြင့်သာ ငွေပေးချေခဲ့ပြီး အခုဒီမှာ ရောင်းတော့ အဆင့်တစ်အနေနဲ့ ပြန်ရောင်းတယ်၊ ဘာကြောင့် သူက ငွေတွေအများကြီး အစိုးရကိုပေးနေတာလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ငွေကြေးအမြတ်အစွန်းအများကြီးရလို့ ပေါ့၊ ဒါတွေက သူ့ရဲ့ ငွေတွေအားလုံးကို ရရှိဖို့ နည်းလမ်းတွေပဲ" ဤအရာသည် ခိုးမှု မြောက်သည်။ သစ်အတွက် MTE သို့ Cheng မှ ငွေပေးချေရာတွင် အတန်းအစား နိမ့်သောသစ်များအတွက် သစ်လဲလှယ်မှု သဘောတူညီချက်အောက်အရ နည်းပါးသောဈေးနှုန်းဖြင့် ပေးကမ်းရခြင်းထက် လေလံဆွဲရာတွင် ငွေကြေးအများအပြား အသုံးပြုနေရသည်။ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ကျွန်းသစ်များကို ကြမ်းခင်းဈေးအတိုင်း တရားမဝင်အမြောက်အများ ရရှိမှုကြောင့် Cheng အား ဈေးကွက်ကိုချုပ်ကိုင်နိုင်စေခြင်းသည် အသားတင်ရလဒ်များဖြစ်သည်။ Cheng သည် MTE လေလံပွဲသို့ တက်ရောက်ရာတွင် သစ်များရရှိရန်မဟုတ်ဘဲ MTE လေလံပွဲမှ ဈေးနှုန်းမြင့်မားစွာချမှတ်ထားသော ကျွန်းသစ်များ၏တန်ဖိုးကို နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် မြှင့်တင်ရန်အတွက်သာဖြစ်ပြီး ဈေးနှုန်းမြင့်မားသော ကျွန်းသစ်များကို ဝယ်ယူရန်သာ ဖြစ်ကြောင်း A-Fu မှ ရယ်မော၍ ပြန်လည်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ကိုယ်ပိုင်ငွေစာရင်းများ

အဘယ်ကြောင့် အစိုးရသည် ကြိုတင်သဘောတူထားသော အတန်းအစားလိမ်လှည့်မှုဖြင့် အတန်း အစားမြင့်မားသော သစ်များကို နိုင်ငံတော်မှ အလွန်နည်းသောဈေးနှုန်း ဖြင့်ရောင်းချခြင်း ကဲ့သို့သော အထူးအစီ အစဉ်များကို ခွင့်ပြုပေးနေရသနည်း။

ငွေကြေးပေးချေမှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပုံစံများ ကြောင့်ဟုလည်း A-Fu မှ ထပ်တလဲလဲ ပြောပြခဲ့သည်။ အစိုးရထံသို့ ကြိုတင်၍ သန်းပေါင်းများစွာသော ငွေကြေးပေးချေမှုပုံစံသည် ထိပ်တန်းအုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများကိုဟောင်ကောင်နှင့် စင်ကာပူတွင်ရှိသော ဘဏ်များ၌ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်စာရင်းများအတွင်းသို့ ငွေစာရင်းများထည့်သွင်းပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

EIA သည် Cheng မှ MTE ဆီသို့ ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုနှင့် အရာရှိများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်း ထဲသို့ ငွေပေးချေထည့်သွင်းပေးမှုအပါအဝင် အစိုးရထံမှ သစ်ရရှိမှု လက်လှမ်းမီစေရန် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရှင်းလင်းစွာ သိရှိသွားသောအခါတွင် A-Fu မှ "ဟုတ်တယ်၊ ဝန်ကြီးချုပ်အပါအဝင် အများကြီးပဲ" ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။

EIA: "အဲဒီအချိန်တုန်းက မြန်မာဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အပေါင်းအပါအများကြီးပဲလား။"

A-Fu: "ရန်ကုန်ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံ့ဗေဒကြီးတောင် မနာလိုဖြစ်လာလိမ့်မယ်၊ သန်းခြောက်ဆယ်ရှိရင် ဆယ်သန်းက သူတို့ရဲ့ အိပ်ကပ်ထဲ တန်းရောက်သွားတာပဲ။ သူတို့အားလုံး အိမ်ငါးလုံးလောက် ပိုင်ကြတယ်"

EIA: "အဲဒီရင် သူတို့ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်းထဲသို့ တန်းရောက်သွားတာပေါ့၊ အဲဒီလိုလား။"

A-fu: "ဟုတ်တယ်"

ဆယ်စုနှစ်အတွင်း ထိပ်တန်းအရာရှိများနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများထံသို့ ပမာဏများပြားသော ငွေကြေးပေးချေမှုသည် ကုန်သွယ်မှုတွင် ကောလဟာလများ ပျံ့လွင့်ခဲ့သည်။ သို့သော် အတွေ့အကြုံရင့် ကုန်သည်များမှ အမှန်တကယ် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ကြသည်နှင့် မည်သူမှလုပ်ဆောင်ကြသည်ကို ရှင်းပြပြောဆိုကြမှုနည်းပါးခဲ့သည်။

Zheng Kun Fu

အခါ "A-Fu"

အောက်ပုံ - ၂၀၁၇ခုနှစ်၊

စက်တင်ဘာလတွင် အဖူး (A-

Fu) မှ EIA သို့ရောင်းချနေသော

နောက်ကွယ်မှ ကြိုးကိုင်လျက်ရှိသော

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ချင်ပွီးမှ ရရှိထားသော

မြန်မာ့ကျွန်းသစ်လုံးတန် ၁၀၀၀

©EIAimage

31. A Mr. P. C. Cheng, of Thai Sawat, Thailand attended the 1995 "Teak for the future. Proceedings of the second regional seminar on teak" <http://www.fao.org/3/a-ac773e/ac773e0k.htm>. A "Mr. Chetta P.C. Cheng" is listed as a paid-up member of "The Siam Society" in 1983 http://www.siamese-heritage.org/jsspdf/1981/JSS_071_0p_AnnualReportListOfMembers.pdf.
32. BurmaNet News, Update on the Salween Dam project in Shan State, January 1999, accessed at: <http://www.ibiblio.org/obl/docs/SW01.html>. See map 3 on page 11 of Environmental Research Division, Manila Observatory, A Report on the Forestry Activities of Burma (Myanmar) and the Stability of the Moulmein watershed and Tenasserim Uplands, November 1990, accessed at: <http://essc.org.ph/content/wp-content/uploads/2014/10/A-Report-on-the-Forestry-Activities-of-Burma-Myanmar-and-the-Stability-of-the-Moulmein-Watershed-and-tenasserim-Uplands-ERD-1990.pdf>.

အကျင့်ပျက်ခြစားမှု အတိုင်းအတာ အသစ် ငွေကြေးလာဘ်ထိုးမှုသည် Cheng၏ လုပ်ငန်းစဉ်၏ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ထိပ်တန်းအရာရှိများနှင့် ပူးပေါင်းကြစဉ်မှာ ပညာရေးလမ်းကြောင်းသို့ ရောက်ရှိရန် ပံ့ပိုးပေးခြင်းသည် လည်း ပါဝင်နေသည်။

Cheng Pui Chee သည် “အကျော်အမော်” တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အရာရှိသားသမီးများ၏ ပညာရေးကို နိုင်ငံရပ်ခြားများတွင် သွားရောက်သင်ကြားနိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးခြင်းကို အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများနှင့် မျိုးဆက်နှစ်ဆက်တိုင် ရေရှည်အလေးပေးမှုရရှိပြီး ဝယ်ယူရာတွင် ပိုမိုအကျိုးသက်ရောက်သော ၎င်း၏ မဟာဗျူဟာကြောင့်ဖြစ်သည်။

A-Fu: သူကတော့ တကယ့်လူမှ တကယ့်လူပဲ။ ဒီကိစ္စတွေကို ကျွန်တော်တို့ကြားမှာပဲ ထားကြရအောင်။ ဥပမာ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အတွင်းရေးမှူးနဲ့ ဒုတိယအတွင်းရေးမှူးတွေ၊ သူက ၎င်းတို့ရဲ့ သားသမီးတွေကို စင်ကာပူမှာ အထက်တန်းကျောင်းအထိ ထားပေးပြီးရင် အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပတို့မှာ နောက်ထပ်ပညာရပ်များ သင်ယူဖို့အတွက် သူက အရာအားလုံးပံ့ပိုးနေတာပဲ”

Cheng Pui Chee ၏ မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ဘက်အာဏာပိုင်များ၏ မျိုးဆက်သစ် အပေါ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ကြိုးပမ်းမှုသည် “ဉာဏ်ကြီးရင်” ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြခဲ့သည်။ “နောက်အနာဂါတ်မှာ ကလေးတွေက မြန်မာပြည်ကို ပြန်လာပြီးရင် ရာထူးအသီးသီးကို ရရှိကြမှာပဲ။ ဒါက ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံတွေရဲ့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တွေပဲလေ။ သူတို့တွေကကော ကျေးဇူးတရားကို ဘယ်လိုလုပ်မေနိုင်မှာလဲ”

၎င်း၏ အဆိုကို တရုတ်ပြည်မရှိ Yuli Wood တွင် လုပ်ကိုင်ကြသော သစ်ကုန်သည်များက ဂျူလိုင် ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် လက်ခံအတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် Cheng Pui Chee နှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူများဖြစ်ကြပြီး ၎င်းတို့အထဲတွင် မစ္စတာ Zheng Tianren လည်းပါဝင်ကာ ၎င်းသည်လည်း Cheng သည် အကြီးတန်းအရာရှိများ၏ သားသမီးများကို စင်ကာပူနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ တို့တွင် ပညာသင်ယူနိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်ဟု တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်းကုန်သည်များက Cheng ကို “စီအီးအို” အဖြစ်ထောက်ခံကြပြီး “သူတို့တွေ ဘွဲ့ရလာပြီးရင် မြန်မာပြည်မှာ အလုပ်ပြန်လုပ်ကြမှာပဲ။ သူတို့ထဲမှ ၁၀ ယောက်မှာ ၃ ယောက်လောက်က ရန်ကုန်မှာနေပြီး နားစွင့်နေကြမှာပဲ” ဟူ၍ အများက ယုံကြည်တွက်ဆထားကြသည်။

တူညီသောကုန်သည်များကလည်း Cheng Pui Chee ၏ အဆင့်မြင့် အရာရှိများထံ ငွေကြေးလွှဲပြောင်းပေးမှု အဆိုကို အတည်ပြုလက်ခံထားကြသည်။

Zheng: “သူက အလောင်းအစားလုပ်ရဲတယ်။ အရင်တုန်းက မြန်မာအစိုးရတွေ ပိုက်ဆံမရှိရင် သူ့ဆီက ရတယ်။ အစတော့ သန်းနှစ်ဆယ်လောက်ရကြပြီး နောက် သန်းလေးဆယ်၊ နောက်တော့ သူတို့တွေက Air Force One လေယာဉ်ကိုဝယ်ချင်လို့ဆိုပြီး သူ့ဆီကငွေကို တောင်းခဲ့ကြသေးတယ်”

Zheng: “သူကငွေပေးပြီးနောက်တော့ သူတို့က သူ့ကို ပြောလာကြတယ်။ ဒီနေရာ၊ ဒီနေရာ၊ ဒီနေရာတွေဆီက သစ်တွေ တောင်တွေ အကုန်လုံးက မင်းအတွက်ပဲ”

Zheng: “၃၀၀၀ နဲ့ ရောင်းရတဲ့ ပစ္စည်းဆိုရင် ၆၀၀ ကို သူတို့ကို ပေးခဲ့တယ်”

သူရိုးများမှအုပ်ချုပ်ခြင်းစနစ်တွင် ပူးပေါင်းကြစဉ်မှာ CHENG ၏ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတွင် မြန်မာနိုင်ငံ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ထိပ်တန်းအရာရှိများနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်။

A-FU: “နောက်ကွယ်ကနေ ကြိုးကိုင်သူက အစိုးရထိပ်တန်းအဆင့်များနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်”

EIA: “ဗမာနိုင်ငံရဲ့ သမ္မတကို ဆိုလိုတာလား”

A-FU: “ဟုတ်တယ်”

အဆိုပါကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ သမ္မတမရှိသေးသော်လည်း³³ A-FU နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကို ရည်ညွှန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း ဤအကျင့်ပျက်ခြစားမှုသည် ကျယ်ပြန့်စွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည် (၁၉၉၀ခုနှစ်များ အစောပိုင်းကာလ များမှ ၂၀၁၄ခုနှစ် အထိ)။ ဤကိစ္စရပ်များသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်အဖြစ် အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့်သာ ဆက်စပ်ပတ်သက်ခဲ့သည်။

A-FU ၏ သက်သေခံချက်အရ CHENG PUI CHEE သည် အဆင့်မြင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာနှင့် အစိုးရ အရာရှိများကို လာဘ်ထိုးပြီး နိုင်ငံ၏ သစ်ရောင်းဝယ်မှုတွင် မမှန်မကန်လုပ်ဆောင် ရန်အတွက် အခွန်ရှောင်စနစ်ကို ဖော်ဆောင်ရန် ပူးပေါင်းကြစဉ်လျက်ရှိပြီး MTE မှ စီမံအုပ်ချုပ်သော “တရားဝင်” သစ်များနှင့်လည်း နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိခဲ့သည်။

ဤဖြစ်မှုများတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းသာ လက်ဝယ်ရရှိနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော် အဆင့်မြင့်အရာရှိ တစ်ဦးချင်းစီနှင့် CHENG PUI CHEEနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများ၌ ပါဝင်ပတ်သက်နေသော ၎င်း၏ ကွန်ယက်များမှ မြန်မာ့သစ်ရင်းမြစ် လက်ကားဈေးကွက် အာဏာဖြင့် သိမ်းယူခြင်းတို့ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် အရာရှိကြီးများကိုယ်တိုင် အရင်းရှင် ကုန်သည်ကြီးများအဖြစ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေပြီး ၎င်းတို့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပူးပေါင်းကြစဉ် ကြသော အခြားသော ခရိုနီများ၏ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းများအတွက် CHENG PUI CHEE သည် အတူတကွ ပူးပေါင်းကြစဉ်သူများနှင့်အတူ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ကျောထောက်နောက်ခံအဖြစ် လုံလောက်သော အကျိုးအမြတ်များဖြင့် ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒများကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းတို့ကို ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ဤတရားမဝင် အစီအစဉ်များသည် ပြီးပြည့်စုံသောကြောင့် CHENG သည် MTE မှ စီမံအုပ်ချုပ်သော တရားဝင်ကုန်သွယ်မှုစနစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်သော ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သစ်ကုန်သည်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

နောက်ကွယ်တရားခံ၏ အထောက်အထားများကို အတည်ပြုခြင်း

A-Fu နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်ခဲ့သောကြောင့် EIA သည် Cheng Pui Chee ၏ အထောက်အထားအပြည့်အစုံကို သိရှိခဲ့ပြီး ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာအပြည့်အစုံကို အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။

ဟောင်ကောင် အခြေစိုက်ရင်းမြစ် Cheng သည် ၎င်း၏ ဖခင်လက်အောက်တွင် ဖခင်၏ Cheng Hing ကုမ္ပဏီမှတစ်ဆင့် မြန်မာနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံများမှ သစ်များကို ဟောင်ကောင်ဆီသို့ တင်သွင်းသောလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ၎င်း၏ အသက်မွေးမှုကို စတင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ချမ်းသာသော တရုတ်နွယ်ဖွား ထိုင်းနိုင်ငံသူနှင့် အိမ်ထောင်ပြုပြီးနောက် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်ဆီသို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေချ နေထိုင်ခဲ့သည်။ Cheng Hing အတွက် ဟောင်ကောင်မှတ်တမ်းများတွင် Cheng ၏ တရားဝင်တရုတ်နာမည်သည် ဖြစ်ပြီး မိသားစုများနှင့်အတူ ၎င်း၏နာမည်နှင့် အမျိုးမျိုးသော ကုမ္ပဏီများပူးပေါင်းတည်ထောင်၍ ဒါရိုက်တာအဖြစ် စီမံဆောင်ရွက်နေခဲ့သည်။³⁴ ဟောင်ကောင်ရှိ ဤ Cheng Hing ကုမ္ပဏီများသည် Cheng အတွက် သန်းပေါင်းများစွာသော အဓိကသစ်ရောင်းဝယ်မှု အများစု လွှဲပြောင်းရန် အရေးပါသောစီးပွားဖြစ် ပို့ဆောင်ရေးအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ Cheng Hing နှင့်ပတ်သက်၍ အများပြည်သူထံမှ ရရှိသော ရင်းမြစ်များအရ Cheng နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထိပ်တန်းအုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ရှိကြသော သစ်ခရိုနီများနှင့် ပတ်သက်မှုရှိကြောင်း အရိပ်အမြွက်များ သိရှိရသည်။

တေးလင်း ရန်ကုန် အမေရိကန်ဆိုင်ရာသံရုံး၏ သတင်းများအရ သန်းရွှေ၏ အဓိက ခရိုနီနှစ်ယောက်ဖြစ်ကြသော ထူးအုပ်စု၏ ဥက္ကဋ္ဌ တေးလင်း ၎င်း၏ တရုတ်အကြီးပေး Lu Lu (aka Kwan Lu Chan, Chan Kwan Lu) တို့နှစ်ယောက်သည် Cheng Pui Chee ကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသော ဟောင်ကောင်ရှိ Cheung Hing ကော်ပိုရေးရှင်း လီမိတက်နှင့် Cheung Hing သစ်ကော်ပိုရေးရှင်း အစုရှယ်ယာဝင်များ ဖြစ်ကြသည်ကို သိရှိခဲ့ရသည်။³⁵ Cheung Hing နှင့် Lu Lu နှင့် ဆက်စပ်နေသော အခြားကုမ္ပဏီများ၊ Cheung Hing ပိုင်ရှင်သည် PC Cheng အဖြစ်ခံယူကာ ဥရောပနှင့် သင့်မြတ်နေကြသော ၎င်းကုမ္ပဏီများကို စီးပွားရေးအရ ပိတ်ဆို့ခြင်းပြင်ဒုတိယရပ်တိုင်ကြောင်း အကြံပြုချက်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။³⁶ Cheung Hing တွင် တေးလင်း စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်များရရှိ နေခြင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ကင်းကွာစေရန်အတွက် Cheng ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖြစ်ကြောင်း ယူဆရသည်။

34. Hong Kong Company records link Cheng Pui Chee to Cheung Hing Timber Company Limited (祥興木材有限公司), Cheung Hing Corporation Limited, Cheung Hing Import and Export Company Limited, and Cheung Hing Resources Company Limited.
35. https://wikileaks.org/plusd/cables/09RANGOON386_a.html
36. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32010D0232>
37. <http://www.hnhxsbh.com/zousifanzui/98.html>
38. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/what-does-the-future-hold-for-aung-thaung-sons.html> & https://en.wikipedia.org/wiki/Aung_Thaung.

Tay Zar

Than Shwe

IGE Cheung Hing သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ အဖွဲ့အစည်း (IGE) နှင့်လည်း ဆက်စပ်မှုရှိနေပြီး သန်းရွှေခေတ်တွင် မြန်မာ့သစ်ကဏ္ဍတွင် အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ် တည်ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လနှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လများအကြားတွင် အခြားသော ဟောင်ကောင်သစ်တင်ပို့သူ (Xinlin ကုမ္ပဏီမှ He Biying)မှ ကျွန်းသစ်လုံးတန်ချိန် ၂၆,၀၀၀ တန်ကြေးရှိသော စာချုပ်များနှင့် အခွန်လက်ခံဖြတ်ပိုင်း အတုအပပြုလုပ်ပေးခြင်းကြောင့် ဟောင်ကောင် ပုဂ္ဂလိက IGE လီမိတက်နှင့် Cheung Hing တို့သည် အခွန်ရှောင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။³⁷

IGE ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာ့ စက်မှုဝန်ကြီး ဦးအောင်သောင်းနှင့် ၎င်း၏ မိသားစုဝင်များမှ တည်ထောင်ခဲ့သည်။³⁸ ဦးအောင်သောင်း၏ သားဖြစ်သော ပြည်အောင်သည် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေး၏ သမီးဖြစ်သူနှင့် လက်ထပ်ပြီး IGE ကုမ္ပဏီများ (မြန်မာ့ဆန်စပါးကုန်သွယ်မှုနှင့် အဓိကကျွန်းသစ်ထုတ်လုပ်ရေး ကန်ထရိုက်ခွဲဖြစ်သော အောင်ရီမြို့ကုမ္ပဏီများ) သည် မောင်အေးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့် အလွန်နီးကပ်သော ဆက်ဆံရေးများရှိခြင်းကြောင့် အကျိုးအမြတ်အမြောက်အများ ရရှိခဲ့သည်။

အောက်ပုံ- ဟောင်ကောင်

33. Between 1962 and 1974 and between 1988 and 2011 Myanmar was run by military regimes and did not have a President. The Office of the President was re-established in 2011. https://en.wikipedia.org/wiki/President_of_Myanmar.

Gary Koh

Koh ဆက်နွယ်မှု

“မစ္စတာ Xu” အကြောင်းကိုလည်း A-Fu က ထပ်တလဲလဲ ပြောကြားခဲ့သည်။ မလေးရှားနိုင်ငံပြင်ပ၌ လုပ်ကိုင်ကြသော ဟောင်ကောင်ရှိ စင်ကာပူနိုင်ငံသားများသည် Cheng Pui Chee ၏ ဂျူနီယာများဖြစ်ကြပြီး ၎င်း၏ဥပဒေသများကို လိုက်နာ၍ စီးပွားရေးမိတ်ဖက်များနှင့် ရေရှည်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများအဖြစ် လက်တွဲလုပ်ကိုင်ကြသည်ဟု သိရှိရသည်။

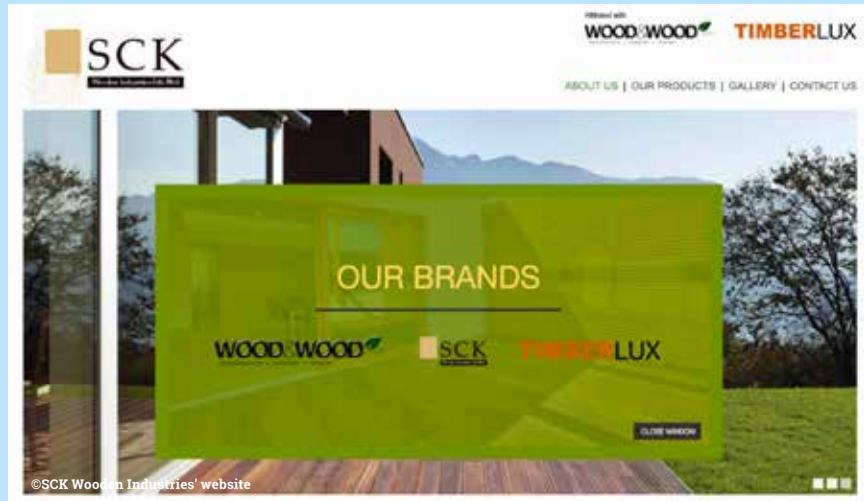
Xu သည် တရုတ်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကို ကျော်လွန်၍ ၎င်း၏ ကျွန်းသစ်များဖြင့် Cheng Pui Chee ဈေးကွက်တွင် ကူညီအားဖြည့်ပေးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မလေးရှား၊ စင်ကာပူ နှင့် အနောက်တိုင်းဈေးကွက်များတွင် ကူညီခဲ့သည်။ အနောက်တိုင်းရှိဝယ်ယူသူအမြောက်အများသည် မစ္စတာ Xu ၏ အချိတ်အဆက်ဖြင့် A-Fu နှင့် Cheng Pui Chee တို့နှင့် ချိတ်ဆက်မိကြသည်။ (အောက်တွင်ပါဝင်သော Cheng ၏ အနောက်တိုင်းဈေးကွက်တွင် ကြည့်ပါ)

မစ္စတာ Xu ကုမ္ပဏီများ၏ နာမည်များကို မပြောပြမီ A-Fu သည် “Thai Pong” ဟု ၎င်းခေါ်ဆိုသည့် မလေးရှားကုန်သည်ကြီးများနှင့် သမိုင်းဝင် အဆက်အသွယ်များအကြောင်းကို ရှင်းပြခဲ့သည်။ ကနဦးတွင် Thaipong industries ဟုခေါ်ဆိုသော မလေးရှားကျွန်း သစ်စက်များတွင် နောင်တွင် Gary Koh နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်နေသော Timberlux၊ Northwood and Wood & Wood network of companies များ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေဖြင့် SCK Wooden industries အဖြစ် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင် လာခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ အကြောင်းအရာကို EIA သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ် စင်ကာပူနိုင်ငံတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ရာမှ သိရှိခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် “Koh” သည် တရုတ်မင်နမ်လူမျိုးတို့၏ စကားအသံထွက် “Xu” ဖြစ်သောကြောင့် မစ္စတာ Xu သည် အမှန်တကယ် မစ္စတာ Koh ဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှား လာခဲ့သည်။ “Koh Seow Bean” သည် Gary Koh ၏ ဖခင်ဖြစ်သည်။

Gary Koh သည် ၎င်း၏ Timberlux ကွန်ယက်သည် Thai Sawat နှင့် အချိတ်အဆက်ရှိခဲ့ကြောင်း EIA သို့ ပြောကြားခဲ့သည်။ EIA သည်လည်း ၎င်းသည် ကျွန်းသစ် မှောင်ခိုရာစာအတွက် ပို့ဆောင်ရေးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း

အောက်ပုံ - Timberlux နှင့် Wood and Wood တို့နှင့် ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်ကာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော SCK Wooden လုပ်ငန်းကြီး၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာ

39. Records from the Department of Business Development, Ministry of Commerce, Kingdom of Thailand, accessed in June 2018.

သံသယရှိခဲ့သည်။ (စာပုံး - Gary Koh ၏ အဆက်အသွယ်များတွင် ကြည့်ပါ) ကုမ္ပဏီ၏ မှတ်တမ်းများဖြင့် အဆက်အသွယ်များကို အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။

Thai Sawat နှင့် Chetta Apipatana

Cheng ၏ မိတ်ဖက် မစ္စတာ Xu သည် အမှန်တကယ် Timberlux network ၏ Mr Koh ဖြစ်ကြောင်း သံသယရှိခြင်းကြောင့် EIA သည် Northwood၊ Thai Sawat၊ စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ Wood & Wood နှင့် Deesawati ရန်ကုန်မြို့ရှိ Thai Sawat နှင့် Pacific Timben ထိုင်းနိုင်ငံရှိ Thai Sawat၊ Deesawat နှင့် အခြားသောကုမ္ပဏီများ၏ တရားဝင်မှတ်တမ်းများအရ အတည်ပြုချက်များကို ရှာဖွေနိုင်ခဲ့သည်။

မလေးရှား သို့မဟုတ် စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ ကုမ္ပဏီများ၏ မှတ်တမ်းများတွင်မူ Cheng Pui Chee ဟူ၍ နာမည်မတပ်ဘဲ Koh (Xu) မိသားစုများနှင့်အတူ Chetta Apipatana သို့မဟုတ် အခြားသော Apipatana မိသားစုဝင်များ၏ နာမည်ဖြင့် အစားထိုး အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

သို့သော်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံရှိ Thai Sawat Import Export Ltd ၏ မှတ်တမ်းများကို ရရှိသွားသောကြောင့် ကျန်ရှိနေသော ပဟေဠိအပိုင်းအစများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားသည်။³⁹

Thai Sawat Import Export Ltd ကို ၁၉၆၃ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံသား ၆ ဦးနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံသား တစ်ဦးတို့ပါဝင်ကာ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပူးပေါင်း၍ တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ၁၉၆၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့၌ တရားဝင်မှတ်ပုံတင် သောအခါမှ Chetta Apipatana နှင့် ဒါရိုက်တာအဖြစ်လုပ်ကိုင်သော ၎င်း၏ အကို Marut Apipatana တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

အဓိကအားဖြင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့မှ စတင်၍ အစုရှယ်ယာဝင် မှတ်ပုံတင် စာရွက်စာတမ်းများတွင် တရုတ်နိုင်ငံသား “Cheng Pui Chee” (အင်္ဂလိပ်အသံထွက်အလိုက် ရေးထားခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုင်းဘာသာအရ “Seng Phu Si”) ကို Thai Sawat Import Export Ltd ၏ အစုရှယ်ယာဝင်များ မဲပေးစနစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းခဲ့ကြသည်။ တူညီသော စာရွက်စာတမ်းတစ်ခုတည်း၏ ဒုတိယစာမျက်နှာတွင် မစ္စတာ Seng Bhui Chi (ထိုင်းဘာသာအရ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်) ဆိုသည့် နာမည်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ထိုင်းဘာသာစာပေအရေးအသားအရ “นายเบญจนา ธิพัฒน์นา” - “Chetta Apipatana” ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၄ အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကုမ္ပဏီ၏ မှတ်ပုံတင်များကို အသေးစိတ်ပြောင်းလဲရန်အတွက် Thai Sawat Import Export Ltd မှ လက်ခံတင်ပြခဲ့သည့် အခြားသောစာရွက်စာတမ်းများတွင် “Seng Phu Si” နာမည်ကို “Chetta Apipatana” ဟုပြောင်းလဲခဲ့ကြောင်း ရေးမှတ်သားထားသည်။

“နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်သူ” Cheng Pui Chee သည် ၎င်း၏ နာမည်ကို Chetta Apipatana အဖြစ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းကာလများ၌ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး ၎င်း၏ ဖခင် Soothie Apipatana (Suthee ဟူ၍လည်း

စာလုံးပေါင်းရေးကြသည်) နှင့် အကို Marut Apipatana တို့သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် Thai Sawat တွင် ဒါရိုက်တာအဖြစ် ကုမ္ပဏီကို ထိန်းချုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်ဆိုသည့် A-Fu ၏ အဆိုကို ဤစာရွက်စာတမ်းများဖြင့် အတည်ပြုနိုင် ခဲ့သည်။

EIA သည် Cheng Pui Chee မှ မွေးစားခေါ်ဝေါ်အသုံးပြုခဲ့သော Chetta Apipatana ၏ တရားဝင် ထိုင်းမှတ်ပုံတင် သက်သေခံကတ်ပြား၏⁴⁰ အသေးစိတ်အချက်အလက်ကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါကတ်ပြားတွင် EIA မှ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသော Cheng Pui Chee ၏ ဓာတ်ပုံနှင့် Chetta Apipatana ၏ ဓာတ်ပုံတို့သည် ကိုက်ညီလျက်ရှိသည်။⁴¹

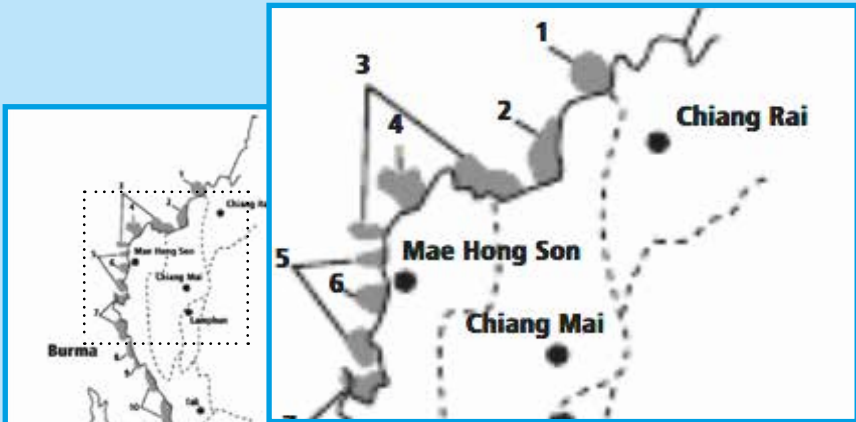
Thai Sawat သည် ထိုင်းနိုင်ငံသစ်ထုတ်လုပ်ငန်းဆု ရရှိသည့် လုပ်ငန်း ၃၅ ခု အနက်မှ တစ်ခုဖြစ်ပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး Chavalit Yongchaiyudh နောင်တွင် ထိုင်းကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (နောင်တွင် ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်) သည် မြန်မာနိုင်ငံ သံတမန်ရေးအရ အလည်အပတ်လာရောက်ခဲ့ပြီးနောက် (ထိုအချိန် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဆူပူမှုများကို ဖိနှိပ်ထားသော အချိန်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမဆုံးလာရောက်လည်ပတ်သော ထိပ်တန်းနိုင်ငံခြား ဂုဏ်သရေရှိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့သည်) မြန်မာနိုင်ငံတွင် Thai Sawat အား သစ်ထုတ်ရေး ၄၇ နေရာအတွက် အထူးအခွင့်အရေးများပေးအပ် ခဲ့သည်။⁴²

ထို့နောက် ၁၉၉၃ ဒီဇင်ဘာလတွင် Thai Sawat သည် SLOC အစိုးရမှ ထိုင်းသစ်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုတွင် နှင်ထုတ်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်ထုတ်မှုပိုင်ခွင့်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သော ထိုင်းလုပ်ငန်း ငါးခုအနက်မှ တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။⁴³ ၁၉၉၀ခုနှစ်များ အစောပိုင်းကာလများတွင် Thai Sawat သည် Mong Pungphakyen ၂ တွင် ခွဲတမ်းများရရှိခဲ့ပြီး ထိုင်းအာဏာပိုင်များက Chiang Mai ပြည်နယ် Chiang Doa ဒေသရှိ Ban Arunothai တွင် သစ်ဆိပ်များအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့နေရာချနိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အဆိုပါလုပ်ငန်း အမြတ်ငွေ ဒေါ်လာ ၁၅သန်း အထိ ရရှိခဲ့ကြသည်။⁴⁴

အဆိုပါအချိန်အတောအတွင်းမှာပင် Thai Sawat သည် နိုင်ငံရေးအရ ကောင်းမွန်စွာ ကူးလူးဆက်ဆံနိုင်ရန် ထိုင်းနှင့် မြန်မာအစိုးရအကြား ရှမ်းပြည်နယ် Tasang တာတမံတည်ဆောက်ရေးအတွက် နှစ်ဖက်သဘောတူညီထားသော ထိုင်းကုမ္ပဏီ MDX ဆီမှ သစ်ထုတ်ရေးနှင့် လမ်းဖောက်လုပ်ရေး စာချုပ်ကို အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။⁴⁵

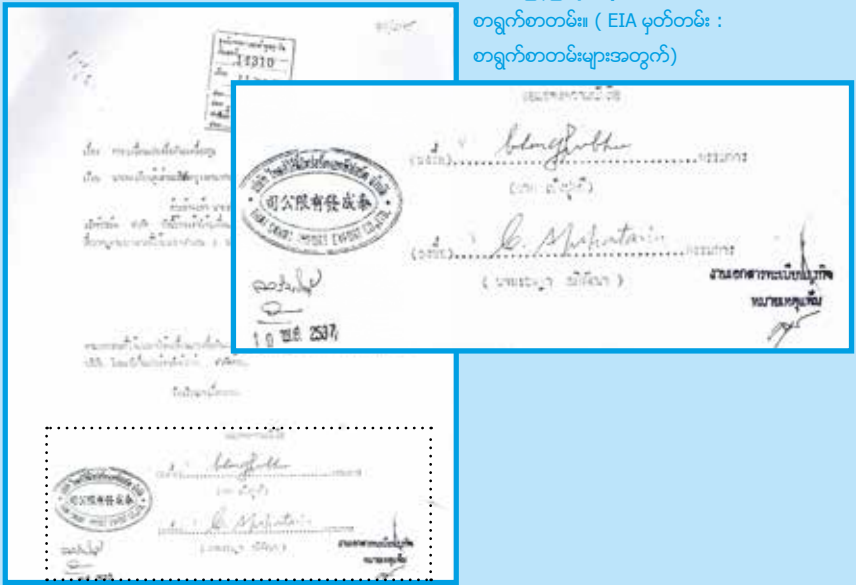
Chetta Apipatana ခေါ် “Cheng Pui Chee”

©Kramat, T (1994) “Thai Foreign Policy towards Burma 1987-1993”

အပေါ်နှင့် ဘယ်ဘက် : ၁၉၈၈ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရရှိခဲ့သော Thai Sawat လုပ်ကွက် အမှတ်(၂) အပါအဝင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ချပေးထားသော လုပ်ကွက်များပြမြေပုံ။ (EIA မှတ်စု : မြေပုံအတွက်)

အောက်ပုံ: ၁၉၉၄ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၆ရက်နေ့တွင် ချုပ်ပွီးချိုး (Cheng Pui Chee) မှ ချတ အဝီပတန (Chetta Apipatana) သို့ အမည်ပြောင်းလိုက်ကြောင်းကို ဖော်ညွှန်းထား သည့် ထိုင်းဆဝပ် ကုမ္ပဏီလီမိတက်၏ အသစ်ပြန်ပြင်မှတ်ပုံတင်ထားသော စာရွက်စာတမ်း။ (EIA မှတ်တမ်း : စာရွက်စာတမ်းများအတွက်)

©Department of Business Development, Ministry of Commerce, Kingdom of Thailand

40. National ID No. 8-1004-00001-47-5.
41. A photograph of Cheng Pui Chee is included in images of his funeral in Bangkok, which were posted to FaceBook by attendees in April 2018. The man in this photograph is the same man as that depicted in Chetta Apipatana's Thai ID Card.
42. Global Witness, A Conflict of Interests, Part 2, Logging in Burma: The Thai-Burma Border, October 2003.
43. Burma Issues (Vol.3, No.12), Thai Logging Companies, December 1993, available at: [http://www.burmalibrary.org/KN/BI1993-12-\(Y03-12\)-red.pdf](http://www.burmalibrary.org/KN/BI1993-12-(Y03-12)-red.pdf).
44. Siam Rat Sapta Wichan, Major Thai Business Activities (p. 8-14, Translated from Thai), 27 October 1991, reproduced in: Foreign Broadcast Information Service, JPRS Report, South East Asia, (JPRS-SEA-92-001), 14 January 1992, available at: <https://apps.dtic.mil/dtic/tu/fulltext/u2/a334124.pdf>.
45. <https://epdf.tips/environment-and-citizenship-integrating-justice-responsibility-and-civic-engagem.html>.

GARY KOH ၏ အဆက်အသွယ်များ

၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများသည် Wood & Wood လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် Gary Koh နှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ထိုအချိန်တွင် မြန်မာကျွန်းသစ်စီးပွားရေး ဗဟိုချက်ဖြစ်သော SCK Wooden Industries Sdn Bhd နှင့် Timberlux Sdn Bhd တို့မှတစ်ဆင့် ကျွန်းသစ်ကြမ်းပြင်နှင့် အိမ်တွင်းအလှဆင်လုပ်ငန်းကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ Cheng Pui Chee နှင့် Koh မိသားစုများအကြား ဆက်နွယ်မှုများအရ Cheng Pui Chee ၏ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများအပေါ် A-Fu ၏ သက်သေခံချက်များသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အလားတူပေးမြန်းမှုအရ Gary Koh ၏ သက်သေခံချက်များကြောင့် ပို၍ ပိုပြင်ထင်ရှားလာခဲ့ပြီး အပြန်အလှန်အနေဖြင့် A-Fu ၏ Cheng Pui Chee လုပ်ဆောင်ခဲ့သော "အထူးစီမံချက်" များအကြောင်းကို ပို၍ သိရှိခဲ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ Northwood နှင့် Thai Sawat နှင့် Deesawat အပါအဝင် ထိုင်းကုမ္ပဏီများနှင့် မိတ်ဖက်ကုမ္ပဏီများသည်လည်း ကွန်ယက်တွင် ပါဝင်ကြောင်း Gary Koh က ရှင်းပြခဲ့သည်။ EIA သည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် Thai Sawat ၏ သမိုင်းဝင်အဆက်အသွယ်များကို ကောင်းစွာသိရှိထားသော Deesawat ၏ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် A-Fu ၏ Kui Jay Corporation ကိုယ်စားပြုအနေဖြင့် ထိုင်ဝမ်တွင် "Kai Yeu" ဟူသော လုပ်ငန်းနာမည်ဖြင့် ကျွန်းသစ်များကို ကုန်ချောအဆင့်ထိ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ဟု Gary Koh မှ ရှင်းပြခဲ့သည်။ ထိုကုမ္ပဏီများသည် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများနှင့် မက်လုံးပေးမှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျွန်းသစ်များကို အလွယ်တကူရရှိခဲ့ကြသည်။ "ကျွန်တော်တို့က MTE နဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် ရှိခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးနဲ့လည်း နီးနီးကပ်ကပ်ရှိခဲ့ကြတာပဲ။ အဲဒီလို အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အဆက်အသွယ်များရှိတာကြောင့် Northwood က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးဆယ်အတွင်း ကောင်းစွာရပ်တည်နိုင်ခဲ့တာပေါ့" ဟု Gary Koh မှ ပြောကြားခဲ့သည်။ GK: "ဗမာမှာ အရာရှိတွေအများကြီးရှိတယ်ပဲထား။ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ လူကြီးတွေ နေမကောင်းဖျားနာကြရင် စင်ကာပူကို လာကြတယ်။ သူတို့အတွက် နေရာထိုင်ခင်းအဆင်ပြေအောင်လုပ်ပေးရတယ်။ ဆရာဝန်နှင့် ပြသလို့ ကုန်ကုစရိတ်တွေကို ကျခံပေးရတယ်။ ဖျော်ဖြေရေးတွေနဲ့ အခြားမက်လုံးတွေကို သူတို့ကို ပေးရတယ်" (ပြီးလျက်) EIA: "စစ်တပ်ဘက်ကလူတွေလို့ ဆိုလိုချင်တာလား" GK: "ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်" EIA: "ဒါဆိုရင် သင်ဆက်လုပ်ဖို့ရှိသေးတာပေါ့၊ ဟုတ်တယ်မလား။" GK: "ဒါပေမယ့် ပြောင်းလဲသွားတော့မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်လည်း ပြောင်းလဲဖို့မျှော်လင့်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အခုချိန်မှာလဲ

46. New Light of Myanmar, "ZPO Presents two pairs of Penguins to Zoological Garden (Nay Pyi Taw)", December 6, 2009, available at: <http://www.burmalibrary.org/docs08/NLM2009-12-06.pdf>.
47. <https://myanmar.mmmtimes.com/national-news/nay-pyi-taw/7615-2013-10-23-04-50-39.html> & 7 Daily News, "Safari Nay Pyi Taw Zoo Garden A Baby Giraffe was born", Nov 11 2015, reproduced at http://www.shwemyanmar.info/news_detail_m.php?id=3254&type=3.

သိပ်မရေရာ မသေချာတော့ဘူးလေ” (လက်တွဲနှုတ်ဆက်ကြ) NorthWood သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့တော်အသစ်ဖြစ်သော နေပြည်တော်ရှိ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်အတွက် သစ်ကုလားအုပ်နှစ်ကောင်၊ မြင်းကျားလေးကောင်နှင့် ပင်ဂွင်းကောင်ရေ အမြောက်အများကိုလည်း သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနထံသို့ လက်ဆောင်ပေးအပ်ခဲ့သည်ကို လည်း Gary Koh မှ ပြောပြခဲ့သည်။ GK: "ကျွန်တော့်ဘဝမှာ မြင်းကျားလေးကောင်နဲ့ သစ်ကုလားအုပ်နှစ်ကောင် ဝယ်ရလိမ့်မယ လို့ တစ်ခါမှမတွေ့ဖူးဘူး" (ရယ်လျက်) တျက်စွနှင့်ပတ်သက်၍ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာ့သတင်းစာများတွင် Thai Sawat Import Export ပိုင်ရှင် မစ္စတာ Cheng မှ နေပြည်တော်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အတွက် သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပင်ဂွင်းငှက်များ လှူတန်းခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။ ထိုင်းစစ်သံမှူးသည် သရုပ်ပြဓာတ်ပုံများဘေးတွင် မတ်တပ်ရပ်လျက်ရှိခဲ့သည်။⁴⁶ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် သစ်ကုလားအုပ်များကိုလည်း Thai Sawat ပိုင်ရှင် မစ္စတာ Cheng မှလှူတန်းခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။⁴⁷ ကွန်ယက်၏ ကျွန်းသစ်များမှ ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်များကို အစိုးရနှင့် MTE ဌာနများကို ချုပ်ကိုင်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများထံသို့ ပေးဆောင်နေရသည်ကို ပေးမြန်းသောအခါ "သင်အဲဒီလို ပြောနိုင်တယ်ပေါ့၊ ဒါအမှန်ပဲလေ။ ခွဲတမ်းတွေ ခွဲတမ်းတွေပေါ့။" ဟူ၍ Gary Koh မှ ရယ်မောလျက် ပြန်ဖြေခဲ့သည်။

Gary Koh

အပေါ်ပုံ : ထိုင်းဆဝင်မှ ချမ်ပွီးချီး (Cheng Pui Chee) ခေါ် ချတ အပီဗတန (Chetta Apipatana) မှ သစ်တောဝန်ကြီးဌာနသို့ လှူဒါန်းထားသော သစ်ကုလားအုတ်ပုံကို ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ထားစဉ်။ (EIA မှတ်တမ်း : သစ်ကုလားအုတ်ဓာတ်ပုံ)

ဘယ်ဘက် : ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ထိုင်းဆဝင်မှ ချမ်ပွီးချီး (Cheng Pui Chee) ခေါ် ချတ အပီဗတန (Chetta Apipatana) မှ သစ်တောဝန်ကြီးဌာနသို့ ပင်ဂွင်းလှူဒါန်းသော အခမ်းအနားသို့ ထိုင်းနိုင်ငံမှ အစိုးရတာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်လာပုံ။ (EIA မှတ်တမ်း : တင်ပြရန်ဓာတ်ပုံ)

Cheng ၏ မိတ်ဝင်စားမှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကွန်ယက်

Cheng Pui Chee သည် Chetta Apipatana ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုချက်နှင့်အတူ ၎င်း၏ထိုင်းနာမည် သို့မဟုတ် သားသမီးများနှင့် အကို၏ ထိုင်းနာမည်များကို မည်ကဲ့သို့ အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို ကုမ္ပဏီ၏ စာရွက်စာတမ်းများဖြင့် ရှင်းလင်းစွာ သိရှိခဲ့ရသည်။ Cheng Pui Chee သည် မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ စင်ကာပူနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းတွင် ၎င်း၏ ကျွန်းသစ်အင်ပါယာကို ထူထောင်နိုင်ရန် Thai Sawat၊ Northwood နှင့် Timberlux ကုမ္ပဏီများပါဝင်ကြသော ကွန်ယက်တွင် အစုရှယ်ယာဝင်အဖြစ် သို့မဟုတ် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ Cheng သည် ဟောင်ကောင်တွင်ရှိသော Cheung Hing လုပ်ငန်းများတွင် ၎င်း၏ တရုတ်နာမည်ကို မပြောင်းလဲဘဲ မူရင်းနာမည်အတိုင်းသာ ထားရှိခဲ့သည်။

Apipatana မိသားစုများနှင့် Koh မိသားစုများအကြား ဆက်နွယ်မှု အမြောက်အများရှိခဲ့သည်မှာ သိသာထင်ရှားခဲ့သည်။ Cheng Pui Chee နှင့် Koh Seow Bean တို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း မိတ်ဖက်အဖွဲ့အဖြစ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသော ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တို့တွင် ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်များကို ၎င်းတို့၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသော Thanit Apipatana (Thanet ဟူ၍လည်း စာလုံးပေါင်းသည်) နှင့် Gary Koh (Koh Tek Kwan Gary) တို့၏ နာမည်များဖြင့် လွှဲပြောင်းအပ်နှင်းပေးထားကြသည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ Northwood Co Pte Ltd တွင် Koh Seow Bean နှင့် Chetta Apipatana တို့နှစ်ဦးလုံးသည် ဒါရိုက်တာများဖြစ်ကြသောလည်း Apipatana သည် အစုရှယ်ယာဝင်အဖြစ်သာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ အလားတူပင် Chetta နှင့် Thanit Apipatana တို့ပိုင်ဆိုင်သော Thai Sawat Development Co Pte Ltd နှင့် Thai Sawat Investment Co Pte Ltd တို့တွင် Gary Koh သည် ဒါရိုက်တာဖြစ်ပြီး Chetta နှင့် Thanit တို့သည် အစုရှယ်ယာဝင်များအဖြစ်သာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။

koh နှင့် Apipatana မိသားစုများအကြား ဘီလပ်မြေ စက်ရုံလုပ်ငန်းဆက်နွယ်မှုများ၏ အဓိကအချက်မှာ မလေးရှားနိုင်ငံရှိ Koh Seow Bean ၏ သား Gary Koh သည် ဒါရိုက်တာအဖြစ်နှင့် Chetta ၏သားဖြစ်သော Thanit Apipatana တို့နှစ်ယောက် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သော Timberlux Sdn Bhd ကုမ္ပဏီကြောင့်ဖြစ်သည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ Wood & Wood Pte Ltd နှင့် Wood & Wood Flooring Co Pte Ltd (Gary Koh ၏ ကုမ္ပဏီများ) နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံရှိ SCK Wooden လုပ်ငန်းစုများ (Koh Seow Bean ၏ လုပ်ငန်း) ကို Koh မိသားစုများသာ ပိုင်ဆိုင်ပြီး လုပ်ငန်းများကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် စီစဉ်ညွှန်ကြားကြသည်။ Koh နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် အဆိုပါကုမ္ပဏီများသည် မလေးရှားနိုင်ငံရှိ Timberlux ၏ "ပေါင်းစည်းမှု" သာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။⁴⁸

Apipatana မိသားစုဝင်များနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျွန်းသစ်များနှင့် ပရိဘောဂပစ္စည်းများ ဒီဇိုင်းထုတ်လုပ်ရောင်းချနေသော ထိုင်းနိုင်ငံ၏ အဓိကကုန်အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သည့် Deesawat ကို စီမံအုပ်ချုပ်နေသော ဘန်ကောက်နိုင်ငံရှိ Tangkijngamwong မိသားစုများနှင့်လည်း အဆက်အသွယ်များရှိကြောင်း

သက်သေများရှိခဲ့သည်။

Chetta Apipatana ပိုင်ဆိုင်သော ထိုင်နိုင်ငံရှိ Thai Sawat Wood Industries Corporation Co Ltd ကိုလည်း Tangkijngamwong မိသားစုများကသာ ဦးဆောင်၍ လုပ်ကိုင်ကြသည်။

Vanidai Jirawat နှင့် Jirachai Tangkijngamwong တို့သည် Dee Sawat Industries Co Ltd (Deesawat) ၏ ဒါရိုက်တာများဖြစ်ကြပြီး Ekachai Tangkijngamwong သည် အခြားသော ထိုင်းနိုင်ငံ၏ သစ်မျိုးစုံထုတ်လုပ်ရောင်းချနေေသာ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုဖြစ်သည့် Wood Decorate Holding Co Ltd., ၏ ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

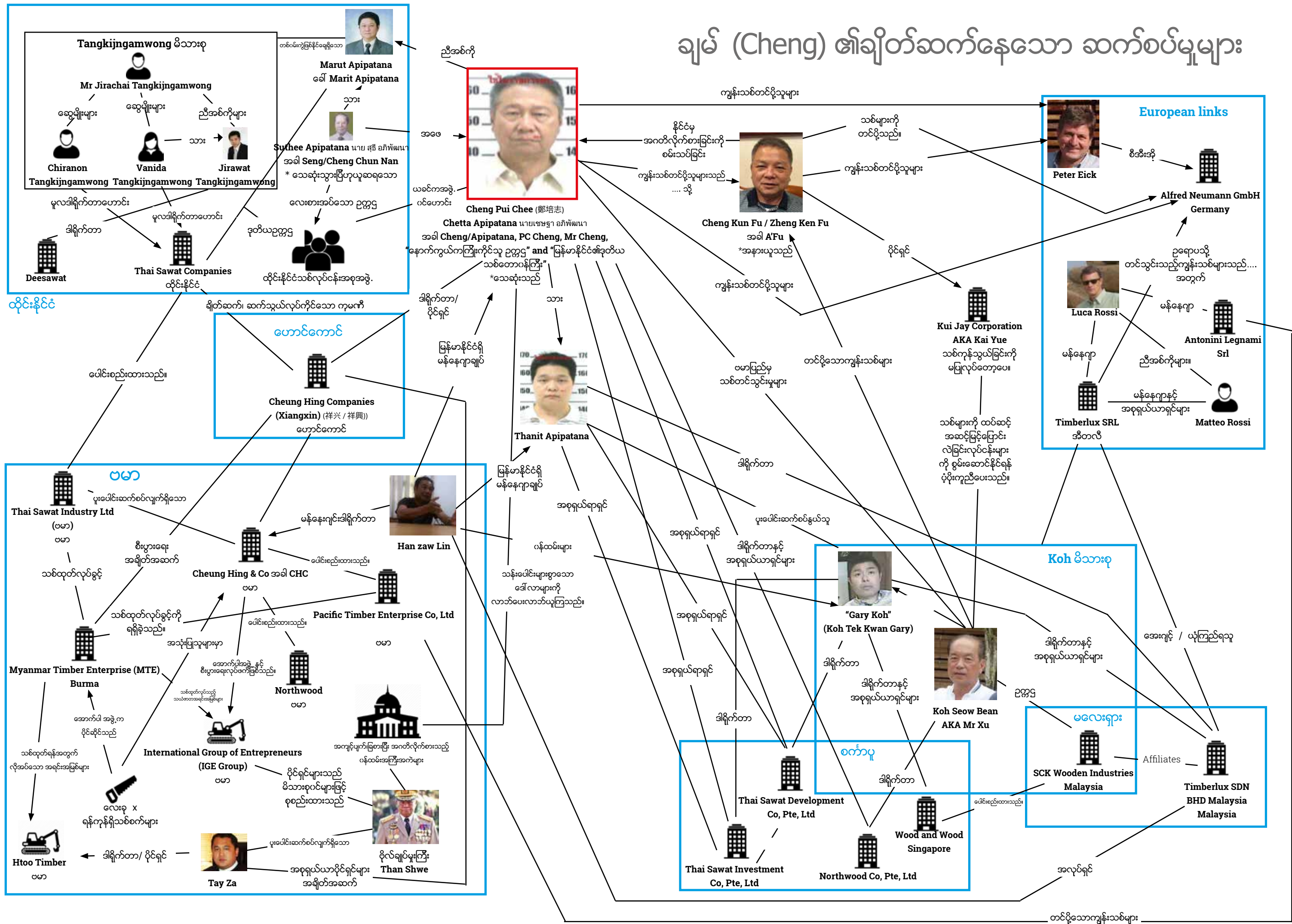
ထိုင်းသစ်လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းကြီးသည် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မိသားစုနှစ်ခု၏ အခြေအနေ အဆင့်အတန်းကို ထင်ဟပ်ပြနေသည်။ Jirawat Tangkijngamwong (Dee Sawat Industries Co Ltd ၏) သည် ထိုင်းသစ်လုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပြီး Ekchai သည် ဒုဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။⁴⁹ Marut Apipatana (Cheng ၏ အကို၊ Thai Sawat Import Export Co Ltd ပိုင်ရှင်) သည်လည်း ဒုဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပြီး မစ္စတာ Suthee Apipatana (Chetta ၏ ဖခင်) အဖွဲ့အစည်း၏ ဂုဏ်သရေရှိလူကြီးမင်းများ စာရင်းတွင် အပါအဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။⁵⁰

အဆိုပါမိသားစုနှစ်ခုသည် မောင်နှမဝမ်းကွဲများ⁵¹ကဲ့သို့ အမှန်တကယ်ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုရှိ ကြသော မိသားစုများဟု EIA စုံစမ်းမှုများက ထောက်ပြခဲ့သည်။ ဖော်ဗွတ်လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် တင်ထားသောပုံအရ Cheng Pui Chee (Chetta Apipatana)၏ အကိုဖြစ်သူ Marut သားဖြစ်သူ Thanit နှင့် ဇနီးဖြစ်သူတို့သည် Jirachai နှင့် အခြားသော Tangkijngamwong မိသားစုဝင်များနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော တရုတ်နှစ်သစ်ကူးနေ့တွင် နှစ်စဉ်တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်ကိုလည်း သက်သေသာဓကအဖြစ် မြင်တွေ့နိုင်သည်။

အမျိုးအစားများ ကွဲပြားခြားနားထားခြင်း

Chetta သည် တရားမဝင်ကျွန်းသစ်များမှ အကျိုးအမြတ်များကို အိမ်ခြံမြေလုပ်ငန်း တွင်လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားခဲ့သည်။ အဆိုပါ အိမ်ခြံမြေလုပ်ငန်းတွင် ရန်ကုန်မြို့လယ်ရှိ Luxury Summit Park View Hotel သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။⁵²

ချမ် (Cheng) ၏ချိတ်ဆက်နေသော ဆက်စပ်မှုများ

ရန်ကုန်တွင် စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်း

Cheng Pui Chee ခေါ် Aka Chetta Apipatana သည် မြန်မာနိုင်ငံ ကျွန်းသစ်ကုန်သွယ်မှုလောကတွင် “နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်သူ မှောင်ခိုရာဇာ” အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် Northwood နှင့် Thai Sawat ကုမ္ပဏီများ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် Thai Sawat ဟောင်ကောင်တွင် Cheung Hing၊ မလေးရှားနှင့် စင်ကာပူတွင် Koh မိသားစုများ၏ ကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသော Timberlux၊ SCK Wooden Industries နှင့် Northwood တို့နှင့် မိတ်ဖက်အဖြစ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော ကွန်ယက်ဖြင့် ၎င်း၏ အင်ပါယာကို ထူထောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့နောက်တွင် EIA သည် ရန်ကုန်သို့ အလည်အပတ်သွားရောက်ရန် စီစဉ်ထားသော နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်သူကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံနိုင်ရန် စီစဉ်နိုင်ခဲ့သည်။

စုံစမ်းမှုလုပ်ငန်း လမ်းဆုံးပြီလား။

သို့သော်လည်း EIA သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မေလမတိုင်မီတွင် နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်သူသည် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။

Cheng ၏ သေဆုံးမှုကြောင့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်းသည် ပြီးဆုံးသွားနိုင်သောအချိန်တွင် EIA သည် ၎င်း၏ တရားမဝင်ရရှိထားသော ကျွန်းသစ်တန်ချိန် ၁၀၀,၀၀၀ နှင့် ၂၀၀,၀၀၀ ကြားရှိသော သစ်ပုံများကို MTE မှ အငှားချထားသော ရန်ကုန်ရှိ သစ်စက်အမြောက်အများသည် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန်အတွက် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေကြသည်ကို သိရှိခဲ့ရသည်။

EIA သည် SCK/Timberlux နှင့် Northwood မှတစ်ဆင့် Cheng Pui Chee မိတ်ဖက်တစ်ဦးဖြစ်သော Koh Seow Bean နှင့် တွေ့ဆုံလိုပြီး Cheng Pui Chee သေဆုံးပြီးနောက် ၎င်း၏ကျွန်းသစ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေသော သားဖြစ်သူ Thanit Apipatana နှင့်လည်း တွေ့ဆုံနိုင်ရန် မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။

Han Zaw Lin

အဆိုပါ အနေထိုင်သိုဝှက်စွာ နေထိုင်ကြသော အဆင့်မြင့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နေကြသူများ၏ မိတ်ဆက်ပေးမှုမရှိလျှင် ၎င်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံနိုင်ရန် မလွယ်ကူပေ။ သို့သော်လည်း ၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် EIA စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများသည် ကျွန်းသစ်မှောင်ခိုရာဇာဟုခေါ်ဆိုကြသူ၏ ဆက်လက်အမွေဆက်ခံသူကို တွေ့ဆုံနိုင်ရန်အတွက် ရန်ကုန်သို့ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။

“သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး”

ရန်ကုန်တွင်ရှိသော Cheng Pui Chee ၏ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံနိုင်ရန် စီစဉ်ရာတွင် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများသည် Cheng

ညာဘက်: ၂၀၁၈ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် တွေ့မြင်ရသော ချပ်ပွီးချီး (Cheng Pui Chee)၏ (CHC) အဖွဲ့များကုမဏီမှ ထိန်းချုပ်ထားသည့်ပစိဖိတ်သစ်လုပ်ငန်းလီမိတက် (Pacific Timber Enterprise Ltd) ၏ သစ်စက်တွင် သိုလှောင်ထားသော ကျွန်းသစ်အခင်းများကို ရန်ကုန်တွင် တွေ့ရစဉ်။

သည် နောက်ကွယ်တွင်ရှိသော အဓိကကြိုးကိုင်သူ ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုနိုင်ရန် နယ်ပယ်အသီးသီးမှ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဆောင်ရွက်သူများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ဝါရင့်ကုန်သည်တစ်ဦးသည် ထိုင်ဝမ်ရှိ Kui Jay ပိုင်ရှင် A-Fu ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ Cheng Pui Chee သည် “လုပ်ငန်းကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့သူ့ကိုထောက်ခံပေးတဲ့သူအထဲမှာ ဗမာ့သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှာရှိတဲ့ ဒုတယဝန်ကြီးလည်း ပါဝင်တယ်။” ဟူ၍ ကုန်သည်တစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ A-Fu ပြောကြားခဲ့သကဲ့သို့ Cheng သည် ကျွန်းသစ်လုပ်ငန်းကို သိုဝှက်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများသည် ပြည်ပသို့တင်ပို့သစ်များဆိုင်ရာ စာရွက်စာမီးတွင် မန်နေဂျာအဖြစ်ဆောင်ရွက်ကြသော MTE အရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်သည် “CHC” (Cheung Hing & Company) အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လည်ပတ်ဆောင်ရွက်နေသော Cheng ၏ လုပ်ငန်းများကို ထောက်ခံသောသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းကုမ္ပဏီကို ကျွန်းသစ်လုံးများတင်ပို့ရာတွင် “မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ အကြီးဆုံးကုမ္ပဏီပဲ” ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့သည်။ သစ်အလုံးလိုက်တင်ပို့မှု ဝိတ်ပင်ရပ်ဆိုင်းလိုက်သည်မှစ၍ CHC သည် MTE သစ်စက် နံပါတ် ၃ နှင့် ၆ (ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဝါးတစ်ရာ သစ်အခြေခံလုပ်ငန်း ဇရိယာ) နှင့် MTE သစ်စက်နံပါတ် ၁၀ (သန်လျင်) စသည့်သစ်စက်များ အပါအဝင် MTE ထံမှ သစ်စက် လေးစက်ကို ငှားရမ်း၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ခဲ့သည်ကို အရာရှိမှ အတည်ပြုခဲ့သည်။ Thai Swat Import Export Co Ltd (MTE သစ်စက် နံပါတ် ၈) နှင့် Pacific Timber Enterprise Ltd (MTE သစ်စက်နံပါတ် ၁၀) အပါအဝင် Cheng Pui Chee မှ အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သော အနည်းဆုံး ကုမ္ပဏီနှစ်ခုသည် “MTE နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော သစ်စက်များ” ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် MTE မှ တင်ပြထားသော စာရွက်စာတမ်း များအရ အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည်။⁵³

©EIAImage

“CHC” - မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်သော Cheng ၏ လုပ်ငန်းများ

၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် EIA သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ Cheng Pui Chee ၏ အဓိကအရေးပါသော ဗိုလ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ဟန်ဇော်လင်းနှင့် ရန်ကုန် ဝိတိုရိယဆေးရုံအနီးရှိ ၎င်း၏ CHC group ရုံးတွင် တွေ့ဆုံနိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ရန်ကုန်ရုံးဝင်ပေါက်အထက်တွင် Thai Sawat Imp-Exp Co Ltd နှင့် Cheung Hing & Company ဟုရေးသားထားသော ဆိုင်းဘုတ်ကို ချိတ်ဆွဲထားသည်။

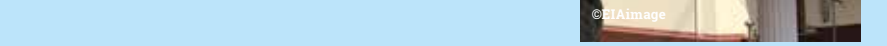
ဟန်ဇော်လင်းသည် ဧပြီလတွင် Cheng ၏ အသုဘအခမ်းအနား၌ ခေါင်းတလားကိုထမ်းခဲ့သူဖြစ်ပြီး Timberlux Sdn Bhd နာမည်ပါဝင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ကတ်ပြားကို EIA ထံသို့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။ Timberlux ကို CHC ၏ မလေးရှား၏ ရုံးခွဲဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ဆောင်နေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ အဆိုပါကုမ္ပဏီသည် ဟောင်ကောင် “သူဌေး” Cheng Pui Chee ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းမှ အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။

Cheng Pui Chee သေဆုံးပြီးနောက် ကုမ္ပဏီကို မလေးရှားနှင့် စင်ကာပူတွင်ရှိသော Koh Seow Bean ၏ လက်အောက်တွင် ၎င်းကိုယ်တိုင် အထွေထွေမန်နေဂျာအဖြစ် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ Cheng ၏ ကွန်ယက်သည် ထိုင်ဝမ်ရှိ Kui Jay ပိုင်ရှင် A-Fu ဟူ၍ နှစ်များစွာကြာသည့်တိုင် သိရှိခဲ့ရသည်ကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့သည်။

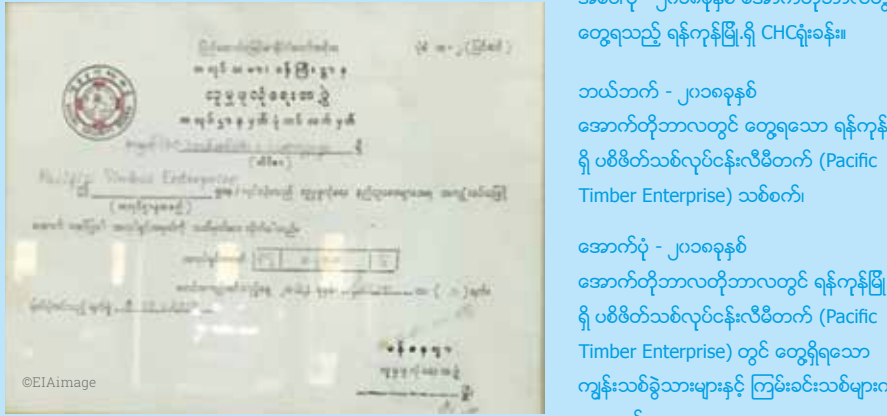
ရန်ကုန်တွင် CHC မှ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်သော စက်ရုံ ၅ ရုံအနက်မှ ၁ ရုံသည် Pacific Timber Enterprise Ltd မှ ကြမ်းခင်းထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် MTE သစ်စက်အမှတ် ၁၀ ကို အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ ၎င်းစက်ရုံသို့ နောင်တွင် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသူများ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ CHC/ Timberlux ကွန်ယက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကျွန်းသစ်လုံးတန်ချိန် ၉,၀၀၀ နှင့် ကျွန်းသစ်ခွဲသားတန်ချိန် ၁,၀၀၀ အပါအဝင် ကျွန်းသစ်တန်ချိန် ၁၄,၀၀၀ နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံတွင် အခြားသော ကျွန်းသစ်ခွဲသားတန်ချိန် ၄,၀၀၀ ကို လက်ရှိတွင်

လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ထားသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြသည်။

Cheng Pui Chee၏ လာဘ်တူးမှု နှင့် ကျွန်းသစ် အတန်းအစား လိမ်လည်မှု သို့မဟုတ် အစိုးရအရာရှိများ၏ ငွေတရင်းများသို့ ဒေါ်လာသန်းတောင်ပေါင်းများစွာ ငွေပေးချေထားမှု တို့ကို ဟန်ဇော်လင်းအနေဖြင့် ကြားဝါပြောဆိုနေစရာမရှိပေ။ EU ဈေးကွက် သို့ကုန်သွယ်နေသော Cheng Pui Chee ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ နှင့် A-Fu ထံမှ EIA မှတ်သားခဲ့ရသော အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အဓိကအချက်များကို ဟန်ဇော်လင်းမှထောက်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။

©EIAImage

©EIAImage

အပေါ်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တွေ့ရသည့် ရန်ကုန်မြို့ရှိ CHCရုံးခန်း။

ဘယ်ဘက် - ၂၀၁၈ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တွေ့ရသော ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပစိဖိတ်သစ်လုပ်ငန်းလီမိတက် (Pacific Timber Enterprise) သစ်စက်။

အောက်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတိုဘာလတွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပစိဖိတ်သစ်လုပ်ငန်းလီမိတက် (Pacific Timber Enterprise) တွင် တွေ့ရှိရသော ကျွန်းသစ်ခွဲသားများနှင့် ကြမ်းခင်းသစ်များကို တွေ့ရစဉ်။

©EIAImage

⁵³. <http://monrec.gov.mm/?q=know/51>.

ထူးခြား အရင်းအမြစ်များ

ကျွန်းသစ်အရင်းအမြစ်ကို စုံစမ်းမှုပြုရာတွင် Cheng Pui Chee၏ အဆက်အသွယ်ဖြင့်သာ ရရှိနိုင်သော G-G စာချုပ်များ အကြောင်းကို ဟန်ဇော်လင်းမှ အရိပ်အမြှက်ပြောကြားခဲ့သည်။

EIA: Government to Government၊ မင်းဆီမှာ အဆက်အသွယ်ကောင်းရှိရမယ်၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။

HZL: သေချာတာပေါ့ရှိပါတယ် (ခေါင်းညိတ်ကာ ရယ်လျက်)

EIA: ဒါဆို မစ္စတာ ချန်.....

HZL: ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်

၁၉၈၀ နောက်ပိုင်း နှင့် ၁၉၉၀ အစောပိုင်း တွင် Chetta Apipatana ၏ Thai Sawat Import Export Ltd သည် ထိုင်း စီနီယာ အရာရှိများနှင့် မြန်မာ ဗိုလ်ချုပ် တို့ကြား ပွဲစားလုပ်ကာ သဘောတူညီမှုရယူပေးခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကျိုးအမြတ်များသော သစ်ထုတ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ကိုပေးခဲ့သော G-G စာချုပ်များအကြောင်းကို EIA နားလည်သည်။

CHC နှင့် ဆက်သွယ်ထားသော လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များဖြစ်သည့် Thai Sawat, Northwood Industries Ltd နှင့် Pacific Timber တို့အားဖြင့် တစ်ဆင့်ခံ သစ်ခုတ်ယူခွင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုမှုများသည် Cheng Pui Cheeကို ကျွန်းသစ်ဘုရင်ဟုခေါ်တွင်စေရန် အတွက် ကျွန်းသစ်လုံး အတန်းအစား လိမ်လည် မူလုပ်ကိုင်နိုင်စေသော အခြေခံအကြောင်းတရားဖြစ်သည်။ တစ်ဆင့်ခံစာချုပ်ချုပ်ဆိုမှုသည် ၂၀၁၅ တွင် နောက်ဆုံး သစ်ထုတ်ခွင့်ပေးခဲ့သော်လည်း⁵⁴ ဆက်လက် ထုတ်လုပ်မှု ပြုနိုင်စေခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းနေ့များတွင်၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများသည် SCK/ TIMBERLUX/NORTHWOOD ၏ KOH SEOW BEAN (AKA MR XU) ကို နောက်ဆုံးတွေ့ ဆုံခဲ့သည်။ ထိုသူမှာ GARY KOH ၏ ဖခင် ဖြစ်၍ အနောက်ဥရောပ ဈေးကွက် သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း ကို လုပ်ဆောင်သည့် CHENG PUI CHEE၏ အဓိက စီးပွားဖက် ဖြစ်သည်။

Koh Seow Bean

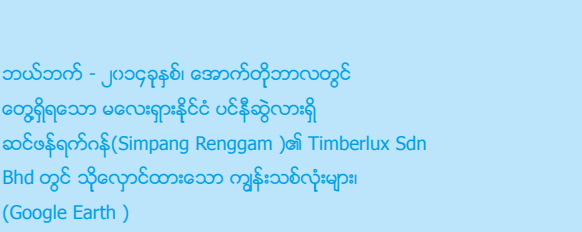
လုပ်ကိုင်နေသူဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုမှုတွင် KOH ထပ်မံဖြည့်စွက်ပြောသည်မှာ TIMBERLUX နှင့် CHEUNG ၏ အခြားသော ကုမ္ပဏီများကိုလည်း ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အကြီးမားဆုံးသော ကျွန်းသစ် ထောက်ပံ့ရေး လုပ်ငန်းများအဖြစ် ၎င်း နှင့် CHENG PUI CHEE တို့ အသုံးချခဲ့သည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဒေါ်လာ ၃သန်းမှ ၅သန်းကြား တန်ဖိုးရှိ ကျွန်းသစ်တန် ၃၀၀၀ မှ ၅၀၀၀ကို သဘောံဖြင့် ပုံမှန်တင်ပို့ခြင်း နှင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ သစ်လုံးတန်ချိန် ၄၀၀၀၀၀ကျော် ရောင်းချနိုင်ခဲ့ခြင်းများသည် ချန်၏ ကုမ္ပဏီ CHEUNG HING ကို ဟောင်ကောင်တွင် အကြီးမားဆုံးသော တင်သွင်းသူဖြစ်လာစေသည်။

ထိုင်ဝမ်ရှိ A-FU နှင့် ၎င်း၏ ရင်းနှီးမှုမှာ ၂၀၀၅မှ ၂၀၁၅ ထိဖြစ်၍ ထိုင်ဝမ်တွင် ကြီးမားစွာ လုပ်ကိုင်နေကြသူများဖြစ်သည်။ ထိုင်ဝမ်မှာရှိတဲ့ ကျွန်းသစ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းက လူမှန်သမျှကို မေးကြည့် ရင် ကျွန်တော်တို့ နာမည်ကို သိကြပါတယ်၊ ဒါ့အပြင် TAICHUNG သဘောံဆိပ်မှာ ခင်ဗျားတို့မြင်တဲ့ ကျွန်းသစ်တစ်လုံးချင်းစီကလည်း ကျွန်တော်တို့ဗီကပါပဲ။

EIA အားဖြင့် မဖြန့်ဝေခဲ့သော စက်ရုံ အစီရင်ခံစာများတွင် ၂၀၁၅/၁၆ ရာသီအတွင်း PACIFIC TIMBER တွင် LOGGING QUOTAS များပါရှိသည်။

KOH သည် ချန်ကို မြန်မာ့ကျွန်းသစ် ကုန်သွယ်မှုထဲတွင် အင်အားကြီးမားစွာ လုပ်ကိုင်နေသူဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြခဲ့၍ ချန်သည် နောက်ကွယ်ကနေသာ ကြီးကိုင်ချယ်လှယ်နေလိုသူ ဖြစ်ကြောင်း ထိုသို့ ပြောခဲ့သည်။ မစ္စတာချန် နဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို ဒီနိုင်ငံမှာ သိတဲ့သူ သိပ်မရှိဘူး။ ဒီမှာ ရှိတဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံက အနည်းငယ်သေယ လူတွေလောက်ပဲ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်သူဆိုတာ သိကြ တယ်။

ဘယ်ဘက် - ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် တွေ့ရှိရသော မလေးရှားနိုင်ငံ ပင်နီဆွဲလားရှိ ဆင်ဖန်ရက်ဂန်(Simpang Renggam)၏ Timberlux Sdn Bhd တွင် သိုလှောင်ထားသော ကျွန်းသစ်လုံးများ၊ (Google Earth)

ချန်၏ အနောက်ဈေးကွက်

CHENG PUI CHEE ၏ လာဘ်စားခဲ့သော ကျွန်းသစ် တန်ပေါင်းများစွာသည် EU နှင့် US SUPPLY CHAIN များသို့ စီးဝင်နေသည်။ အဓိကအားဖြင့် ရွက်လှေများတွင် အသုံးပြုနိုင်ရန် အတွက်ဖြစ်သည်။

ထိုင်ဝမ်တွင် A-FU သည် KOH (MR.XU) ၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ဥရောပ နှင့် အမေရိကန် ကျွန်းသစ်ဝယ်ယူသူများကို ချန်၏ သစ်များ နှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဝန်ဆောင်မှုပေးခဲ့သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြော ကြားခဲ့သည်။

KOH SEOW BEAN အတည်ပြုထပ်မံပြောကြားခဲ့သည်မှာ- ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများသည် တရုတ်နိုင်ငံကိုသာ လွှမ်းမိုးသည်သာမက အနောက်နိုင်ငံများကိုပါ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်မှာ ၁၀ နှစ်ကျော်ကြာပြီဖြစ်ရာ ယနေ့ထိ ထက်တိုင် US နှင့် ဥရောပ ဈေးကွက်တွင် ကျန်တော်တို့ဟာ အကြီးမားဆုံးသော တင်ပို့သူတွေဖြစ်ပါတယ်။

တန်ဖိုးကြီး စိမ်ခံ ရွက်လှေ ထုတ်လုပ်သူများသည် KOH ၏ ကြားဝါ ချက်အတိုင်း ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ရွက်လှေ ထုတ်လုပ်မှုအပိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ဟာ ရွက်လှေ ကုမ္ပဏီများ အတွက် အကြီးမားဆုံးသော ကျွန်းသစ်တင်ပို့သူများ ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် အနောက်ဥရောပဝယ်ယူသူ အများအပြားရရှိစေရန် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဟန်ဇော်လင်းပြောပြချက်အရ နှစ်တစ်နှစ်တည်းမှာပင် ပေ ၄၀ ကွန်တိန်နာ အရေအတွက် ၂၀၀၀ခန့် တင်ပို့မှုပြုခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ အများစုမှာ ဥရောပ ရှိ စားသုံးသူများဖြစ်၍ တစ်နှစ်လျှင် တန်ချိန် ၈၀၀၀၀ M3 ထိတင်ပို့မှုပြုရကြောင်းသိရသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းပြောပြချက်အရ ထုထည်ကြီးမားသော သစ်များသည် ရွက်လှေများအတွက် ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

မလေးရှား TIMBERLUX/ SCK လုပ်ငန်း၏ နည်းဗျူဟာမြောက် တည်ရှိထားမှု အထောက်အကူ ပြုမှုတို့ကို လည်း KOH ကရှင်းပြခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏အပြင်ဘက် တွင် အတန်းအစားမြင့် ကျွန်းသစ်ကို ကြော်ငြာထားခြင်း အားဖြင့် အနောက်နိုင်ငံစားသုံးသူများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အပြင်ဘက်သို့ ကုန်စည်တင်ပို့ခြင်း နှင့်အချောထည် ပြုလုပ်ခြင်းအတွက် အချိန်ကြန့်ကြာမှုများကို ရှောင်ရှားနိုင်သည်။၁၉၉၆ မှ ၂၀၁၄ တွင် မလေးရှား မှ ကုန်စည်တင်ပို့ခြင်းသည် US နှင့် EU နိုင်ငံ၏ မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုက်ရိုက် သစ်ကုန်သွယ် ပို့ဆောင်မှု ပိတ်ဆို့ခြင်းကို အလိုအလျောက် ရှောင်ရှားနိုင်ခဲ့သည်။⁵⁵

ပါဝင်လုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ကြသူများမှာ မြန်မာ့ကျွန်းအား အနောက်နိုင်ငံဈေးကွက်များသို့ ကြီးမားစွာ ဖြန့်ချိသူ အချို့ဖြစ်သည်။

အမေရိကန် နိုင်ငံ

East Teak Fine Hardwoods (ETFH) သည် အမေရိက၏ အကြီးမားဆုံးသော မြန်မာ့ကျွန်း တင်သွင်းသည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ သမ္မတ ကွန်ယက် အရိပ်အောက်ရှိ များပြားစွာသော ကုမ္ပဏီများစီမှ ဝယ်ယူသည်။

ETFH သည် ရေရှည် ဖောက်သည် ဖြစ်ကြောင်း A-Fu ကပြောခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သော ၁၀ စုနှစ်ကာလများတွင် ကူးလှေ ကော်ပိုရေးရှင်း မှ သဘောံတင်ပို့မှု များ အနည်းဆုံး ၁၅၁ ခု နှင့် ၂၀၁၈ တွင် ၄ ခု ပြုခဲ့ကြောင်း ကုန်သွယ်မှု မှတ်တမ်းများ က ဖော်ပြခဲ့သည်။ETFH၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ တင်ပို့မှုများ၏ အလေးချိန် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့၍ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် A-Fu သည် ETFH၏ ဒုတိယ အကြီးဆုံး supplier ဖြစ်လာသည်။

Timberlux Snd Bhd သည် တစ်ချိန် တည်းမှာပင် ETFH သွင်းကုန်များ ၉.၃ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်သည့် ကုန်စည် ကူးသန်းမှု ၁၄၃ ကြိမ် ပို့ပေးခဲ့သော ETFH ၏ အကြီးဆုံး Supplier နောက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ EIA မှ လှည့်လည် ကြည့်ရှုခဲ့သော CHC group သစ်စက် ဖြစ်သည့် မြန်မာပြည်ရှိ Pacific Timber Enterprise Ltd မှ EFTH သို့ ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်မှု ၁၇ ခုတင်သွင်းမှုလည်းရှိသည်။ ချန်၏ CHC အုပ်စု အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော မြန်မာပြည်ရှိ Northwood Industries Ltd မှလည်း EFTH သို့ ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်မှု ၂ ခု ပြုခဲ့သည်။

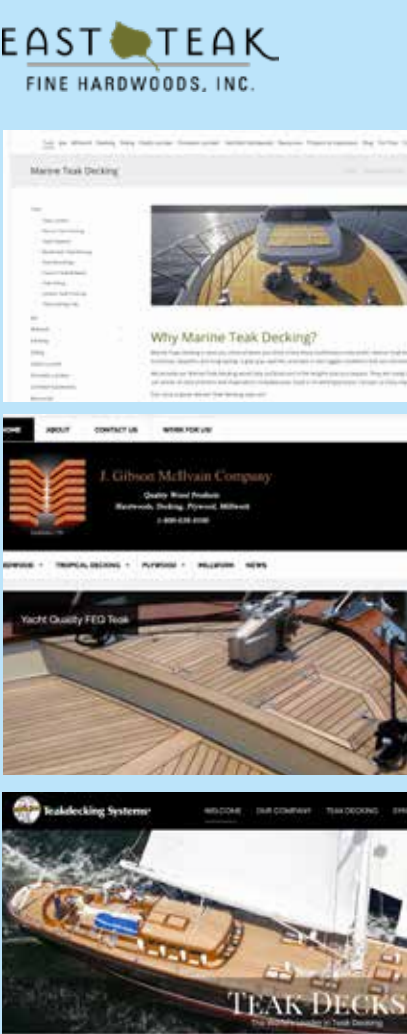
မြို့ပြောရလျှင် Cheng Pui Chee ၏ ကျွန်းသစ်ဖြန့်ချိသူ ၄ခုတွင် ၃ ခုသည်ချန် ကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက် ကွပ်ကဲမှုပြု၍ လွန်ခဲ့သော ၁၀ စုနှစ်များတွင် US ၏ အကြီးမားဆုံးသော မြန်မာကျွန်းသစ်တင်ပို့မှုများ၏ အနီးစပ်ဆုံး ၄ပုံ ၁ပုံ ကို ထောက်ပံ့မှုပြုခဲ့သည်။

MTE မှ ကျွန်းသစ်တင်ပို့ခွင့် ကို EU သည် ၁၉၉၆ မှ ၂၀၁၃ ထိ ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့ပြီး၊ ၂၀၀၃ မှ ၂၀၁၄ ထိ US မှတစ်ဖန် ပိတ်ဆို့ခဲ့သည်။

Timberlux Sdn အတွက် အမေရိကန် ကုန်သွယ်မှုမှတ်တမ်းများမှာ J Gibson Mclvain (US သို့ မြန်မာ့ကျွန်းတင်ပို့ မှုတွင် ဒုတိယ အကြီးဆုံး ကုမ္ပဏီ ဖြစ်၍ ချန်၏ Pacific Timber Enterprise Ltd အားဖြင့်လည်း ဖြန့်ချိခဲ့ဖူးသည်) သို့ ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်မှု ၁၇ ခါ နှင့် TeakDecking Systems(TDS) (ရွက်လှေ ကုန်းပတ်အတွက် အဆင်သင့် အစိတ်အပိုင်းများကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြီးမားစွာ ထုတ်လုပ်နေသူ) သို့ ၁၃ ခါ တို့ဖြစ်သည်။⁵⁶

အမေရိကန် ရွက်လှေ ဈေးကွက်သည် Cheng Pui Chee ၏ လာဘ်စားထားသော သစ်များနှင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ ထိုကျွန်းသစ်အားလုံးမှာ US lacey Act ကို ချိုးဖောက်၍ US သို့တင်သွင်းခြင်း နှင့် ရောင်းချမှုများ ပြုလုပ်ထားသော အချက်မှာ ရှင်းလင်းသည်။

Cheng Pui Chee ၏ မိသားစု ဖြစ်သည့် Tanfkijiangmwong ပိုင်ဆိုင်သည့် ထိုင်း လုပ်ငန်း Deesawat သည်လည်း လွန်ခဲ့သော ၁၀ စုနှစ်ကပင် US သို့ကျွန်းသစ် ပရိဘောဂများ ၂၃၆ ခေါက် ကုန်သွယ်ခဲ့ဖူးသည်။ ပရိဘောဂအများစုမှာ Cheng Pui Chee အား ဖြင့် ဖြန့်ချိသည်ဟု ထင်မှတ်ရသည်။

အပေါ် - East Teak Fine Hardwoods ၏ အင်တာနက် စာမျက်နှာ (ထိပ်ဆုံး)၊ Gibson McIlvain (အလယ်) နှင့် ကျွန်းသစ် ကြမ်းခင်းပြုလုပ်သည့် စနစ် (အောက်)

55. EU Targeted Sanctions on Myanmar included sanctions on direct imports of timber from Myanmar Timber Enterprise (MTE) from 1996-2013, and US sanctions on MTE were similarly in place from 2003-14.

56. All US trade records for East Teak, Gibson McIlvain and TDS acquired from Panjiva. <https://panjiva.com>.

Alfred Neumann Gmbh သည် EU ရွက်လေ့ လုပ်ငန်းသို့ မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များကို အဓိကဖြန့်ချိနေသည့် ဂျာမန်လူမျိုးဖြစ်ပြီး မကြာသေးမီကပင် တော်ဝင် ဂျာမန် ရေတပ်သင်္ဘောThe Gorch Fock သို့ သစ်သားများ ဖြန့်ချိခဲ့သည်။⁵⁷

Alfred Neumann ၏ ပင်မ ကျွန်းသစ် ဝယ်ယူသူ Peter Eick ၏ business card ကို A-Fuက ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုလူ သည် ယနေ့ထက်ထိ စားသုံးသူဖြစ်နေသေးလားဟု မေးသောအခါ “နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်နေသူကို သူသိတယ်၊ Peter က Mr. Xu မိတ်ဆက်ပေးခဲ့တဲ့သူဖြစ်တယ်။”

၂၀၁၃မှာ Cheng Pui Chee မှ ကျွန်းသစ် တန် ထောင်ပေါင်းများစွာကို Peter Eick ကဝယ်ယူခဲ့သည့်အတွက် ငွေအမြောက်အများ ရလိုက်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

၂၀၁၈ ဇူလိုင်လတွင် Yuli Wood ၌ မြန်မာ မှ တရုတ်သို့ မှောင်ခို ကျွန်းသစ်များ တင်ပို့ထားခြင်းကို EIA investigator များမှ မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ Yuli ၏ ဝန်ထမ်းများ ပြောပြချက်အရ ဂျာမနီရှိ Peter Eickသို့ မပေးပို့မီ တရုတ်မှ မလေးရှားရှိ Koh ရဲ့ လုပ်ငန်းကို ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ (Timberlux Snd Bhd နှင့် တွဲဖက်ထားသော SCK wooden industries)

Peter Eick

အပေါ် - အားဖူ ခေါ် Zheng Kun Fu က Alfred Neumann GmbH ကုမ္ပဏီမှ Peter Eick ၏ လုပ်ငန်းလိပ်စာကဒ်ပြားကို တင်ပြနေစဉ်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ လ။

ကျွန်းခွဲသား ရွေးချယ်နေသည်ကို ဖော်ပြထားသည်။ Felix Leong ခေါ် A-Liang သည် မလေးရှားနိုင်ငံရှိ Timberlux နှင့် SCK Wooden သစ်ထုတ်စက်ရုံ၏ ဝန်ထမ်း တစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ ထိုသစ်စက်ရုံများကို Cheng Pui Chee နှင့် Koh Seow Bean အပါအဝင် ၎င်း သားသမီးများက ထိန်းချုပ်ထားသည်။

နှင့် ဟန်ဇော်လင်းတို့ပြောခဲ့ကြသည်။ ခိုင်မာတောင့်တင်းသော EUTR စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို မြင့်မားတိုးတက်စေခြင်းသည် အီတလီ၊ ဂရိ နှင့် စပိန် နိုင်ငံ တို့ကိုသာ ၎င်းတို့၏ ကျွန်းသစ် များကို ဥရောပ သို့ တင်သွင်းခွင့်ရစေသည်။

၎င်းတို့၏ ပြောပြချက်အရ ၂၀၁၈ နှစ်လယ်ပိုင်းကတည်းကပင် ထို ဥရောပ စားသုံးသူများက ကျွန်းသစ်အားလုံးကို Trieste ဖြို့၊ Rossi မိသားစု၏ နေအိမ် ရှိ Timberlux ကို ပို့ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် Lucca Rossi သည် ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဂျာမနီနှင့် ဥရောပ ရှိ အခြားနိုင်ငံများ၌ နေထိုင်သော အစစ်အမှန် စားသုံးသူများထံသို့ ကုန်ပို့သည်။

Luca Rossi နှင့် ၎င်း၏အစ်ကို Matteo တို့သည် ၎င်းတို့၏ကျွန်းသစ်များသည် EUTR နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း အခြားဥရောပနိုင်ငံ ရှိ အရာရှိများအစား အီတလီဆိုင်ရာ EUTR အဆုံးအဖြတ်ပေးခွင့်ရှိသူအာဏာပိုင်ကို သွေးဆောင်ဖြားယောင်း ထားသဖွယ်ရှိသည်။

EUTR ပြဌာန်းချက်များနှင့်ကိုက်ညီသော မြန်မာ့ကျွန်းသစ်သင်္ဘောကို လုံးဝမမြင်ဖူးပါ ဆိုသော မှတ်တမ်းများကို အီတလီအပါအဝင် EUTR ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အရာရှိအားလုံး အကြိမ်ကြိမ် ဖော်ပြခဲ့သောကြောင့် အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ တွေ့ကြုံ ရသည်ဆိုသည့် အချက်ကို EIA သည် လုံးဝသိနားလည်မှုမရှိခဲ့ပေ။⁵⁸ (Stemming the tide ကိုကြည့်ပါ)

Timberlux သည် အီတလီရှိ ၎င်းတို့၏ EUTR ရှောင်ရှားနိုင်သော စွမ်းရည်များကို မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဥရောပနိုင်ငံရှိ အခြားသော ကုမ္ပဏီများ ရရှိစေရန် ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်မှာ ရှင်းလင်းသောအချက်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၈ အောက်တိုဘာလတွင် UK ဖောက်သည်များ၏ အမှာစာ အတွက် ဥရောပ၏ အကြီးဆုံးတင်သွင်းသူများထဲမှ တစ်ခု၏ ကိုယ်စား Trieste ရှိ Timberlux Sri သို့ ကွန်တိန်နာ ၅ ခု တင်ပို့နေမှုအကြောင်းကို EUTR ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အရာရှိကို EIA မှ သတိပေးပြောကြားခဲ့သည်။ (အောက်ရှိ အီတလီနိုင်ငံဆိုင်ရာ အလုပ်များ ကို ကြည့်ပါ)။ ထိုကဲ့သို့ EUTR ရရှိအောင်ဉာဏ်ဆင် ပြုလုပ်ခြင်း လုပ်ဆောင်မှုများကို အလိုရှိနေသည်မှာ သိသာထင်ရှားသည်။

၂၀၁၈ အောက်တိုဘာလမှာပင် Olam Group ၏ လက်အောက်ခံကုမ္ပဏီ ဖြစ်သော Concord Industries သည် ဥရောပရှိ အခြားနေရာများတွင် EUTR စည်းမျဉ်းဥပဒေသကို လိုက်နာ၍ အီတလီမှ တစ်ဆင့် ဥရောပ ဖောက်သည်များအတွက် ကျွန်းသစ်အားလုံးကို စတင်၍ တင်ပို့ခဲ့ကြကြောင်း ရန်ကုန်ရှိ အခြားသော ကုန်တင်ပို့နေသူတစ်ဦးထံမှ ကြားသိရသည်။ ဤနေရာတွင် ထိုသူသည်လည်း Luca Rossi ကို အကြောင်းပြ လုပ်ကိုင်တတ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့သော

ကုန်စည်တင်ပို့ခြင်းမျိုးအတွက် စာရွက်စာတမ်းအားလုံးတွင် Olam ၏ အမည်ကို ဖုံးကွယ်ထားရန် Olam၏ စင်္ကာပူ HQ မှ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ဥရောပတွင် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုအပေါ် ကန့်သတ်လိုက်ခြင်းသည် ပြည့်စုံစွာ နားလည်စေရန် နောင်နှေးစေခဲ့သော်လည်း Cheng Pui Chee၏ တရားမဝင် သစ်များသည် Luca Rossi ၏ Timberlux Sri နှင့် Alfred Neumann Gmbh ကဲ့သို့သော ကုမ္ပဏီများ မှတစ်ဆင့်

အီတလီဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ

အစပိုင်းတွင် အီတလီသို့ ကျွန်းသစ် ကို လွယ်ကူစွာ တင်သွင်းနိုင်သည် ဟု ပြောခဲ့သော်လည်း Koh Seow Beanr မှ EIA ကိုပြောသည်မှာ “ငါ့ဆီမှာ သတင်းဆိုးရှိတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ဥရောပကို သစ်အများကြီး တင်ပို့ပေမဲ့ အဲ့ဒါက ကျွန်တော်တို့ များစွာ အန္တရာယ်ရှိတယ်။ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်မှာ ဥပဒေသစ် စတင် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

ယခင်ညက ကျွန်တော်တို့ အီတလီ၌ ကျင့်သုံးနေသော အထူးဂရုစိုက်မှု လိုအပ်သောကြောင့် ပိုမိုတင်းကျပ်လာတဲ့ EU Timber Regulation အကြောင်းကို လေ့လာသင်ယူခဲ့ရပါတယ်။” ၂၀၁၀ - ၂၀၁၅ အထိ ကျွန်တော်တို့မှာရှိတဲ့ မူလသစ်လုံး အများစုဟာ မြန်မာပြည်ကထွက်တာဖြစ်ပြီး စည်းမျဉ်း သစ်အရ အီတလီသို့ တင်သွင်းဖို့ စာရွက်စာတမ်းများစွာလိုအပ်သော ကြောင့် အခုချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ အီတလီကို တင်သွင်း၍ မရသေးဘူး” ဟူ၍ ဖြေရှင်းခဲ့သည်။

Koh နှင့် ဟန်ဇော်လင်းတို့ပြောသည်မှာ ဒီအခြေအနေကိုဖြေရှင်းဖို့ သူတို့ Luca Rossi ကနေ Milan ကိုပြောင်းဖို့ စီစဉ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းနှင့် အောက်တိုဘာ ၂၀ ကထွက်ရှိတဲ့ ဥပဒေသစ်က သူတို့ စီစဉ်ထားတဲ့လမ်းကြောင်းကို ရပ်တန့်စေခဲ့ကြောင်း ပြီးခဲ့သော ၁၁ ရက်နေ့ တွင်

Koh မှ ဝမ်းနည်းစွာ ပြောကြားခဲ့သည်။

UK ဈေးကွက် ရှိ ဝယ်ယူသူများ၏ အမှာစာများအတွက် Trieste လေ့ဆိပ်မှ တစ်ဆင့် Timberlux Sri သို့ ကျွန်းသစ် ကုန်စည် သင်္ဘောကြီးဖြတ်မည့်အကြောင်း လွန်ခဲ့သော ၁၇ ရက်၊ အောက်တိုဘာ ၁၅ရက်တွင် အီတလီရှိ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများ နှင့် EUTR စည်းမျဉ်းဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်နေကြသူများကို EIA မှ အသိပေးခဲ့သည်ကို Koh နှင့် ဟန်ဇော်လင်းတို့ မသိရှိခဲ့ကြ။

EUTR enforcement agency ၏ အီတလီ အစိုးရအရာရှိတို့ ထံမှ ထိုအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သတ်၍ တစ်စုံတစ်ရာ ထင်မြင်ချက်ပေးခြင်းမျိုးမရရှိခဲ့သော်လည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အရာရှိများသည် EIA ၏သတိပေးမှုမှ အီတလီတွင် ကုန်စည်ပေးပို့ခြင်းကို ဆန့်ကျင်သော လုပ်ရပ်မျိုး လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရသည်။

EUTR သို့မဟုတ် US lacey Act ကို ချိုးဖောက်၍ ချန် ၏ လာဘ်စားထားသောသစ်များ နှင့် တူညီသော အစိုးရ၏ သတ်မှတ်ချက်ဘောင်များ အတွင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော အခြားသောကုမ္ပဏီ များမှ Eu နှင့် US ဈေးကွက် သို့ဝင်ရောက်နေဦးမည်လားဆိုသော အချက်မှာ မေးစရာ အချက်ဖြစ်နေသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသို့ စည်ဆက်မပြတ်မှောင် ခိုတင်သွင်းမှုများ

နှစ်အတော်ကြာကြာပင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားမဝင် သစ်ခုတ်ခြင်း နှင့် ဆက်စပ် တရားမဝင် သစ်ကုန်သွယ်မှုတို့ ကို လုပ်ဆောင်နေကြသူများမှာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့နှင့် တရုတ်၊ ထိုင်း၊ နှင့် အိန္ဒိယရှိ ကုန်သွယ်သူများ၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အကွေ့ရပ်ဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ် ကုန်ကူးနေသည့်လမ်းကြောင်းမှာ နယ်စပ်တစ်လျှောက် ဝေးလံခေါင်းပါးသော နေရာတွင် တည်ရှိကြသော်လည်း သစ်တောမှ စက်ရုံသို့ ဖြန့်ချိနေသော ကွင်းဆက်မှာ မြန်မာ နှင့် တရုတ် ၂ နိုင်ငံစလုံးပင်ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၀စုနှစ် ၂ ခု အတောအတွင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ ပါဝင်မှုနှင့် ၎င်းတို့အားဖြင့် အမြတ်အစွန်းများစွာ ရရှိနေခဲ့စဉ် နိုင်ငံ နှင့် မြန်မာ့ တပ်မတော်တို့ ပေါင်းစည်းလိုက်ခြင်းသည် ဆိုးရွားသော လာဘ်စားမှုကြောင့် လူတိုင်းကို အပိုင်းပိုင်းအစစ်ဖြစ်အောင်လုပ် နိုင်သည့် alarming indicator ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့သည်။

တန်ဖိုးကြီး သစ်များကို ကချင်ပြည်နယ်တွင် အကြီးအကျယ် ခုတ်ထွင်ခဲ့ပြီး သစ်လုံး နှင့် ကြမ်းတမ်းသောသစ်ခွံသားများကိုမူ မြန်မာ အစိုးရမှ စီမံကွပ်ကဲသော ဧရိယာများမှ သစ်တောများအပါအဝင် ရှမ်းပြည်နယ် နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း အနီးအနားရှိ သစ်တောများမှလည်း များပြားစွာ ခုတ်ယူခဲ့ကြသည်။

ယူနန်တွင် အချို့သော သစ်သားများကို နယ်စပ်အနီးအနားမှာပင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းခန့် processလုပ်ပြီး တရုတ်တောင်ပိုင်း Guangdong ပြည်နယ်ရှိ ထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံ သို့ ပို့သည်။ နိုင်ငံ၏အရှေ့ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်း ရှိ Zhejiang ဒေသကဲ့သို့သော ဝေးလံသော နေရာထိ ပို့သည်။ တရားမဝင်သစ်များစွာကို တရုတ်မှ ဝယ်ယူနေသော်လည်း အချို့သော သစ်များသည် international supply chain ထဲသို့ ဝင်ရောက်လျက်ရှိသည်။

သစ်တောပြုန်းတီးမှု ဆက်လက် ဖြစ်ပွားလျက် ရှိခြင်းကြောင့် သစ်ကုန်သည်များသည် မြန်မာအား အဆင့်မြင့်အရာရှိများ နှင့် ပူးတွဲကာ တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု ကို ပစ်ပယ်စေ၍ ကုန်ပစ္စည်း ဖြန့်ချိမှုများ လုံခြုံစိတ်ချရမှု ရှိစေရန် တွန်းအားပေးနေသည်။

တရုတ် အိမ်နီးချင်းဒေသ ယူနန်ပြည်နယ် နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကချင်ပြည်နယ်ကြားနယ်စပ်ဒေသသည် ကုန်သွယ်ရေး အချက်အချာ နေရာ ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အုပ်စုများ ဖြစ်ကြသော Kachin Independence Army (KIA) ၊ the New democratic Army- kachin (NDAK) နှင့် မြန်မာ တပ်မတော် တို့ပူးပေါင်း၍ တန်ဖိုးကြီးသစ်များကို လမ်းတစ်လျှောက် များစွာသော စစ်ဆေးရေးကိတ်များတွင် အခွန်ပေးဆောင်၍ ဖြတ်လမ်းပေါင်းစုံမှ မှောင်ခိုထုတ်ရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း ကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးလှသော မူဝါဒအစုစုမျိုးရှိသည်။

မြန်မာအစိုးရ ဥပဒေအောက်တွင် သစ်လုံးနှင့် သစ်ခွံသားများ တင်ပို့ခြင်းအားလုံးကို တရားမဝင် ကုန်းလမ်းကုန်သွယ်မှု မျိုး မဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်းမှ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ တစ်နှစ်တည်းမှာပင် တစ်သန်းထက်ပိုသော သစ်များနယ်စပ်ဖြတ်၍ စီးဆင်းနေခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းတွင် တရုတ်၌ သစ်ခုတ်မှုထိန်းချုပ်ခြင်းကို တင်းကြပ်လိုက်ခြင်းသည် သွင်းကုန် လျင်မြန်စွာ တိုးမြှင့်လာစေသည်။⁵⁹ ပြင်းထန်သော လူသိရှင်ကြား ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက် တရားမဝင် ကုန်းလမ်း ကုန်သွယ်မှုမှ ဝင်ငွေအမြောက်အများ ဆုံးရှုံးနေကြောင်း မြန်မာ အာဏာပိုင်များ သိရှိလာသည်။ သွင်းကုန်များကို ထိန်းချုပ်ပေးရန် တရုတ် ကို ပြောကြားခဲ့ပြီး နောက် ဝင်ငွေ လျော့ကျမှု ထိုးဆင်းသွားသည်။ ၂၀၁၃ ထိ ကုန်စည်ကူးသန်းမှု နောက်ထပ်တစ်ခါ မထိုးတက်မီ တရုတ် အကောက်ခွန် စာရင်းမှတ်တမ်းအရ မြန်မာမှ ဒေါ်လာဘီလီယံ တစ်ဝက် တန်ဖိုးရှိ သစ်တန်ချိန် ၉၃၈၀၀၀ ကုဗမီတာ ခန့် တင်သွင်းခဲ့၍ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်းသော တင်သွင်းမှုများမှာ ကုန်းလမ်းမှ ပင်ဖြစ်သည်။⁶⁰

တရားမဝင် ကုန်သွယ်မှု ပမာဏ နှင့် အတိုင်းအတာ ကို ၂၀၁၂ တွင် Guangzhou Munian Wood Company

၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အရာရှိများကြား လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ချိန်၌ အတည်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ Wen Shuianian ကုမ္ပဏီ၏ ပိုင်ရှင်သည် တရုတ်တွင် မြန်မာ့ ကျွန်းသစ် ကြမ်းခင်းကို ကြီးမားစွာ ထုတ်လုပ်နေသော သူ ဖြစ်သည်။ ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်း ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကိုလည်း စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသူဖြစ်သည်။ထိုသူ၏ ကျွန်းသစ်အားလုံးသည် မြန်မာအစိုးရအုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ မိုးမိတ်မှ တရားမဝင် နယ်စပ်ဖြတ် ဝင်လာသည်များဖြစ်သည်။⁶¹

၂၀၁၅ နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ နယ်စပ်ဖြတ်ပေါက်မှတစ်ဆင့် တန်ဖိုးကြီးကျွန်းသစ် နှင့်တမလန်းများကို မှောင်ခိုထုတ်နေသော ပင်မကိတ်ပေါက်ဖြစ်သည့် တောင်ပိုင်းယူနန်ရှိ Dehong

စီရင်စုနယ်ကို အလေးပေး၍ EIA သည် ပင်မ နယ်မြေဆိုင်ရာ စုံစမ်းရေး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

မူဆယ် -ရှုလီ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပင်မနယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကိတ်အပါအဝင် များစွာသော ဖြတ်ပွိုင့် များမှတစ်ဆင့် တမလန်းသစ်သားပြားများနှင့် ကျွန်းသစ်လုံး အရေအတွက် အမြောက်အများကို မှောင်ခိုတင်သွင်းရန် ပူးပေါင်းကြံစည်သော အင်အားကြီး မူဝါဒ အဖွဲ့အစည်း ၂ လာဘ်စားသော အစိုးရအရာရှိများလက်နက်ကိုင် အုပ်စုများ၊ မြန်မာ့ တပ်မတော် အဖွဲ့အစည်းအပါအဝင် ရှုပ်ထွေးလှသော ကွန်ယက်ကြီးကို EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး တို့မှ ဖော်ပြခြင်းမရှိပေ။

ထိုသို့ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုသည် ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်း၌ ကန့်သတ်ထားသော သစ်တင်ပို့နိုင်မှုကို ဖော်ပြသည့် မြန်မာ့ စည်းမျဉ်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်နေသည်။ ၂၀၁၄ ဇေပြယ်တွင် အသက်ဝင်ခဲ့သော နိုင်ငံ၏ သစ်တင်ပို့မှု ပိတ်ဆို့ခြင်းကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ချိုးဖောက်နေခြင်းသည်လည်းဖြစ်သည်။ တရုတ်သို့ မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ တင်သွင်းနေသော ယူနန် အခြေစိုက်ကုမ္ပဏီများ၏ လွှမ်းမိုးမှုကို တရားဝင် အကောက်ခွန် စာရင်းများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ၂၀၁၄ တွင် တရုတ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ မှ ကျွန်းသစ်တန်ချိန် ၁၃၃၀၀၀ တန် ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ ထုထည်အားဖြင့် အကြီးမားဆုံးတင်သွင်းနေသော ၁၀ ခုမှ ၈ ခုသည် ယူနန်တွင် အခြေစိုက်၍ ကုန်လမ်းဖြင့်ပင် စုစုပေါင်း တန်ချိန် ၇၂၀၀၀ ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။⁶² စာရင်းတွင် တရားဝင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ထားသည်များသာရှိပြီး တရားမဝင်ဖြတ်သန်းခြင်းဖြင့် မှောင်ခို သွင်းခြင်းမပါရှိပေ။

သစ်ရောင်းရ၍ တင်ပို့ရမှသာ တင်သွင်းခွန်ပေးရသည့် Free Trade Zone ဖြစ်သော Nongdao ကျေးလက်မြို့အပါအဝင် တရုတ် တောင်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ပိုင်းမှ ဝယ်ယူသူများကို မှောင်ခိုသစ်များ ကုန်ကူးသန်းခြင်း နှင့် သိုလှောင်ခြင်းပြုသည့် အဓိကအချက်အချာနေရာများကို EIA လျှို့ဝှက်

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးများ လှည့်လည်ခဲ့ကြသည်။ မကြာသေးမီက စုပြုံရောက်ရှိလာသော သစ်လုံးများ နှင့် အသားတစ် တစ်တုံးများ (လေးထောင့် သစ်လုံး) များမှာ မြန်မာ့ ကျွန်းများဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတစ်ဝှမ်း ရိုးရာ တမလန်း ပရိဘောဂလိုအပ်ချက် မြင့်တက်လာမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ အစိုးတန် rosewood မျိုးစိတ်များဖြစ်သည့် တမလန်း နှင့် ပိတောက် များ မှောင်ခိုတင်သွင်းလာမှု များ အစောပိုင်းနှစ် အနည်းငယ် မည်ကဲ့သို့ တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်လာပုံကို ကုန်သည်များ ရှင်းပြခဲ့သည်။ ၂၀၁၂တွင် တရုတ် သမ္မတ ရှိကျင့်ဖျင်၏ နိုင်ငံအဝှမ်း အဂတိလိုက်စားမှု ပပျောက်ရေး အစီအမံသည် rosewood ပရိဘောဂများ လိုလားသော စားသုံးသူများကို ထိရောက်စွာ ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့၍ over-supply ဖြစ်စေခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် Nongdaoတွင် မြောက်များစွာသော မရောင်းရသည့် သိုလှောင်ကုန်များသည် ရေးကျသွားခဲ့သည်။

ကျွန်းသစ်လုံးများ လိုလားမှု မှာ ဆက်တိုက်မြင့်တက်နေ၍ EIA များ လာရောက်စစ်ဆေးချိန် မြို့ထဲတွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကျွန်းသစ်လုံးများကို ကုန်သည်တစ်ဦးတည်းကပင် လက်ခံရယူနေသည်။ ကုန်သည်များနှင့် စကားပြောကြည့်သော အခါမြန်မာ့စစ်တပ် မှ အုပ်ချုပ်နေသော တရားဝင် ဖြတ်လမ်းမှ ကျွန်းသစ်လုံးများကို တင်သွင်းရာတွင် တရုတ် အကောက်ခွန်ရုံးမှ တစ်တန်လျှင်RMB 800နှုန်းဖြင့်

ထိပ်ဆုံးနှင့် အလယ်ပုံ :
ဧပြီလ ၂၀၁၈ တွင် ကချင်ပြည်နယ်မှ တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ဒေသအတွင်းသို့ မှောင်ခိုနည်းလမ်းဖြင့် ခိုးသွင်းနေသော သစ်ကုန်တန်းကို တွေ့ရစဉ်။

အလယ်အောက်ဆုံး: မေလ ၂၀၁၈တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကချင်ပြည်နယ်မှ တရုတ်နိုင်ငံတွင်းသို့ သယ်ယူမည့် သစ်လုံးများပြင်ဆင်ထားပုံ။

59. Global Witness, A Choice for China, 2005.
60. Environmental Investigation Agency Organised Chaos, 2015.

61. EIA, Appetite for Destruction, 2012.
62. China Trade Information (CTI) data for 2014.

အခွန်ကောက်ခံကြောင်း သိရသည်။ Ruili၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း ကျွန်းသစ်လုံးများကို ကြမ်းခင်းကွက်လပ်အစရှိသဖြင့် semi-finished ကုန်ပစ္စည်းဖြစ်လာစေရန် processingပြုလုပ်သည့် အခြေခံ အချက်အချာ နေရာအဖြစ် EIA သည်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ နောက်ပိုင်းတွင် နောက်ဆက်တွဲ စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ချိန်၌ လျှို့ဝှက် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးသမားများသည် Guangdong ဒေသရှိ ပင်မ ကျွန်းသစ် ကြမ်းခင်းထောက်ပံ့သူ ဂျိုး နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ဂျိုးစလုံးသည် ပြည်တွင်းဈေးကွက်ကို ရောင်းချနေသောသူများဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ ကျွန်းသစ်များသည် Ruili ရှိ စက်ရုံများ ကုန်းလမ်းဖြင့်ဝင်ရောက်လာသော သစ်များဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ နယ်စပ်ဒေသတွင်ရှိနေစဉ် တွင် Ruili ၏မြောက်ပိုင်း Nbapa-Ban Ling ရှိ လျှို့ဝှက် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်နေ ရာများနေရာများနှင့် သစ်မှောင်ခိုသွင်းလမ်းကြောင်း များအပေါ် လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားသော ပင်မ အုပ်စု အသင်း အဖွဲ့တို့ တည်ရှိမှုကို EIA လေ့လာခဲ့ရသည်။ အဖွဲ့ဝင် လေးဦး Brang Nu, Dung Hpaung Gun, Lee Maw Yung နှင့် Ali Jie တို့ နောက်ဆုံးနာမည်ကို ယူ၍ BDYA ဟု အဖွဲ့နာမည်ပေးထားသည်။ ၎င်းတို့ကြားတွင် ကချင်၌အရှုပ်အထွေး ဖြစ်ပွားနေသော မြန်မာတပ်မတော်နှင့် KIA ၂ ဖက်စလုံး၏ အဖွဲ့ဝင်များတွင် အကြီးပိုင်းအရာရှိ အဆက်အသွယ်များရှိကြသည်။ထို အဆက်အသွယ်များဖြင့် ပင်မ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် သစ်တင်ပို့မှုလုပ်ဆောင်လျှင် လည်း ဆက်လက်၍ ကြန့်ကြာနေဦးမည်ဖြစ်သည်။ သစ်ကုန်သည် နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်သူ တို့ဆီမှ လည်း လမ်းအသုံးပြုမှုအတွက် အခွန်များကောက်ခံခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ အတောအတွင်း Dehong မြောက်ဘက်၊ Baoshan ၏ တရုတ်စီရင်စု တွင် မြန်မာ့စစ်တပ်မှ ကချင်အနီးအနား လက်ရှိသစ်ခုတ်နေသော အကွက်ကို စီးနင်းဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သော အခါ တရုတ် သစ်ခုတ်သမား နှင့် ကားမောင်းသမား ၁၅၀ ကျော်ကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ မြန်မာ တရားစီရင်မှုအရ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သော်လည်း သမ္မတ၏

လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ရရှိ၍ နယ်စပ်ဖြတ်၍ အိမ်သို့ ပြန်နေခွင့် ရရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် ဒေသတွင်း မှေးမှိန်လာသော တရားမဝင် သစ်ခုတ်မှုများ နှင့် သစ်မှောင်ခို ရောင်းဝယ်မှုများကို မီးမောင်းထိုးပြနေပြီး တရုတ်အာဏာပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသားများကို ကချင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သစ်ခုတ်ခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံနယ်စပ်ကို ဖြတ်၍ သစ်ကုန်သွယ်ခြင်းများ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကုန်သွယ်မှုကို ဖြိုခွဲခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ မတ်လတွင် ဦးရာပါ သစ်များကုန်သွယ်ခြင်းသည် တစ်ရှိန်ထိုးလျော့ကျသွားခဲ့သည်။

ပြစ်မှကျူးလွန်သူများ၏ ဦးစီးအချုပ်
ခန့်မှန်းချက်အရ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှောင်ခိုအတွက် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးသည် ကြာရှည်မခံခဲ့ပေ။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ပထမ ဥလအတွင်း အဓိက ဖြတ်ကျော်နေသော နေရာများကို စောင့်ကြည့်နေခြင်းက ယခင်က Nbapa-Ban Lingကဲ့သို့သော ကားသွားများသော လမ်းကြောင်းနှင့် နယ်စပ်ကိုဖြတ်၍ သစ်များကို တင်ပို့သော Truck ကားများရုတ်ချည်းကျ ဆင်းသွားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျွန်းသစ် သားတစ်တုံး အတိုများကို ကြမ်းတမ်းသော အနောက်လမ်းများမှတစ်ဆင့် ကားနှင့် ဆိုင်ကယ်များကို အသုံးပြုကုန်သွယ်နေကြသည်။ သို့သော် ယခင်နှစ်များနှင့်ယှဉ်လျှင် ထုထည်ပေါင်းမှာ အပိုင်းကိန်းလောက်သာ ရှိသည်။

၂၀၁၆ နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် များလှစွာသောဖြတ်လမ်းများမှတစ်ဆင့် တရားမဝင်ကျွန်းသစ်သားတစ်တုံးနှင့် သစ်ခွဲ သားများကို တင်ပို့ရန် ထရက်ကားများကို အသုံးပြုခဲ့ကြသေးသည်။ ကျန်သောနှစ်များအတွင်း သစ်မှောင်ခိုနေမှု မှာ ဆက်လက် မြင့်တက်လျက်ရှိသည်။ ကျွန်းသစ်သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ တရားမဝင်ကုန်ကူးနေသော အဓိက မျိုးစိတ်များဖြစ်သည်။ သစ်လုံးများကို သယ်ခြင်းထက် ကုန်စည်ကူးသန်းမှုမှာ လျှို့ဝှက်ဖြစ်သောကြောင့် သစ်ခွဲသားများကို တာပေါ်လင် အုပ်၍ ဖြစ်စေ ဟင်းသီးဟင်းရွက် နှင့် အသီးအနှံများအောက်တွင် ထား၍ ဖြစ်စေ ကုန်ကူးသည်။

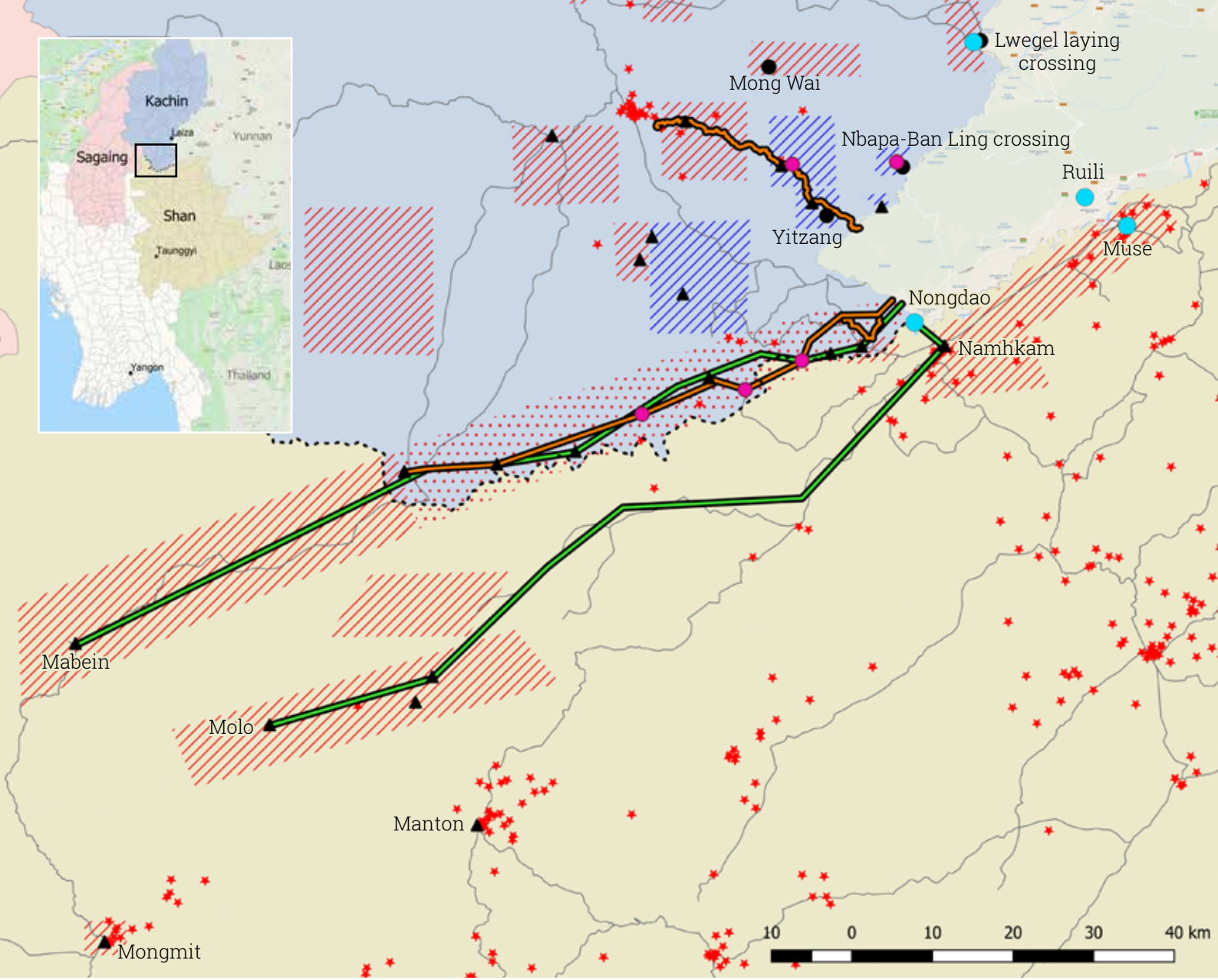
ကျွန်းသစ် လိုအပ်ချက်မြင့်မားမှုကြောင့် ကချင် တောင်ပိုင်း နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်ကျွန်းသစ်တောသို့ ရောက်နိုင်မည့် Ruili တစ်ဝိုက် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်နေရာများ နှင့် ချိတ်ဆက်နေသော ရှည်လျား၍ အသစ်ဖန်တီးထားသော လမ်းကြောင်း များကို ပါ မောင်းနေရသည်။ မှောင်ခိုလမ်းကြောင်းသစ်များ ဖောက်လုပ်ခြင်းနှင့် အခွန်ကောက်ခံခြင်းတွင် BDYA အသင်းအဖွဲ့ဝင်များ

အပေါ်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် တွေ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံ ကချင်ပြည်နယ်မှ သစ်အလုံလိုက် သယ်ယူနေမှုများ။

အောက်ဘယ်အစွန်းတောင် - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ မေလတွင် တွေ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ကချင်ဒေသမှ သစ်လုံးများထုတ်ယူနေသော နေရာ။

အောက်အလယ်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ မေလတွင် တွေ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ကချင်ဒေသမှ သစ်လုံးများထုတ်ယူနေသော နေရာ။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ သစ်များမှောင်ခို တရားမဝင် ခိုးထုတ် သယ်ယူပို့ဆောင်နေသော အဓိက လမ်းကြောင်းများကို ပြသသော မြေပုံ။

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသော နေရာများကို မြန်မာငြိမ်းချမ်းရေး စောင့်ကြည့်သည့် သတင်းအရင်းအမြစ်မှ ရယူသည်။ ၁ရက်၊ ၁လ၊ ၂၀၁၅ မှ ၁၆ရက်၊ ၁လ၊ ၂၀၁၉ ထိကာလအကြားတွင်းဖြစ်ကာ အောက်ပါလင့်ခ်တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။ <http://www.mmpeacemonitor.org/mpm/>. အခြားသောသတင်းအချက်အ လက်များအားလုံးကို EIA အဖွဲ့ ကြီးမှ သတင်းမီဒီယာမှ ရရှိသည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် စုံစမ်းထောက်လှမ်းကာ စုစည်းတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သော့

- ▲ ကျေးရွာများနှင့် ဖြို့များ
- နယ်စပ်ဖြို့များ
- ကချင်-ရှမ်းပြည်နယ်နယ်စပ်
- ကချင်ပြည်နယ်
- ရှမ်းပြည်နယ်
- လမ်းများ

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများ ၂၀၁၅-၂၀၁၉

- ★ မြန်မာစစ်တပ်နှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ
- သစ်ထုတ်သည့်လမ်းကြောင်းများ ၂၀၁၇-၂၀၁၈
- သစ်ထုတ်သည့်လမ်းကြောင်းများ ၂၀၁၆-၂၀၁၇
- ဒါရူး ချက်ခံပိုင်

တိုင်းရင်းသားများထိန်းချုပ်ထားသော နေရာများ

- /// ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်
- /// မြန်မာစစ်တပ်
- ... ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ခုနှစ် မြန်မာစစ်တပ်

အင်တိုက်အားတိုက်ပါဝင်ထားသည်။ EIA စုံစမ်းစစ်ရေးသမားများသည် မြန်မာဘက်ရှိ နယ်စပ်နေရာ နမ့်ခမ်းမှတစ်ဆင့် ယူနန်ရှိ NONGDAO၊ ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ အင်းကြီး တို့နှင့်ချိတ်ဆက်ထားသော လမ်းမခင်းရသေးသည့် လမ်းအသစ်အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။

လမ်းတစ်လျှောက်သစ်တင်ပို့နေသော ထရက်ကားများသည် ဒေါ်လာ ၄၆၀၀ နှင့်ညီမျှသော တရုတ် နှင့် မြန်မာ ငွေကြေးကို CHECKPOINTS များတွင် ဆက်ကြေးအဖြစ် နှင့် BDYA အဖွဲ့သို့ အခွန် ပေးဆောင်ရသည့်အကြောင်း EIA တို့ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ ထို ငွေကြေးမှ အခွန်အနေနှင့် ဒေါ်လာ၁၉၀ ကို KIA မှ လည်းကောင်း၊ ဒေါ်လာ ၂၃၃၅ ကို မြန်မာအာဏာပိုင်များ (စစ်တပ်အပါအဝင်) နှင့် ကျန်ရှိသော ငွေကြေးများကို BDYA စသဖြင့် အသီးသီးခွဲဝေယူကြသည်။

ဒေသဆိုင်ရာ မီဒီယာ များမှ တင်ပြခဲ့သည်မှာ- နမ့်ခမ်းမှ နောင်ဒိုသို့ သစ်သားများ သယ်ယူရန်အတွက် နယ်စပ် စစ်ဆေးရေးကိတ် များကို မြန်မာစစ်တပ် တင်ရင်း ၄၈၃ နှင့် BATTALION ၂၁အားဖြင့် စောင့်ကြပ်သည်။၂၀၁၆⁶³ နိုဝင်ဘာလတွင် တရုတ် နှင့် မြန်မာလူမျိုးဒေသအေးဂျင့်များမှ သစ်ကုန်သည် အယောက် ၁၀၀ခန့် ကျွန်းသစ်သားများဝယ်ယူမှုပြုရန် နမ့်ခမ်းသို့ရောက်ရှိလာကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ မန်းတွန် မှ NONGDAO သို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် ဒုတိယ သစ်တင်ပို့ရေး လမ်းကြောင်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သို့တိုက်ရိုက်ကုန်ကူးသည့်လမ်းကြောင်း အသစ်ကို ချဲ့ထွင်လိုက်ခြင်းသည် ၂၀၁၄ တွင် ရရှိခဲ့သော ပိတောက်သစ်မျိုး များ၏ တန်ဖိုးများကိုလိုက်၍ ကျွန်းသစ် သည် တရုတ်သို့ မှောင်ခိုတင်သွင်းနေသော အဓိကမျိုးစိတ်များအဖြစ်လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ထင်ဟပ်စေသည်။

EIA အားဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားသော အဓိက တရားမဝင် သစ်ခုတ်သော နေရာများမှာ မဘိန်း၊ ဗိုလို နှင့် မိုးမိတ်၊ မြန်မာ့အစိုးရနှင့် စစ်တပ်များအားဖြင့် စောင့်ကြပ်သော နေရာများ အစရှိသဖြင့်တို့ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆ နောက်ပိုင်းတွင် ထို ဧရိယာများ၌ ကျွန်းသစ်လုံး၏ ဒေသပေါက်ဈေးသည် တစ်တန်လျှင် ဒေါ်လယ ၅၀၀ (မြန်မာငွေ ၇၀၀၀၀၀) ဖြစ်သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် တရားမဝင်သစ်ခုတ်လှံ၍ များစွာသော စစ်ဆေးရေးကိတ် များ မှတစ်ဆင့် လမ်းကြမ်းများ တစ်လျှောက် ဝေးလံသော နေရာများ ၊ ကချင်ပြည်နယ် သို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းသည် တရုတ်နယ်စပ်ဘက်ရှိ NONGDAO နှင့် RUILI တစ်ဝိုက် ပင်မ ဖြတ်ပွိုင့်များကို ထိန်းချုပ်ရန် နှင့်သစ်များ ဖြတ်နိုင်ရန် အရှုပ်အထွေးဖြစ်နေသော အဖွဲ့၂ ဖက်လုံးရှိ အဆက်အသွယ်များကို BDYA ကဲ့သို့သော အသင်းစုများကပ်ထားနိုင်ခြင်း၏ အရေးပါမှုကို ဖော်ပြနေသည်။

တရားဝင်တရုတ် အကောက်ခွန် စာရင်းများက ၂၀၁၆တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ မီလီယံ ၃၀ တန်ဖိုးရှိ ကျွန်းသစ်တန်ချိန် ၄၅၀၀၀ကို တင်သွင်းခဲ့ပြီး ဥ၅ရာခိုင်နှုန်းသော သစ်များမှာ ကုန်းလမ်းဖြင့် ဝင်ရောက်လျက်ရှိသည်။ စာရင်းများအရ ၂၀၁၆ နှစ်ကုန် ၃ လလောက်တွင် ကျွန်းသစ်ခွဲသား တန်ချိန် ၃၅၀၀၀ ခန့် နယ်စပ်ဖြတ် ကုန်ကူးခဲ့ကြောင်း တွေ့မြင်ရသည်။⁶⁴ ၂၀၁၅ တွင် တရားမဝင် သစ်ကုန်သွယ်မှုကို တရုတ်၏ တင်းကျပ်လိုက်မှုသည် ကချင်ရှိ သစ်ခုတ်သူ ၁၅၅ ဦး ဖမ်းဆီးလိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို စာရင်းသည် ယာယီတိုင်းတာမှုရလဒ်သာဖြစ်သည်။

ရာသီဥတု ဆိုးရွားမှု၊ ရံဖန်ရံခါ ဒေသတွင်းတင်းကျပ်မှုများနှင့် အရှုပ်အထွေးများသည် ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖြတ်သန်း၍ မရစေသောအခါ ခေတ္တနားရုံမှလွဲ၍ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ များတွင် သစ်မှောင်ခို စီးပွားရေးသည် ဆက်လက်

ဖြစ်ပွားနေသည်သာဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်အတွင်း တရုတ်သို့ တင်ပို့ဖို့ရန် အတွက် သစ်လုံးမှ အထပ်သားပြား နှင့် သစ်သားတစ်တုံးများနယ်စပ်အနီး ကချင်ဧရိယာများတွင် အခြေခံသစ်စက်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် သစ်ခွဲသားလိုအပ်ချက်များလာသည်ကိုပြ၍ သယ်ပို့နေစဉ် မှောင်ခိုသစ်များကို ဖုံးကွယ်ရန် လိုအပ်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ALI JIE (BDYA မှ A) သည် တရုတ်တွင် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ပြစ်မှု တစ်ခုအတွက် ၎င်း၏ ဘဏ်အကောင့်ကို ယာယီ ရပ်ဆိုင်းထားခြင်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ၂၀၁၆ နောက်ပိုင်းတွင် နှုတ်ထွက်သွားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သော်လည်း မှောင်ခိုစီးပွားရေးလောကတွင် BDYA အဖွဲ့သားများသည် အရေးပါအရာရောက်သော အင်အားအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေသေးသည်။ DUNG HPAUNG GUN ကဲ့သို့ ပင် LEE MAW YUNG သည်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်မှ မှောင်ခိုလမ်းကြောင်းသစ် ဖောက်လုပ်ရာတွင် ပါဝင်နေဆဲဖြစ်သည်။ ၂၀၁၇တွင် မြန်မာနှင့်KIAတို့ကြားစစ်ပွဲများဖြစ်ပွားပြီးနောက် ယခင်လမ်းကို ပိတ်ဆို့မိပြီးနောက် ကချင်ပြည်နယ်၊ ရစ်ဇန်တွင် လမ်းကြောင်းအသစ် နှင့် သစ်သိုလှောင်နေရာကို ဆောက်ခဲ့သည်။၂၀၁၈ ဇွန်လတွင် EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးများသည်ထိုနေရာတွင် သစ်တင်ထားသော ထရက်ကား ၂၀၀ကျော် NONGDAO ကို ဖြတ်ရန် စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

သစ်များ ဆက်လက် စီးဆင်းမှုရှိနိုင်ရန် နှင့် ၎င်းတို့၏ လမ်းကို အသုံးပြုသည့် ကုန်သည်များကို အခွန်ကောက်ခံ၍ အင်အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ အဖွဲ့ ၂ဖက်စလုံး တပ်ခွဲဝင်များ၏ စွမ်းရည် လိုအပ်သည်။

၂၀၁၈ စက်တင်ဘာလတွင် LEE နှင့် DUNG တို့ကို ငွေကြေးဆိုင်ရာပြစ်မှုဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံရှိ ဗဟို အစိုးရအေဂျင်စီမှ ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

ထိပ်ဆုံးပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် တွေ့ရသော တရုတ်နိုင်ငံ၊ ယူနန်ဒေသ၊

ရွှေလီမြို့၊မြောက်ပိုင်းရှိ ရန်ဂီရန် ဒေသတွင်ရှိသော ယီးဖူးဇီးယမ်း (Yi Fuxiang)ပိုင်ဆိုင်သည့် ယင်းဦးယန်း နီးရှန် (Yingiang Neisheng) တွင်တွေ့ရသည့် တရားမဝင်သော ကျွန်းသစ်လုံးများ။

အပေါ်ပုံ - လီးဇီးဇီးယန်း မှ တရုတ်နိုင်ငံယူနန်ဒေသသို့ ကချင်ပြည်နယ်မှ မှောင်ခိုတင်သွင်းလာသော ကျွန်းသစ်များကို သစ်လုံးတင်ကားဖြင့် သယ်ယူလာပြီး ယောက္ခမဖြစ်သူ ယင်းဦးယန်း နီးရှန် (Yingiang Neisheng)သစ်လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်သည့် ယီးဖူးဇီးယမ်း (Yi Fuxiang) အားထောက်ပံ့ပေးရန် စီစဉ်နေပုံကို ၂၀၁၈ခုနှစ် ဇွန်လတွင် တွေ့ရသည်။

တရားမဝင် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ တရုတ်လိုလားမှု

၂၀၁၈ နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အသင်းသည် လက်ရှိ ဖြစ်ပွားနေသော ယူနန်ရှိ ကျွန်းသစ်မှောင်ခို တင်သွင်းမှုတွင် အဓိက ပါဝင်နေကြသူများကို အတည်ပြုရန် နှင့် တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်း Guangdong ဒေသတွင် တရားမဝင်သစ်များ processing လုပ်သည့်နေရာကို ခြေရာခံရန် အလိုဌာ တရုတ်နိုင်ငံသို့သွားရောက်ခဲ့သည်။

နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှောင်ခိုသစ်များ မရောင်းချမီ သိုလှောင်သည့် Ruili အနီးရှိ Nongdao မြို့သို့ အသင်းမှ အစပိုင်းတွင် သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅တွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့စဉ်က သစ်ကုန်သွယ်မှုအချက်အချာအဖြစ် လမ်းဘေး သိုလှောင်ရုံရှိ ခုတ်ငြိးစ ကျွန်းသစ်လုံးများနှင့် rosewood အသားတစ်တုံးများသည် မြို့၏အဓိက အခန်းကဏ္ဍကို ထင်ရှားစေသည်။ ဤအကြိမ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသည် ပိုမို လျှို့ဝှက်သည်။ သစ်သိုလှောင်သော ဧရိယာတွင် နံရံများကို သံချားကြိုးများ နှင့်ကာရံထားသည်။မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ ရွာအနီးအနား၊ မြို့အပြင်ဘက် ရှိ ချိတ်ပိတ်ထားသော သိုလှောင်ရုံထဲတွင် သိုဝှက်ထားသော သစ်များနှင့် ကျွန်းသစ် ကုန်သွယ်မှုသည် ဆက်လက်ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်တွင် နယ်စပ်ကို ဖြတ်၍ သယ်ဆောင်လာသော အကြမ်းထည် သစ်ခွဲသားများနှင့် ကျွန်းသစ် သားတစ်တုံးအရည် တန် ၄၀၀ ခန့်ပါဝင်သည့် သော့ခတ်ထားသော သိုလှောင်ရုံတစ်ခုဆီသို့ ကုန်သည်တစ်ဦးမှ EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ တစ်မိသားစုတည်းမှ အခြားသော ကုန်သည်အုပ်စုသည် ထို နှစ်ထဲမှာပင် ကျွန်းသစ်လုံးများနှင့် သစ်ခွဲသား တန်ချိန် ၁၀၀၀ ကျော် နှင့် မြန်မာနယ်စပ် ဘက်တွင် သိုလှောင်ထားသော နောက်ထပ် တန်ချိန် ၁၀၀၀ ကို ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၁၅ နောက်ပိုင်းတွင် ကုန်သည်များ စည်းမျဉ်းတင်းကျပ်လိုက်မှုကို သတိပြုမိသွားပြီး ၎င်းတို့ ငွေပေးဖို့ရန် ရှိသော တရုတ် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာအေဂျင်စီ မြောက်များစွာကို တစ်တန်လျှင် RMB 1000 ခန့်

အမြဲဆ်အခွန်းများ လျော့ချ လိုက်ခြင်းကြောင့် အဂတိလိုက်စားမှု အဆင့်မြင့် တိုင်တန်းခဲ့သည်။ Nongdao သို့ လုံခြုံစွာ ရောက်ရှိသော ကျွန်းသစ်များသည် Guangdong စက်မှုစုံ များ၊ အထူးသဖြင့် Dongguan မြို့မှ ဝယ်သူများကို ရောင်းချရန် လွယ်ကူစေသည်။ အာဏာပိုင်များ၏ အနှောင့်အယှက် ကင်းရှင်းစွာဖြင့် နယ်စပ်ဖြတ်ကာ ကုန်စည်ပေးပို့ခြင်းထက် စာရွက်စာတမ်းဟောင်းများကို အသုံးပြုကာ သိုလှောင်ထားသော သစ်များကို ပြသသည်ဟု ကုန်သည်များ ဝန်ခံခဲ့ကြသည်။

EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ processing လုပ်ခြင်းနှင့် ကုန်စည်ကူးသန်းခြင်းတွင် ကျွမ်းကျင်သော Yingjiang Neisheng Timber ၏ပိုင်ရှင် Yi Fuxiang နှင့် ရက်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ Ruili မြောက်ပိုင်း Yangjiang ရှိ ထိုသူ၏ စက်ရုံကို EIA သွားလည်စဉ်တွင် မြန်မာနယ်စပ်ဘက်မှ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သယ်ယူလာသော ကျွန်းသစ်လုံးများနှင့် အသားတစ်တုံး အပုံလိုက်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ Yi ၏အဓိက စီးပွားရေးမှာ တရုတ်ဈေးကွက်တွင် ရောင်းသော ကျွန်းသစ် ကြမ်းခင်းပြားအတွက် လိုအပ်သော ကုန်ကြမ်းများကို ဖြန့်ဖြူးခြင်း နှင့် ထိုင်ဝမ် သို့ တင်ပို့ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းထံတွင် ကျွန်းသစ်လုံး နှင့် အသားတစ်တုံး တန် ၆၀၀ ရှိ၍ နယ်စပ်အကျော်တွင် ထို ပမာဏခန့်ပင် သိုလှောင်ထားကြောင်းသိရှိရသည်။ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကျွန်းသစ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် ၎င်းအနေနှင့် ပါဝင်ခဲ့သည်မှာ နှစ် ၂၀ ရှိပြီဖြစ်၍ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံမှသာ လာသည်ဖြစ်ကြောင်း နှင့် မြန်မာ့ကျွန်းသည် ၁၀ နှစ်အတွင်း စီးပွားရေးအရ ပျက်စီးသွားလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းခဲ့သည်ကိုပြောပြသည်။

နောက်ရက်တွင် Yi သည် သူ၏သားမက် Li xixiang ၊ မြန်မာ-တရုတ် စုစပ်ညှိနှိုင်းသူ Li Fang၊ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း သစ်ခုတ်လုပ်ငန်းကို မြင်တွေ့ခဲ့သော မြန်မာအမည်ရှိ Du Sa ဆိုသူမိန်းကလေးတို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။KIAအားဖြင့် အုပ်ချုပ်သော ကချင်ပြည်နယ်ရှိ သစ်သိုလှောင်ထားရှိရာနေရာနှင့် အခြေခံသစ်စက်တို့ကို ၎င်းတို့ အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့၍ တစ်နေ့လျှင် ကျွန်းသစ် တုံးတို ၂ တန်နီးပါး သယ်ဆောင်နိုင်သော မော်တော်ဆိုင်ကယ် မောင်းသူ ၃၀၀ကို အုပ်ချုပ်သော အလုပ်များလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြကြောင်းပြောသည်။ ပင်မ ကျွန်းသစ် ရင်းမြစ်မှာ မြန်မာအစိုးရအုပ်ချုပ်သော တောင်ကြီးမြို့ ရှမ်းပြည်နယ် အနီးရှိ တောင်ပေါ် ဒေသသာ ဖြစ်ကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ကချင်ရှိ သိုလှောင်ရုံသို့ ကျွန်းသစ်များရွှေ့ပြောင်းဖို့အတွက် အချိန် တစ်လ ယူခဲ့ရကြောင်း သိရှိရသည်။

^[1] 63. http://panglongburmese.blogspot.co.uk

^[2] 64. China Trade Information 2016.

Yi ၿိဝန်ထမ်းများသည် ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်နှင့် အဆက်အသွယ်များကိုသက်သေထူရန် နယ်စပ်ကို သွားဖို့စဉ်သည်။မိနစ်၉၀ ကြာခရီးနှင်ပြီးနောက် အပေါ်စီးမှ ကြည့်ပါက မြန်မာနှင့် တရုတ် ကြားနယ်နိမိတ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော မြစ်ကို မြင်ရသည့် Hong Beng He မြို့သေးလေးသို့ ဆိုက်ရောက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားမဝင် ဖြတ်သန်းခြင်းကို သစ်ခွဲသားများအား ကားဖြင့် သယ်ဆောင်ရာတွင်သာ အသုံးပြု၍ ကချင်ဘက်ခြမ်းမှ လမ်းကြောင်းသည် KIA နှင့် နီးကပ်နေပြီး ကချင် ပိုင်နက်ကို ဖြတ်သန်းခြင်းအတွက် အခွန်များပေးဆောင်ရခြင်းတို့ကြောင့် လုံခြုံမှုရှိသည်။ တရုတ်ဘက်မှ လမ်းကြောင်းကို Yi စီမံ၍ အစိုးရ အေဂျင်စီ အသီးသီးအား လာဘ်ထိုးခြင်းကိုလည်း သူပင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်သာဖြစ်သည်။ EIAလာရောက်ကြည့်ရှုချိန်တွင် Yi ညနေခင်းတွင် ကျွန်းသစ်များတင်ထားသော ထရက်ကားများ နယ်စပ်ဖြတ်၍ အရင်အတိုင်းပင် ပုံမှန်ငွေပေးချေမှုရှိရန် ခန့်မှန်းထားသည်။ Yiသည် နှစ်တိုင်း ကျွန်းသစ်များ အပြည့်တင်ထားသော ထရက်ကား ၂၀၀ခန့် အနည်းဆုံးသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ရန် အာမခံထားကြောင်း နှင့် နှစ်စဉ် တန်ချိန်၃၀၀၀၀ခန့်ကို တင်သွင်းကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။

နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကျွန်းသစ်ကုန်သွယ်ခြင်းတွင်မြှုပ်ဝင်နေသော လာဘ်စားမှုနှင့် အမှုများကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့မြင်ခဲ့ရပြီးနောက် EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးတို့သည် Processing အခန်းကဏ္ဍနှင့် နောက်ဆုံးဈေးကွက် တည်နေရာများကို သိရှိရန် အလို့ငှာ supply chainနောက်လိုက်ရန် Guangdong သို့ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့သည်။

EIA စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးသမားများသည် Dongguan မြို့တွင် မြန်မာကျွန်းသစ်များကို ကုန်သွယ်နေသော Yuli သစ်ကဲရုံ၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သွားရောက်ကြည့်ရှုစဉ်တွင် ကုမ္ပဏီစက်ရုံတွင် မြန်မာကျွန်းသစ် အမြောက်အများရှိနေခဲ့ပြီး မြန်မာသစ်တင်ပို့ခြင်းပိတ်ဆို့မှု မတိုင်ခင် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှ ကုန်ကူးခဲ့သည့် သစ်များမှ လွဲ၍ အကုန်လုံးမှာ နယ်စပ်ကုန်းလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် မှောင်ခို ဝင်ရောက်လာခြင်းများဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီ ၏ အထွေထွေမန်နေဂျာလည်းဖြစ် ပိုင်ရှင်၏ ဇနီး ဖြစ်သူ Peng Yanမှ ယခင်က MTEထံမှ သစ်မည်သို့ရယူခဲ့ပုံနှင့် သစ်တင်ပို့မှုကို ပိတ်ဆို့လိုက်ပြီးနောက် တရားမဝင် ကုန်းလမ်းကြောင်းဘက်ကိုပြောင်းသွားခဲ့သည်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

MTE စနစ်ဖြင့် သစ်လုံးများကို ဝယ်ယူခြင်းထက် မှောင်ခိုလမ်းကြောင်းဖြင့် သစ်ရယူခြင်းသည် တစ်ကုစီတာလျှင် RMB ၂၀၀၀ခန့် ဈေးချိုသာကြောင်းပြောခဲ့သည်။သစ်များမှာ ထိုင်းနယ်စပ်အနီး ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ သစ်တောများမှ ဖြစ်ကာ သူမ၏ခင်ပွန်းသည် သစ်လုံးများရွေးချယ်ရန် ရံဖန်ရံခါ သွားလေ့ရှိကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ကုမ္ပဏီ၏အဓိက ဈေးကွက်မှာ တရုတ်ရှိ ကျွန်းသစ်ကြမ်းခင်းများဖြစ်ကြောင်း Pengပြောခဲ့သည်။ သို့သော် ဥရောပနှင့် USရှိ ဇိမ်ခံရွက်လှေများတွင် အသုံးပြုရန် အတွက် အစင်းများပါသော တန်ဖိုးကြီးကျွန်းသစ်များကို လည်း တင်ပို့ကြောင်းပြောသည်။ ထိုင်ဝမ်အလုပ်သမားများနှင့် စကားပြောကြည့်သောအခါ Yuliသည်ထိုဈေးကွက်သို့တိုက်ရိုက်ဖြန့်ဖြူးခြင်းမရှိဘဲ နောက်ဆုံး processing နှင့်အချောကိုင်ဖို့ရန်အတွက် မလေးရှား ကုမ္ပဏီသို့ ကုန်ကြမ်းများဦးစွာတင်ပို့ကြောင်းသိရှိရသည်။ EIA လာရောက်ကြည့်ရှုစဉ်တွင် ဂျာမနီ နှင့် USရှိ ဝယ်ယူသူများ အတွက် semi-processed yacht decking ၂၀တွဲကိုတွေ့ရှိရသည်။ ဂျာမနီဝယ်ယူသူအမည်မှာ Peter ဟုသိရ၍ EIAသည်၎င်း၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ရာ Alfred Neumann၏ Peter Eick ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

ပို့ကုန်တစ်ခုအတွက် ကုန်ပစ္စည်းပို့လက်ခံပြေစာတစ်ခုကိုပေးပို့ခဲ့၍ မလေးရှားရှိ အလယ်လူမှာ SCK wooden industries ကုမ္ပဏီဖြစ်ကြောင်းဖော်ထုတ်ခဲ့၍ နာမည်ဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားသော PC Cheng ကွန်ယက်တွင် အဓိက ကစားသမားဖြစ်ပေသည်။ (Shadow President Syndicate) ကိုကြည့်ပါ။ ထိုအခြင်းအရာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် တရားမဝင်သစ်အတော်များများမှာ မြန်မာမှ မှောင်ခိုထုတ်ခြင်းဖြစ်ကာ တန်ဖိုးကြီး ရွက်လှေ အခန်းကဏ္ဍအပါအဝင် တရုတ်နယ်နိမိတ်မှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဈေးကွက်တွင် အဆုံးသတ်သည်။

သို့သော်လည်း တရုတ်ကုန်သွယ်သူများ၊ ထုတ်လုပ်သူများ နှင့်စကားပြောကြည့်သောအခါ ကျွန်းသစ် အမြောက်အများ နိုင်ငံတွင်းသို့ မှောင်ခိုဝင်ရောက်နေခြင်းမှာ ပြည်တွင်းဈေးကွက်၊ အထူးသဖြင့် solid teak ကျွန်းသစ်လုံးကြမ်းခင်း၊ ကုန်းပတ်များ၊ တံခါးနှင့် လှေကားများအတွက် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ မကြာသေးမီကပင် တရုတ် တောင်ပိုင်းနှင့်အရှေ့ပိုင်းရှိ စည်ကားသော မြို့ကြီးများတွင် အရောင်ဖျော့သစ်သားပုံစံများ လိုလားကြမှု နှင့် မြန်မာကျွန်းသစ် (သစ်များ၏ဘုရင်) ၏ ဂုဏ်သတင်းအားဖြင့် ဈေးကွက် လျင်မြန်စွာ တိုးတက်ကြီးမားလာသည်။

မြန်မာကျွန်းသစ်ဈေးကွက်၏ခိုးမှုများ- မြန်မာ့စစ်တပ်အုပ်ချုပ်သူများ နှင့် Cheng Pui Chee သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် သစ်မှောင်ခို အမြတ်ကြီးစားများ ဖြစ်ကြသည့် Yi Fuxiang နှင့် Yuli Wood ကဲ့သို့သော နောက်လိုက်များ သည် နှစ်ကြာရှည်စွာ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်နေကြသည်။

အပေါ်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် တွေ့ရသော တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဂွမ်းခိုး၊ ခိုးဝွမ်းရှိ ယူးလီးသစ်လုပ်ငန်းရှိ သစ်စက်ပုံ။

အောက်ဘယ်ဖက်နှင့် ညာဖက်ပုံ- ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် တွေ့ရသော တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဂွမ်းခိုး၊ ခိုးဝွမ်းရှိ ယူးလီးသစ်လုပ်ငန်းရှိ တရားမဝင်ကျွန်းသစ်လုံးများကို တွေ့ရပုံ။

အပေါ်ပုံ - ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် တွေ့ရသော စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသအတွင်းရှိ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း ၏ သစ်ခြံအတွင်းရှိ ကျွန်းသစ်လုံးများပုံ။

တရားမဝင်ထုတ်ယူခြင်းနှင့်အဂတိလိုက်စားမှုလျော့နည်းစေခြင်း

မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ၏ သူခိုးများမှာ - မြန်မာ့စစ်တပ်မှ စစ်အာဏာပိုင်အုပ်ချုပ်သူများ နှင့် ချမ်ပွီချီး (Cheng Pui) ကဲ့သို့သော သတစသောတည်းဖြင့် တဝေမသိမ်းလိုက်နာကြသူများ (သို့) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ယီဖီခင်း (Yi Fuxiang) နှင့် ယူးလီဝုတ် (Yuli Wood) ကဲ့သို့သော နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပြီး တရားမဝင်သစ်များကို တရားမဝင် မှောင်ခို ခိုးထုတ်နေကြသောသူများကို အရေးမယူဘဲနေခဲ့သည်မှာ ကာလအတော်အတန် ကြာရှည်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

မလုံလောက်သော ပြည်တွင်းကာကွယ်မှုများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းသစ်တောများနှင့် သစ်ကုန်သွယ်မှုကာကွယ်ခြင်းများ၊ ပြစ်မှုများနှင့် ကျွန်းသစ်ကဏ္ဍရှိ အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများ တိုးပွားလာမှုကို ရပ်တန့်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အမှန်တကယ် မှာ နိုင်ငံ၏ အထက်ပိုင်း အရာရှိများ ကြံရာပါအနေနှင့် ပါဝင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၄ သစ်တင်ပို့မှု ရပ်ဆိုင်းလိုက်ခြင်း အပါအဝင် ၂၀၁၃ ကတည်းကပင် အချို့သော အရေးကြီးသည့် မြန်မာ့ပြည်တွင်းပုံများသည် ရိုက်သိမ်းမှုတန်ဖိုးရှိမှုကို သိသိသာသာ လျော့ကျသွားစေခဲ့ပြီး ၂၀၁၆-၂၀၁၇တွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအလိုက် နှစ်ရှည် သစ်ခုတ်မှုများတားမြစ်ခဲ့ပြီး ထပ်မံစာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်းများ ကိုလည်း ဆက်လက် မလုပ်ဆောင်စေတော့ပေ။ (ပဲခူးရိုးမ ရှိ သစ်ခုတ်မှုကို ၁၀ နှစ်တိုးချဲ့ရပ်ဆိုင်းခြင်း)

ကျွန်းသစ်ကုန်သွယ်မှုများ တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျသွားသော်လည်းအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုလောကတွင်

မြန်မာ့ကျွန်းသစ်အများစုသည် ယခင် ၂၀၁၆ မြန်မာ့ပြည်တွင်းစည်းပုံ- လာဘ်စားကာ အလွန်အကျွံ ခုတ်လှဲသည့် ကာလ သို့မဟုတ် တရားမဝင် ရယူနေသော ကာလ အောက်တွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်သင်္ဘောဆိပ်တွင် ကျွန်းသစ် နှင့် အခြားသစ်မာသားများ အချို့ ဖမ်းဆီးခြင်း ကို တွေ့ရစဉ် သစ်ခုတ်ယူမှုကို တရားဝင် မထုတ်ပြန်ခင် MTE တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်ရ သစ်အုပ်များကုန်သွယ်ခြင်းကို အစိုးရမှ ၁၀ခုနှစ်စာ လာဘ်စားခြင်း နှင့် သစ်အလွန်အကျွံ ထုတ်ယူနေမှုကို လျစ်လျူရှု၍ တိုးမြှင့်နေဆဲဖြစ်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံသို့ တရားမဝင် သစ်များ နယ်စပ်ဖြတ် ဝင်ရောက်နေမှုကို လာဘ်စားမှုလုပ်ရပ်များက အားပေးအားမြှောက်ပြုနေသည်။ သစ်တောနှင့် သစ်ကုန်သွယ်မှုအပေါ် နိုင်ငံဥပဒေများပေါ်ပေါက်လာ စေရန်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှု ပါတနာများ၏ အစဉ်အလာကောင်းများအပေါ်တွင် မြန်မာလူမျိုးများသည် ဦးစီးလျက်ရှိနေသေးသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ ပါဝင်ကျူးလွန်မှုများ

တရုတ်ရှိ ယူနန်ဒေသသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်ထုထည် ကုဗမီတာသန်းပေါင်းများစွာ ဝင်ရောက်သော မြွန်မကြီး သဖွယ်ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်း တရားမဝင်သစ်ခုတ်ယူမှုဖြစ်စေသော တရုတ်၏ အခန်းကဏ္ဍကို ဖြေရှင်းရန်နှင့် တားမြစ်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားဥပဒေများကိုသုံးခဲ့သော်လည်း တရားမ ဝင်သစ်များအပေါ် တရုတ်မှထိရောက်စွာ တားမြစ်ခြင်းမျိုးမရှိပေ။ နိုင်ငံ၏အမျိုးသားမူဝါဒ သို့မဟုတ် အခြေခံဥပဒေပုဒ်မမရှိသည်ကို ယူနန်တွင်တွေ့ရှိရသည်။

တရားမဝင် မြန်မာ့သစ်များ တရုတ်သို့ ဝင်ရောက်နေမှုကို ၂၀၀၆ နှင့် ၂၀၁၅ တွင် တစ်ကြိမ်စီ ယာယီ ရပ်တန့် ထားမှုသည် ယာယီနှင့် အမြန်အဆန်လုပ်ကိုင်လိုက်သော လုပ်ရပ်များဖြစ်ဟန်ရှိ၍ သစ်ကုန်သည်များသည် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေကြဆဲဖြစ်ကာ ခွင့်ပြုချက်အာမခံအသစ် များပါလုပ်လာကြသည်။ (ဒေသတွင်း လာဘ်စား မှုများဖြင့်)

မြန်မာအစိုးရအပြင် တရုတ်သည်လည်း မြန်မာ့ကျွန်းသစ် နှင့် အခြားသစ်မာများ တရားမဝင် သိမ်းယူသည့်နိုင်ငံများထဲတွင် အကြီးမားဆုံးလုပ်ကိုင်နေသူတစ်ဦးဖြစ်ကာ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ ငြစ်ဒဏ်များချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိမှုမှာ ရှင်းလင်းနေ၍ ရက်ကြာညောင်းနေပြီဖြစ်သည်။

အောက်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် လန်ဒန်မြို့၊လှေပြွဲတွင် တွေ့ရသော နေမင်းရှာဖွေသူ အမည်ရှိ ရွက်လှေကုန်းပတ်တွင် အသုံးပြုထားသော မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ။

ဥရောပနှင့် FLEGT

ဥရောပ၏ အထင်ကရ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောမူဝါဒ၊ Forest law Enforcement Governance & Trade (FLEGT) အရေးယူဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် နှင့် ၎င်း၏ EU Timber Regulation (EUTR) အချက်များ နှင့် Voluntary Partnership Agreements (VPAs) များသည် တရားမဝင်မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ ကုန်သွယ်မှုကို ရပ်တန့်စေရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ သစ်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများ (EU Timber Regulation - EUTR)

၂၀၁၃ မတ်လတွင် အသက်ဝင်လာသော EUTR သည် EU ဈေးကွက်ရှိ တရားမဝင်ကုန်သွယ်ထားသော သစ်များနှင့် သစ်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ပစ္စည်းများသို့မဟုတ် တရားမဝင် သစ်ခိုးထုတ်မှုများကိုဦးစွာ တားမြစ်ခဲ့သည်။ supply chain ပေါ်တွင် တရားမဝင်လုပ်ရပ်များဖော်ထုတ်ရန် နှင့် လျော့ချနိုင်ရန် EU operator များကို ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ကြရန် တာဝန်လည်းရှိပေသည်။

ဆိုးရွားသော အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လျစ်လျူရှုနိုင်လောက်သော အဆင့်ထိ မလျော့ချနိုင်သော နေရာများတွင် သစ်များကို ဈေးကွက် တွင် မတင်နိုင်၍ ဈေးကွက် တွင်တွေ့ရှိရသောအခါ ဥပဒေ ချိုးဖောက်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။⁶⁵

မြန်မာ့ကျွန်းသစ်အတွက် EUTR အသုံးပြုမှု နည်းလာသည်။Competent Authorities (Cas) နိုင်ငံအဖွဲ့ဝင်များသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်သည် EUTR နှင့် ကိုက်ညီ မှုမရှိကြောင်း ၂၀၁၃ EIA warning ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း မြန်မာ့ကျွန်းသစ်ကို EUTR နှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု မှားယွင်းစွာ လက်ခံထားကြသည်။⁶⁶

သို့သော်လည်း ၂၀၁၆ အောက်တိုဘာလကတည်းကပင် EIAသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ၇ နိုင်ငံ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ နယ်သာလန်၊ စပိန် နှင့် UK တို့ကိုဖြတ်၍ EU ဈေးကွက် သို့မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ တင်ပို့နေသော ကုမ္ပဏီ၁၅ ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိုးရိမ်ပူပန်ကြောင်းစာလွှာ (တိုင်ကြားစာများ) ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။

EIA ၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများရှိ မြန်မာ့ကျွန်းသစ်ထောက်ပံ့မှုအတွက် EUTR ဆိုင်ရာအချက်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း သိသိသာသာတိုးတက်လာသည်ကို သက်သေပြနိုင်ခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဒိန်းမတ်၊ နယ်သာလန်၊ စပိန် နှင့် UK သို့တင်ပို့သောသစ်များကို operator များEUTR ချိုးဖောက်ထားကြောင်းတွေ့ရှိချက်ဖြင့် EIA၏ မြန်မာ့ကျွန်းသစ် ကိစ္စရပ်တိုင်းတွင် အထူးအလေးပေး အဆုံးသတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ၂၀၁၆ ကတည်းကပင် အနည်းဆုံးကုမ္ပဏီ ၂၂ခုသည် သတိပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားရုံးမိန့် ချမှတ်ပြီးဖြစ်သည်။

EUTR Competent Authority နှင့် European Commission တိုင်းတွင် ပါဝင်သော EUTR/FLEGT ပညာရှင်အုပ်စုများ တွေ့ဆုံသည့် အစည်းအဝေးပွဲတိုင်းတွင် ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောသည့်အချက်မှာ မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များသည် EUTR လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရန်အတွက် စိစစ်ထားခြင်းမျိုး မရှိကြောင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ကျွန်းသစ်အတွက် EUTR လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းတွင်

လက်ရှိတွင် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း EUTR ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်းကျင်အတွင်း ရှင်းလင်းသော သဘောတူညီချက်များရှိသည်။

၂၀၁၈ စက်တင်ဘာလ ၂၇ရက်တွင် FLEGT ပညာရှင် အုပ်စုများ အစည်းအဝေး ကို ကျင်းပခဲ့၍ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်း အရ ၂၀၁၇ ကတည်းကပင် EC သဘောတူညီမှုရရှိထားပြီးဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ၂၀၁၇ မတိုင်ခင် မြန်မာမှ ထုတ်ယူထားသော ကျွန်းသစ်တင်သွင်းမှုအရ ၎င်း၏အမြင်ကို တင်ပို့သူ အုပ်စုမှ လက်ခွဲထားကြသည်။Operator များအတွက် တရားမဝင်သစ်ခိုးထုတ်နေမှုကို လျစ်လျူရှုနိုင်လောက်သော အဆင့်ထိ လျော့ချဖို့ရန် မှာ မဖြစ်နိုင်ပေ။ operation တိုင်းတွင် EUTR ကိုက်ညီချက် မည်မျှ လုံလောက်စွာဖော်ပြနိုင်သည် အပေါ် မူတည်၍ Competent Authorities အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အာမခံရရှိခြင်းမရှိမှုများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။⁶⁷

၂၀၁၈ ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သော အသင်းအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတိုင်းတွင် တူညီသော အကြောင်းအရာကို ပြောဆိုဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။⁶⁸

တရားဝင်အားဖြင့်၂၀၁၃ မတ်လကပင် EUTR နှင့်ကိုက်ညီသည့် မည်သည့် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ EU ဈေးကွက် ပေါ်သို့မရောက်ရှိသေးပေ။ operator များ (supply chain ရှိ လက်အောက်ခံ ကုန်သည်များ) သည် တကယ့်အခြေအနေမှန်ကို လက်ခံခြင်းမရှိသဖြင့် တရားမဝင်မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များသည် ဆက်လက်ဝင်ရောက်လျက်ပင်ဖြစ်ကာ EUTR ဥပဒေဆန္ဒ နှင့်လိုအပ်ချက်များကို ကုန်စည်များ သဘော့်ဖြင့် ပိုမိုသယ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဆက်လက် ဖမ်းသပ်လျက်ရှိကြသေးသည်။

ရရှိသော ကုန်သွယ်မှုမှတ်တမ်းများသည် EU သို့တင်ပို့နေသည့် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်၏ တိကျသော တန်ဖိုး နှင့် ထုထည်ကို အတိအကျဖော်ပြနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ EUTR အသက်ဝင်လာစဉ်ကပင် သွင်းကုန်များသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း တိုးမြှင့်လာသည်- ရှင်းလင်းသော ဆန်ကျင်ချက်

ကုန်သည်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှုများကို နည်းလမ်းမျိုးစုံသုံး၍ ဖြေရှင်းရန် EU Competent authorities အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင်တာဝန်ရှိသည်။ အနာဂတ်တွင် စည်းမျဉ်းမလိုက်နာသော ကုန်စည်သဘော့်များကို တရားရုံးမိန့်ဖြင့် စည်းကမ်းကြပ်မတ်ကာ တားမြစ်ခြင်း၊ အချို့သော ကိစ္စရပ်များတွင် ဈေးကွက်ထဲသို့ သစ်များမတင်မီ လာရာနိုင်ငံသို့ သဘော့်များကို ပြန်လည်ထွက်သွားရန် တင်သွင်းသူများအား စေခိုင်းခြင်း တို့ပါဝင်သည်။ နယ်သာလန်တွင် EIA အားဖြင့် တိုင်ကြားခံရသော ကုမ္ပဏီများကို စည်းကမ်းချက်နှင့် မကိုက်ညီသော မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ ဆက်လက်တင်ပို့နေလျှင် ဒဏ်ငွေ တစ်ကုဗမီတာအား ယူရို ၂၀၀၀၀ ပေးစေသည်။မကြာသေးမီလများက ဂျာမန် အာဏာပိုင်များ ကျွန်းသစ်ကို မူရင်းနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်တင်ပို့ခိုင်းမှုကို EIA မှသိရှိခဲ့သည်။

EUTR အားနည်းချက်များ

EUTR ၏အားနည်းချက်များမှာ- ပြစ်မှုကြောင်းအရ ဖမ်းဆီးအရေးယူမှုမရှိခြင်း၊ ဈေးကွက် သို့ သစ်များတင်ပို့ရာတွင် ပစ္စည်းအမျိုးအစား ကန့်သတ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ချို့ကြည့်ပါက EUTR လိုက်နာသော operator များမှ လက်အောက်ခံကုန်သည်များကို ရောင်းချခြင်း နှင့် EUTRမလိုက်နာသော ကုန်သည်များထံမှ EUTR ကိုက်ညီသော သစ်များ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိနိုင်မှုများကြောင့် ဥပဒေများကို ချိုးဖောက်၍ မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များသည် ဈေးကွက်ပေါ် သို့ရောက်ရှိနေကြသည်။ ၂၀၁၈ ဇန်နဝါရီလရှိ EIA အစီရင်ခံစာ- A Tale of Two Laws တွင် US Lacey Act ဖွဲ့စည်းပုံကို ချိုးဖောက်၍ သစ်ကုန်သွယ်ခြင်းအတွက် EU ဈေးကွက်တွင် မည်ကဲ့သို့ ရလဒ်ပေါ်ပေါက်လာသည်နှင့် US ဥပဒေအောက်တွင် တရားဝင် ခိုးထုတ်ထားသော မြန်မာ့ ကျွန်းသစ်များကို အသုံးပြု၍ EU ထုတ် ဖိမ်ခံရွက်လှေများ နှင့် အကောင်းစားရွက်လှေများ တည်ဆောက်ခြင်း အဓိပ္ပါယ် အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ (အောက်ရှိ US Lacey Act ကိုကြည့်ပါ)

65. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32010R0995>.

66. EIA, EIA ALERT: European Union Timber Regulation - Non-compliant Myanmar/Burma timber shipments, December 2013, available at: <https://eia-international.org/eia-alert-timber-shipments-from-burma-to-the-eu/>.

67. Commission Expert Group on EU Timber Regulation and the Forest Law Enforcement, Governance and Trade (FLEGT) Regulation (main group) meeting minutes are available here: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3282>.

68. <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupMeetingDoc&docid=26505>.

အီတလီ- EUTR အားနည်းသော ချိတ်ဆက် နေရာ

အရေးယူမှု မြင့်တက်ခဲ့သည့် လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်ကျော်တွင် မြန်မာ့သစ်များအတွက် EUTR အသုံးပြုခြင်းတွင် အဓိက ပြဿနာရပ်တစ်ခုမှာ အီတလီနှင့် အခြား အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတစ်လျှောက် ဥပဒေအမျိုးမျိုး ကျင့်သုံးကြခြင်းဖြစ်သည်။ အီတလီသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ် ကို အကြီးမားဆုံးတင်သွင်းနေသော နိုင်ငံဖြစ်ပြီး EIA သုတေသနပြုချက်တွင် အတည်ပြုထားသော အချက်အလက်အရ အီတလီသည် EUTR ပိုင်းအရ အားနည်းသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုထားခံရသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။

၂၀၁၆ အောက်တိုဘာ လကတည်းကပင် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်နှင့် ပတ်သတ်၍ အီတလီအာဏာပိုင်များသို့ တင်သွင်းခဲ့သော EUTR Substantiated Concern ငှချက်လုံး၏ ရလဒ်ကို EIA မှ သိရှိခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ဥရောပသမဂ္ဂ ၏ သဘောတူညီချက်စာချုပ် လုပ်ဆောင်ချက် အောက်တွင် အီတလီကို ဆန့်ကျင်သည့် EIAတိုင်ကြားချက် စစ်ဆေးမှုရလဒ်သည် လည်း EIA အနေဖြင့် မသိရှိသေးပေ။

၂၀၁၇ တွင် ထိုင်ဝမ်၌ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးပြုလုပ်ချိန်တွင် ကျွန်းသစ် ကုန်သွယ်သူများပြောပြချက်အရ EUTR enforcement သည် အီတလီနှင့် အခြား ဥရောပ တောင်ပိုင်းရှိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ဥရောပ မြောက်ပိုင်းရှိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများထက် ပိုမို အားနည်းကြောင်းသိရှိရသည်။ ၂၀၀၈ အောက်တိုဘာလ၊ ရန်ကုန်တွင် မြန်မာ့ရှိ Olam သစ် ကမ္ဘဏီမှ EUTR ဥပဒေစိုးမိုးမှု လည်ပတ်စေရန် အီတလီမှတစ်ဆင့် EU ဝယ်ယူသူများထံသို့ ကျွန်းသစ်များ တင်ပို့ကြောင်း ဝန်ခံပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် Cheung Pui Chee ၏လာဘ်စားထားသော သစ်ကုန်သွယ်မှု ကွန်ယက်မှ EIAအားရှင်းလင်းခဲ့သည်များမှာ- ဥရောပသို့ရောက်ရှိရန် အီတလီကို ဂိတ်ပေါက်အနေနှင့် မည်သို့ အသုံးချခဲ့ပုံနှင့် ၂၀၀၈နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် ဒိန်းမတ်၊ ဂျာမနီ နှင့် ဟော်လန်ရှိ စားသုံးသူများမှ အီတလီရှိ အေးဂျင့်များဖြစ်သော Luca Rossi နှင့် Timberlux Sri မှတစ်ဆင့် ကုန်ပစ္စည်းများပေးပို့ရန် မည်ကဲ့သို့တောင်းဆိုခဲ့ကြပုံ တို့ဖြစ်သည်။

သို့သော် ၂၀၁၈ အောက်တိုဘာလတွင် Timberlux Sri ကျွန်းသစ် တင်ပို့ရေး သို့ Trieste သဘောဆိပ်မှ ဖြတ်သည့်

သွင်းကုန်များအပေါ် ချက်ချင်း အရေးယူမည့် အကြောင်း EIAမှ သတိပေးစာ ပို့ခဲ့သည်။ (အထက်ရှိ Italian Job ကို ကြည့်ပါ)

၂၀၁၉ ဖေဖော်ဝါရီလအစောပိုင်းတွင် CITES ကို ကြီးကြပ်နေသော အီတလီ၏ Carabienieri Trieste အကောက်ခွန်ရုံးများ နှင့် Trieste Public Prosecutorတို့မှ မြန်မာပို့ကုန် ကွန်တိန်နာအချက်အလက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျွန်းသစ်တန်ချိန် ၃၆၀ (ယူရို ၄သန်းမှ ၆သန်းတန်ဖိုးရှိ) ထက်ပို၍ ၁၀ နှင့် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ကြား EUTR ပါ တားမြစ်ချက်များကို ချိုးဖောက်၍ (အီတလီရေးရာ ပထမမြစ်ရပ်) Timberlux Sri မှ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။⁶⁹

မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက်မိတ်ဖက်ပြုခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် (VPAs)

၂၀၁၅ ကတည်းကပင် မြန်မာနှင့် EU တို့ VPA သဘောတူညီချက်ထားခဲ့ကြရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသော်လည်း ယနေ့အချိန်ထိတိုင် တရားဝင်သဘောတူညီချက် အစမပြု ပြာသေးပေ။ VPA သဘောတူညီချက်ရရှိရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြင်ဆင်မှုများကို ဖော်ထုတ်ပြန်မည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို စောင့် ရမည်ဖြစ်ကြောင်း EU နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ VPA သဘောတူညီမှုကို စတင်ခဲ့လျှင်တောင်မူ သို့မဟုတ် VPA လက်မှတ်ထိုးခဲ့လျှင် နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့လျှင်တောင်မူ ၂၀၁၆၊၂၀၁၇ သစ်ခုတ်ယူမှုတားမြစ်ခြင်းမတိုင်မီ ကျွန်းသစ်ခုတ်ယူမှု စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတွက် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည်မဟုတ်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သားငှက်တိရစ္ဆာန် တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ (US LACEY ACT)

၂၀၀၈ တွင် US Lacey Act ပြုပြင်ပြောင်းလဲချက်အရ အပင်များကို ကာကွယ်သည့် မည်သည့် အမေရိကန် ပြည်တွင်း သို့မဟုတ် ပြည်ပ ဥပဒေများကို ချိုးဖောက်၍ ကုန်သွယ်ထားသော သို့မဟုတ် ခုတ်ယူထားသော သစ်များနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ကို ကြားနိုင်ငံများတွင် ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် US သို့တင်ပို့ခြင်းတို့ပြုလုပ်ပါက ပြစ်ဒဏ်ကျခံစေသည်။

အောက်ပုံ - ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် တင်းဘားလင်စ် ဆရီ (Timberlux Sri)၏ တိရဆီ (Trieste) ဆိပ်ကမ်းတွင် တွေ့ရသော တရားမဝင်သစ်များကို အီတလီ ရဲများက(carabienieri forestal) သဘောပေါ်သို့မတင်မှီတွေ့ရပုံ။ (မိတ္တူ : Carabiennieri Forestal)

US ၏ အကြီးမားဆုံးသော ကျွန်းသစ် တင်ပို့သူ- East Teak Fine Hardwoods ၏တင်သွင်းကုန် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအထက်သည် Cheung Pui Chee အားဖြင့် ကုန်သွယ်ထားသော သစ်များဖြစ်ကြောင်း EIA အစီရင်ခံစာတွင် အလေးပေး ဖော်ပြထားသည်။

ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု အဆင့်အားလုံးရှိ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကို Lacey Act အသုံးပြု၍ အခြားနိုင်ငံများရှိ high-profile ဖြစ်ရပ်များတွင် ပေါ်ထွက်စေခဲ့သော်လည်း မြန်မာကျွန်းသစ်တင်ပို့မှုကို မူ ယနေ့ထက်တိုင်ကျင့်သုံးခြင်း မရှိသေးချေ။

အကြောင်းရင်းအချို့မှာ Lacey Act တွင် ထောက်ပံ့မှုကို တားမြစ်ထားခြင်းမျိုးမပါဝင်ဘဲ ပြည်ပဥပဒေကို ချိုးဖောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအတွက် သက်သေပြနိုင်မည့်အရာများမှာ ခံယဉ်းလွန်းလှသည်။ခုတ်ယူမှု၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် တရားမဝင်ဖြစ်ကြောင်းထင်မှတ်ရပါက US ကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းမှု သည် ထို ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာကိစ္စရပ်တွင် ဥပမာအားဖြင့် သစ်အလွန်အကျွံ ခုတ်ယူခြင်းနှင့် ထိုအပေါ်တွင် လာဘ်စားမှုကဲ့သို့သော သစ်တောဆိုင်ရာ ဖြစ်မှု အသေးစိတ် သက်သေ များသည် မြန်မာအစိုးရလက်ထဲတွင်သာ ရှိနေတတ်သည်။

ယခုအစီရင်ခံစာ နှင့် အခြား မကြာသေးမီကတင်သွင်းခဲ့သော အစီရင်ခံစာများ၏ ရလဒ်အရ လာမည့် လများနှင့် နှစ်များထဲတွင် US သို့ မြန်မာကျွန်းသစ်များ တင်သွင်းနေမှုကို EIA သည် တိုးမြှင့် စစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်မည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

EUTR ချိုးဖောက်၍ ကုန်သွယ်ထားသော မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များ အသုံးပြုခြင်း နှင့် UK တွင် ဇိမ်ခံ ရွက်လှေများနှင့် အကောင်းစား ရွက်လှေများ ရာချီဖြန့်ဖြူးသူနှင့် US တင်သွင်းသူများအားဖြင့် Lacey Act ကို ချိုးဖောက်နေမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ US အစိုးရထံသို့ EIA မှ ၂၀၁၇ တွင် သတင်းအချက်အလက်ပေးပို့ခဲ့သည်။

Lacey Act အောက်ရှိ လိုအပ်ချက်အရ EUTR သည် အပင်များကို ကာကွယ်သော ပြည်ပဥပဒေ ကိစ္စစည်းကြောင်း နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုအားနည်းခြင်းသည် EU နှင့် US ကြား တရားမဝင် သစ်စီးဆင်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းဖြစ်ကြောင်း EIA မှ ခိုင်မာစွာဆိုထားသည်။ ဤဥပဒေဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်များကို EIA ၏ ၂၀၁၈ ဇန်နဝါရီလ အစီရင်ခံစာ A Tale of Two Laws တွင်ဖော်ပြထားပြီး ကမ္ဘာ၏ အကြီးမားဆုံးသော ရွက်လှေ ထုတ်လုပ်ရေးနယ် ၂ခု- Princess Yachts နှင့် Sunseeker Yachts တို့ပါဝင်သော ကုမ္ပဏီများ အကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။⁷⁰

အမေရိကန် တရားဥပဒေရေးရာ ဌာနမှ EIA ၏ဥပဒေရေးရာ သုံးသပ်မှုမှာ မှန်ကန်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပုံကို ၂၀၁၈

အောက်တိုဘာလတွင် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။ “ EUTR ချိုးဖောက်မှုသည် Lacey Act စတင်ရန် အတွက် ဥပဒေ ချိုးဖောက်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။”⁷¹

US Lacey Act အောက်တွင် EIAသည် မြန်မာမှ သစ်များတိုက် ရိုက်တင်သွင်းခြင်းနှင့်ပတ်သတ်၍ ၎င်း၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရှေ့ဆက်တိုးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်သည်။ Cheng Pui Chee/ Chetta Apipatanaကဲ့သို့သောကျွန်းသစ်သယ်ဆောင်ဖို့ရန် အတွက် လာဘ်ပေး မှောင်ခိုတင်သွင်းနေသူများ နှင့် EUTR ချိုးဖောက်မှုများကို ဆန်းစစ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

အောက်ပုံ : ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် လန်ဒန်မြို့တွင် မြန်မာကျွန်းသစ်ဖြင့် ပြုလုပ်တည်ဆောက်ထားသော မင်းသမီးအမည်ရှိ ဇိမ်ခံရွက်လှေအား ခင်းကျင်းပြသ ထားသည်ကို မြင်တွေ့ရပုံ။

70. EIA, A Tale of Two Laws, January 2018.
71. Elinor Colbourn, Environmental Crimes Section, U.S. Department of Justice, in a presentation at the “Timber trade and the conservation of forests” event hosted by Germany’s Thünen Centre of Competence on the Origin of Timber, October 8 – 9 2018. Available at: https://www.thuenen.de/media/ti/Infrastruktur/Thuenen-Kompetenzzentrum_Holzherkuenfte/fuenf_Jahre_EUTR/Vortragsfolien/09_08_03_Colbourn_USDJ.pdf.

အကြံပြုချက်များ

မြန်မာအစိုးရသည်

- နိုင်ငံရှိ သစ်ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချမှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အဆင့်မြှင့် အကတိလိုက်စားမှုများကို စစ်တပ်အာဏာပိုင်များ၊ အစိုးရအရာရှိကြီးများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့နှင့်ပူးပေါင်း၍ စုံစမ်းဖော်ထုတ် အရေးယူသင့်ပါသည်။
- သစ်တောများကိုမှီခိုနေထိုင်လျက်ရှိသော ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ နှင့် ဒေသခံပြည်သူများ အပါအဝင် သစ်တောများ၏ လက်ရှိအခြေအနေ ဘက်စုံလေ့လာဆန်းစစ်ချက်များကို ပြုလုပ်လျက် နိုင်ငံအရှမ်း သစ်ထုတ်လုပ်မှုကိုလျော့ချသင့်ပါသည်။
- ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားလျက်ရှိသောဒေသ များတွင် အားလုံးပူးပေါင်း ပါဝင်သော (သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်သက်သည့်ဆွေးနွေးပွဲ များအပါအဝင်) စကားပိုင်းဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပနိုင် ရန် လုပ်ငန်းစနစ်များကို ချမှတ်သင့်ပါသည်။
- စစ်မှန်သောပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် သစ်ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်း၍ အကျိုးဆက်စပ် ပတ်သက် သူ အားလုံးအတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု နှင့် တာဝန်ယူမှုအပြည့်အဝရှိသော အကျိုးဆက်စပ် ပတ်သက် သူ အားလုံးပါဝင်သည့်စီမံအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့ ကိုဖွဲ့စည်းသင့်ပါသည်။
- သစ်တောမှီခိုသည့်ပြည်သူလူထုကိုယ်စားလှယ်များ လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် လက်ရှိဆက်စပ် ပတ်သက်သူအားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းစနစ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် သစ်တောဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ပါဝင် ဆွေးနွေးနိုင်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။
- တရားမဝင်သစ်စိုးထုတ်မှု၊ သစ်မှောင်ခိုရောင်း ဝယ်ဖောက်ကားမှုနှင့် အခြားသောသစ်တောကဏ္ဍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စသည်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြား သောနိုင်ငံများနှင့်ပြုလုပ်မည့် (နားလည်မှု စာချုပ်လွှာ အပါအဝင်) ရှိပြီးသားနှင့် အနာဂတ်တွင်ပြုလုပ်မည့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်များကို ပြည်သူ လူထုသိရှိစေရန် ချပြရှင်းလင်းသင့်ပါသည်။
- နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှောင်ခိုမှုများ နှင့် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှတစ်ဆင့် တရားမဝင်သစ်ကုန်ကူးမှုများကို အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အဖွဲ့အစည်း၊ဌာနများစွာပူးပေါင်း ပါဝင်သော လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကိုဖွဲ့စည်း သင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းသည်

- ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားလျက်ရှိသောဒေသများ ရှိ သဘာဝသယံဇာတနှင့်ပတ်သက်၍ အားလုံးပူးပေါင်းသည့် ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစနစ်များကိုကူညီပံ့ပိုးပေးသင့်ပါ သည်။
- တိုင်းရင်းသားများစီမံအုပ်ချုပ်လျက်ရှိသည့် ဒေသများအတွင်းရှိ သစ်တောအပါအဝင် သဘာဝ သယံဇာတများအပေါ် စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ နှင့် တိုင်းရင်းသား အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ သစ်တော စီမံအုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များကို မြှင့်တင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုး ပေးသင့်သည်။
- တရားမဝင်သစ်များတင်သွင်းမှုများကို ပိတ်ပင်တားဆီးသည့် ဥပဒေများချမှတ်နိုင်ရန် (ထိုဥပဒေ များမရှိသေးသည့် နိုင်ငံများဖြစ်သော တရုတ်၊အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့ကို) တိုက်တွန်းပြီး တရားမဝင် သစ်ကုန်သွယ် မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာတည်ဆဲဥပဒေများ ကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အရင်းအမြစ်များကိုခွဲဝေ (ဥပမာ- ဩစတေးလျ၊ ဥရောပသမဂ္ဂ နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ) ပေးသင့်ပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည်

- နိုင်ငံတွင်း အပြန်အလှန်တားဆီးပိတ်ပင်သော ပြဌာန်းချက်များကို ချမှတ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်လုံးတင်ဖို့မှ တားမြစ်ချက်ကိုလေးစား၍ ထောက်ခံအားပေးသင့်သည်။
- တရားမဝင်သစ်များ တင်သွင်းမှုအားလုံးအပေါ် ဥပဒေအရပိတ်ပင်တားမြစ်ချက်များကို ပြဌာန်း သင့်သည်။
- ပြည်တွင်း၌ တရားမဝင်သစ်များဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရာ တွင် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊တာဝန်များကိုဖျက်သိမ်းဖယ်ရှားသင့် သည်။
- တရုတ်နိုင်ငံ၏ တရားမဝင်သစ်ရောင်းဝယ်ဖောက် ကားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့မှ အကြီးတန်းအရာရှိကြီးများဦးဆောင်သည့် ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်သည့်အဖွဲ့မှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။
- တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် နားလည်မှုစာချုပ်လွှာကဲ့သို့သော နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်များကို ပြည်သူလူထုတို့နားလည် သိရှိအောင်ချပြရှင်းလင်းသင့်သည်။

